

WESTERN ROMAN

LASO

CIJENA 10 d. BROJ 305

DIVLJI JAHNAČI

Lee Hoffman:

DIVLJI JAHAIČI

Lee Hoffman: DIVLJI JAHAI
Naslov originala: WILD RIDERS
Copyright: Lee Hoffman, 1969.
Recenzija: Dalibor Cvitan, književnik
Prijevod: Thea Gjurgjević
Grafički urednik: Ivica Bartolić
Urednik: Marcel Čukli

»Laso« – Izdavač OOUR Informativno-revijalna izdanja – n. sub. o. Radne organizacije »Vjesnik« n. sol. o. OOUR-a, Zagreb, Avenija bratstva i jedinstva 4 – Glavni i odgovorni urednik Borivoj Jurković – Tisak OOUR Novinsko-revijalna štamparija i OOUR TMG »Vjesnik«, Zagreb, Avenija bratstva i jedinstva 4 – Zagreb 1979.

Copyright (sva prava za Jugoslaviju) VJESNIKOVA PRESS AGENCIJA Zagreb.

Cijena pretplate za godinu dana iznosi 520 ili 468 d s popustom od 10%, a za 6 mjeseci 260 d ili 234 d s popustom. Samo unaprijed plaćena pretplata osigurava popust od 10%. Pretplata se uplaćuje općom uplatnicom u korist računa 30101-833-586 OOUR »Vjesnik SSRNH« s oznakom za »Laso«.

Cijena za inozemstvo: DM 1.80, ASCH 1000, SFRS 200, HFL 2.00

Cijena inozemne pretplate za 6 mjeseci: DM 36.00, SKR 63.00, ASCH 250.00, FF 74.00, SFRS 36.00, HFL 37.00, US\$ 15.00

UPLATA NA DEVIZNI RAČUN 30101-620-37-7210-256 – Privredna banka Zagreb za »Vjesnik«.

EKONOMSKA PROPAGANDA: »Vjesnik« Agencija za marketing Zagreb. Trg bratstva i jedinstva 6. 1/1 kolor zadnja stranica 7.000 d ili 480 US\$.

Oslobodeno plaćanja poreza na promet mišljenjem Republičkog sekretarijata za prosvjetu, kulturu i fizičku kulturu SRH broj 2935/7-1973. od 26. XI 1973.

I

U krošnji starog hrasta poigravale su se zrake zalazećeg sunca. Na jednoj od niskih grana visjela je omčica i lagano se njihala.

Bradenton je jahao uz brijeg. Podigao se u sedlu, potegnuo uzde i zagledao u omčicu što se i dalje njihala na vjetru. Bilo je prohladno, i zima koja je bila na izmaku još se osjećala u zraku. Bradentona zapuhnu miris dima.

Dorat se nemirno propinjao želeći što prije stići u svoju staju i osjetiti miris sijena. I Bradenton je želio stići kući, ali nigdje se nije razaznavala ni Bradentonova kuća ni šta galj. Jedino se golemi kameni dimnjak uzdizao prema nebu. Bradenton je odmah shvatio. Rat je završio prije dvije godine, ali borbe u Misouriju i dalje su trajale.

— Ponovo one hulje! — promrmlija Bradenton. — Možda su sakriveni negdje u žbunju — pomisli prešavši rukom preko usta.

Promatrajući žbunje i drveće što je raslo posvuda po brežuljcima, pazio je ne bi li ugledao nešto sumnjivo. Pomisli kako su već možda otišli i zamišljeno pogleda omčicu što je visjela na hrastu. Znao je da je to upozorenje. Da su ga htjeli ubiti, vjerojatno ga ne bi prije toga upozorili na opasnost.

Konj je i dalje nemirno dahtao. Bradenton popusti uzde i naglim pokretom podbode konja u slabine. Požurio je da što prije stigne do mjesta gdje je nekad stajala njegova kuća. Nagnuo se u sedlu i ogorčeno proklinjao zakon koji mu je zabranio da nosi oružje. Dorat je lako preskočio ogradu i Bradenton je krenuo prema hrastu zaobišavši zgarište i hrpu pepela iz koje se dimilo. Ništa nije ostalo do pougljenjenog drveta i gomile pepela. Zacijelo su sve zgrade bile polivene petrolejom i tada zapaljene, jer inače ne bi mogle tako izgorjeti. Na mjestu gdje se nekad nalazila Bradentonova staja sada su ležale pougljenjene životinje.

Bradenton ugleda kokoš kako pažljivo prebire ostatke hrane. Ona je valjda jedina preživjela taj strašan požar... Ugledavši jahača, prestrašena životinja počela je izbežumljeno mahati krilima i pobjegla u zaklon. Bradenton pokuša smiriti i zaustaviti konja. Ponovo se osvrnuo, zadovoljan što ga u okolnom grmlju nitko ne vreba i što ne vidi ni jednu uperenu pušku.

Približio se hrastu i skinuo omčicu vjerojatno načinjenu od užeta s njegova pluga. Podigavši se u sedlu, džepnim je nožem odrezao omčicu. Bilo je već premračno da potraži

ljude koji su bili sposobni ovo učiniti. Ne bi imalo smisla da sada krene za njima. Okrenuo je konja, stavio omču u džep i krenuo putem kojim je i došao.

Do farme Potterovih nije bilo daleko. Stigavši do uzvisine iznad svoje farme, zaustavio se i još jednom razgledao okolicu. Sumrak se spustio iznad kuća i gospodarskih zgrada farme njegovih susjeda i ništa se nije micalo. Na dvorištu nije bilo nijedne životinje. Jedini znak života bilo je svjetlo što se naziralo iza jednog prozora kuće. Činilo se da je napuštena. Polako je potjerao konja niz brežuljak. Stigavši u dvorište, osjeti da ga je netko zamijetio. Na prednjim su se prozorima kuće poigravale zrake zalazećeg sunca pa nije mogao vidjeti unutra, ali zamijeti da se jedan od prozora polagano otvara, a iz tame izviruje cijev puške i pomiče se u smjeru njegova kretanja.

Polagano se približio uglu kuće i zaokrenuvši naglo potegne konja u zaklon. Umakao je onome tko je nišanio u njega, nadajući se da nitko ne čeka ovdje gdje se sada nalazi. Sagnuo se u sedlu, spreman u svakom trenutku podbosti konja i pobjeći.

– Sam? – upita tiho.

U kući začuje tihe korake i cviljenje rdave brave. – Brade? Jesi li to ti?! – upita Sam Potter.

– Jesam – odgovori Bradenton.

Brava je ponovo zacviljela i Bradenton začuje korake.

– Ne mogu te vidjeti! – poviče Potter.

Bradenton popusti uzde i vrati se pred kuću, gdje je već stajao Potter držeći pušku u ruci.

– Jesi li bio na svojoj farmi? – upita tiho Potter spustivši cijev puške.

– Da... Jesam...

– Ovuda su prošli jahači i bojao sam se da su se to oni vratili... Plašim se da bi se mogli vratiti. Spremi konja u staju i dodi u kuhinju – reče Potter.

Bradenton kimnu i odjaha u staju gdje se nalazila Potterova stoka. Svinje, koje su se inače uvijek slobodno kretale dvorištem, bile su sada zatvorene u obor. Čak su se i pilici sklonili u staju.

Bradenton zaveže konja i zatvori za sobom stajsaka vrata. Polagano krene prema kući. Potter mu otvori kuhinjska vrata i odmah ih za njim ponovo zatvori.

– Da barem imam čvršći zasun – promrmlja Potter.

– To ti ne bi ništa pomoglo – odgovori Bradenton. – Ako ti zaista žele nauditi, zapalit će ti kuću. Tada si nemoćan. Nije pametno što si životinje zatvorio u staju.

Potter ga hladno pogleda.

– Tebi je vjerojatno sve to poznato... – reče podrugljivo i naglo zašuti.

– Da, sve mi je poznato o krađi stoke i paljenju staje – zlovoljno se nasmiješi Bradenton.

Trenutak su se ogorčeno pogledali, a zatim se na farmerovu licu pojavi umor. Mrmljao je kao da se želi ispričati, ali Bradenton je bio toliko začuđen neočekivanom optužbom da je potišten i pomalo povrijeđen gledao čovjeka koji je stajao pred njime.

Potter je bio mršav čovjek iz bregova Kentuckija. Njegova i Bradentonova obitelj prijateljevali su se još mnogo prije nego što su se obje preselile u Missouri. Njihovi su očevi još kao dječaci bili prijatelji. Oduvijek su živjeli kao najbliži rođaci.

– Upravo su ovuda prošli jahači – nastavi Potter. – Mislim da su bila četvorica ili petorica. Možda je

to ona ista banda što je opljačkala Mitchellovu banku... Ne znam... Zamijetio sam ih kad su ovuda projahali, ali se nisam dalje na njih obazirao. Odjednom sam ugledao dim nad tvojom farmom i shvatio o čemu je riječ, ali nisam mogao ništa poduzeti. Ništa... Vratili su se jašući u galopu i moj ih je pas slijedio, ali više se nije vratio. Uvjeren sam da se više i neće vratiti. Brade, ja sam miroljubiv! Ništa nisam mogao učiniti! Vjeruj mi!

– Znam... Ništa nisi mogao učiniti – odgovori Bradenton.

Odjednom se u kuhinji pojavi žena Sama Pottera. Rukom je pokušala otkloniti pramen kose koji joj je padao na lice i pokušala se ljubazno nasmiješiti, ali joj se na licu odražavala zabrinutost.

– Dobra večer, Brade – pozdravi žena. – Izgledaš umorno. Sjedni, spremiću ti nešto za jelo.

– Hvala.

Izvukao je stolicu ispod stola i sjeo. Ispruživši noge, pogleda svoje čiste čizme i zamišljeno skine novi šešir koji je još imao na glavi. Bio je odjeven u fino odijelo, čistu košulju i kravatu. Obukao se tako svečano kako bi, dok plaća porez u Lexingtonu, što pristojnije izgledao. Želio je izazvati dojam mirna čovjeka koji poštuje zakon. »Čovjek ode platiti porez, a kad se vrati kući nađe zgarište«, pomisli ogorčeno Bradenton.

Zakon mu je branio nositi oružje kojim bi mogao štititi svoj imetak. Znao je da ne bi imalo nikakva smisla pozivati se na zakon. Nitko ga ne bi htio saslušati...

Potter je i dalje stajao držeći u ruci pušku kao da ne zna što da učini.

– Moram nabaviti oružje – promrmlja Bradenton pogledavši Pottera ispod oka.

Potterova se žena okrenula pre-

ma Bradentonu i pogledala ga.

– Caudell Prescott Bradenton! Dao si vlastima riječ! Što bi na ovo rekli tvoji jadni mrtvi rodaci?! Što bi rekli da čuju kako namjeravaš prekršiti zakletvu?!

– Svi su ti ljudi neumorno radili podižući dva puta ovu farmu – odgovori Bradenton. – Što bi rekli vidjevši da je ponovo izgorjela do temelja?! Sve se pretvorilo u pepeo! Stoka ubijena! Ničega više nema...

– Da... Ali zakletva je zakletva – oklijevajući će Potterova žena. – Dao si riječ, a okružni ti je šerif dao potvrdu. Nemoj zaboraviti da si vlastima Sjedinjenih Američkih Država obećao da se više nikada nećeš latiti oružja.

– Oni su meni rekli da se smijem vratiti kući i u miru živjeti! Rekli su da je rat završen i dopustili su mi da nastavim obrađivati svoju zemlju. A što je sad ovo?!

Iz džepa je izvukao omču i stavio je na stol. Potterova žena odskoči kao da je ugledala zmiju, a Sam Potter začudeno se zagleda u omču.

– Odakle ti ovo? – upita.

– Visjela je u mome dvorištu i ondje me čekala – odvrati Bradenton.

Nastade duga šutnja, a zatim žena teško uzdahne. – Čini se da više ne znam što je pravo a što nije – reče. – Ali, Brade, ti si im ipak dao svoju riječ!

– Znam – odgovori Bradenton spustivši pogled. – Nerado kršim riječ, ali ne mogu dopustiti da mi samo tako spale imanje. Ne bih htio da me linčuju...

– Ali... – pokuša se usprotiviti Potterova žena.

– Nemoj se upletati – prekine je Potter. – Ovo su muški razgovori.

Žena ponovo uzdahne i okrenuvši se stavi na štednjak lonac za večeru.

– Kako bi bilo da se obratiš vlastima? – upita Potter.

– Zar da se obratim zakonu plavih uniformi? – podrugljivo upita Bradenton.

Potter odloži pušku i sjedne nasuprot Bradentonu.

– Razmišljamo o tome da napustimo ovo mjesto – reče tihim glasom. – Možda bismo krenuli dalje na zapad. Htjeli bismo se nastaniti u novoj zemlji. Zašto ne bi pošao s nama?!

– Neću!

– Ako ostaneš ovdje, čekaju te samo neprilike.

– Ovdje sam se rodio i ovdje sam odrastao – reče Bradenton. – Za ovu sam se zemlju borio. Zbog nje su me gotovo ubili. Progonili su me i bio sam čovjek izvan zakona. Neću dopustiti da prisvoje moju zemlju. Borit ću se – reče ogorčeno.

Gledao je prema zatvorenim vratima što su vodila u susjednu prostoriju. Potter ga je bez riječi promatrao kako tiho prilazi vratima. Bradenton uze u jednu ruku pušku a drugom uhvati kvaku. Naglo otvori vrata i uzmaknuvši uperi pušku u djevojku koja se nalazila iza vrata. Djevojka odskoči i vikne. Malala i njezna dopirala je Bradentonu jedva do brade. Na trenutak djelovala je prestravljena, a zatim su joj se obrazi polagano zarumenjeli.

– Amy! – poviče njezina majka ljutito, ali i s olakšanjem.

– Šta ćeš ti ovdje?! – ljutito će Bradenton.

– Čula sam glasove – potišteno će djevojka.

Njezine su ga velike oči budno promatrale. Odjednom se nasmijela.

– Prisluškiвала si? – ljutito će gospoda Potter.

– Čini se da si poludjela! – ljutito će Bradenton.

Djevojčino se lice još jače zaru-

meni, a smiješak se pretvori u mrk pogled.

– Rečeno ti je da ostaneš u svojoj sobi – prijekorno će Potter.

– Ali, tata! Mislila sam... – usprotivi se Amy.

– Nije važno što si mislila – prekinu je otac. – Trebalo je da učiniš što ti je rečeno!

– Pa to je samo Brade... Mogu li malo ostati s vama?

– Ne!

– Ali, tata!

– Ne! – odlučno će Potter.

Ponovo je pogledala Bradentona. Ugrizla se za usnu i u očima joj se vidjela molba. Toliko je željela ostati i u Bradentonu vidjeti zagovornika. On ju je pogledao, a zatim se okrenuo i odložio pušku. Djevojka je krenula u svoju sobu i njezin užurbani ljutiti hod pratio je odjek potpetica na drevnom podu.

– Zna li ona što se dogodilo na mojoj farmi? – upita Bradenton kad je Amy otišla.

– Zna... Ali teško razumije sve što se dogodilo – odgovori Potter.

– Dok je počela mržnja u ovom našem kraju, bila je još dijete. Čula je mnogo o svemu tome i otkako zna za sebe, odnosi u našoj zemlji bili su ovakvi kakvi su i sada. Nikad nije ni čula za drukčiji način života. Ponekad mislim da sve ovo smatra nekom igrom.

Bradenton kimne prisjetivši se kako je sve za njega nekad bila samo igra. Ovaj način života, borba, razaranja... I njemu se sve to činilo igrom. Kao da lovački pas lovi zečca... Spaljene farme nekad su mu se činile kao krijesovi... Koje kakve slike počele su navirati u njegovu pamćenju: grad u plamenu, prestrašeni glasovi, vrisak, pucnjava, topot konjskih kopita... Sjetio se da je netko jednom o svemu tome ispjevao pjesmu: Metež, pucnjava, vrisakovi, pakao – ljudi opijeni ba-

rutom i vinom došli su spaliti Lawrence... Uskoro je sve ovo prestalo biti igra.

— Moramo je skloniti oдавде — zamišljeno će Potter.

Bradenton potvrdno kimne na-
stojeći da više ne razmišlja o prošlosti.

— Zar ćeš samo tako otići i ostaviti svoju zemlju? — upita Bradenton. — Ostavit ćeš sve što si ovdje stvorio?

— Pružila mi se prilika da prodam zemlju — odvrati Potter. — Prije dan-dva bio je ovdje čovjek koji je voljan kupiti. Ne nudi mi onoliko koliko ova zemlja vrijedi, ali ipak dovoljno da negdje drugdje počnemo novi život. Moramo Amy odvesti oдавде!

— Ali za cijeloga si rata izdržao...

— Da, za vrijeme rata jesam — odvrati Potter. — Nadao sam se da će se sve ovo brzo završiti. Nisam se bavio politikom i nikad nisam na svojoj zemlji držao roba, nikad nisam ni pomišljao da bih ijednog posjedovao. Želio sam da se sve ovo što prije završi i zato se i nisam obazirao previše na to koja će strana pobijediti. Jednostavno sam želio da svim ovim strahovanjima bude kraj! Ali kako se sada čini, ovdje nikada neće biti kraja! Već sam od svega bolestan, ne mogu više!

— Nikad te nitko nije napao — usprotivi se Bradenton.

— Misliš? I odmetnici i sjevernjaci su me napali! Istina, nikad mi nisu spalili kuću, ali sam zato neprestano imao neprilike. I sjevernjaci i južnjaci samo su gledali svoju korist. Ti, Brade! Ti i tvoji prijatelji jahal ste preko mojih žitnih polja više nego jednom. Uzeli ste mi stoku, piliće i svinje kako biste sebe nahranili...

— Mislio sam da ti je drago što potpomažeš našu stvar — reče Bra-

denton prijekorno ga pogledavši.

— Briga mene za vašu stvar! — ljutito će Potter. — Ali bili ste jači od mene. Kome sam se mogao žaliti?!

— Da kapetan Bill Anderson i nije imao pušku, ne bih mu se bila usudila suprotstaviti — uplete se Potterova žena. — Već od samog njegovog pogleda čovjek zamukne. Svi ste vi bili divlji, Caudelle Prescottte Bradentone!

— Nikad niste govorili što osjećate, ali sam uvijek bio uvjeren da ste na našoj strani — reče pomalo iznenađeno Bradenton. — Bio sam uvjeren da nam pomažete jer nam želite omogućiti da se borimo. Mislio sam da ste uz nas!

— Uvijek si vjerovao ono što si želio vjerovati — reče Potterova žena odloživši zdjelu na stol.

Donijela je slaninu, kukuruznu kašu i postavila pred Bradea.

— Zar zaista misliš da mi je bilo drago što moja djevojčica trči šumom i posjećuje vaše logore i sve tvoje divlje suborce?

— Zašto mi nikad prije niste o tome govorili? — usprotivi se Bradenton.

— Dobro smo se slagali s tvojom obitelji dok je još bila živa — reče gospoda Potter. — Tebe smo poznavali kao pristojnog momka. Dok se nisi povezao s odmetnicima, bio si dobar i susretljiv. Nadali smo se da ćeš pripaziti i na našu Amy. Kad si otišao odmetnicima, uplašili smo se.

— Miroljubivi smo — reče Potter. — I ti, kad si se vratio i želio nastaviti obrađivati svoju zemlju, bio si dobar susjed. Mislio sam da nema smisla žaliti za prošlošću, ali sada mi se čini da sve ovo nikada neće proći.

— Oko tebe je noćas miris dima i pepela, Brade — reče gospoda Potter. — A to je miris sukoba... U

cijelom zapadnom dijelu Missouri-ja osjeća se miris sukoba. Naša Amy nije više dijete. Ona postaje ženom i zato je ne smijemo dulje ovdje zadržavati. Sjevernjaci se posvuda šuljaju i nigdje više nismo na sigurnome. Nema ja ništa protiv tebe, Brade, ali prilike su takve. Nadam se da me razumiješ?!

Bradenton kimne iznenadivši se kako je tako dugo mogao biti prijatelj s ljudima koje tako slabo poznaje. Nije znao pitaju li ga razumije li sve ovo zato što im je stalo do prijateljstva ili ga sve to pitaju samo zato što ga se boje. Počeo je sumnjati.

— Zašto ne podeš s nama kako ti je moj muž predložio? — upita gospoda Potter.

— Nema razloga da bježim. Nema nikoga kome bi se moglo nešto dogoditi i ničega se ne bojim.

— Ali trebalo bi da se bojiš. Ako se domogneš oružja i prekršiš svoju riječ, bit ćeš stavljen izvan zakona. Ponovo ćeš se vratiti u šumu, ali ovaj put nećeš moći pristupiti Quantrillovim odmetnicima. Bit ćeš sâm, Brade! Ako te sjevernjačka banda ne uhvati, ulovit će te zakon!

— Ne! — reče Bradenton poigravajući se omčom što je i dalje ležala na stolu. — Neću otići dok nekolicinu tih razbojnika ne uhvatim. Nitko me neće otjerati s moga posjeda. To je već druga kuća koju su ti razbojnici zapalili na mojoj zemlji. Netko će za sve ovo platiti!

Potterova žena nije se željela dalje prepirati. Stajala je kraj stola i žalosno ga promatrala ne znajući što da mu još kaže. Bradenton je pogledao Pottera nadajući se da će ga on kao muškarac bolje razumjeti. Ponos i čast obilježje su muškaraca. Ali Potter se okrenuo kao da ne želi o tome razgovarati. Bradenton je mirno jeo razmišljajući o prijašnjim Potterovim riječima.

— Je li čovjek koji želi kupiti tvoj posjed netko od naših ili sjevernjak?

— Nije iz našega kraja — odgovori Potter. — Rekao je da se zove Orin Coleman.

Bradenton nikada nije čuo za to ime.

— Možda bi on kupio i tvoj posjed — reče gospoda Potter. — Činilo se da je zainteresiran, pitao je za tvoju zemlju. Da je prodaš, bilo bi ti omogućeno da počneš iznova negdje gdje riječi kao na primjer »odmetnik« ne znače mnogo. Znam da bi Amy bila sretna da podeš s nama...

Brade joj nije odgovorio.

— Same, znaš da ja nisam jedini bivši odmetnik kojemu su spalili kuću — reče obrativši se Potteru. — Nisam ja jedini s kojima su loše postupali pošto smo se predali.

Brade se sjetio svojih prijatelja. Jedan je mrtav. Linčovali su ga maskirani ljudi u crvenim nazuvcima, dijelovima uniforme Jennisonovih ljudi. Drugi je uspio pobjeći. Jednoga su uhvatili i u po bijela dana prebili na smrt.

— Ljudi iz Kansasa su tvrdili da oni tako postupaju samo s odmetnicima kako bi nas kaznili za sve ono što smo im učinili za vrijeme rata. Sumnjam da je to bio jedini razlog — nastavi Brade.

— Kako to? — zapanjeno će Potter.

— Mnogi su ljudi prodali svoje posjede i odselili se kako bi svoje obitelji zaštitili od daljih neprilika. Pretpostavimo da je netko upravo to i smjerao, želeći se domoći tuih posjeda.

— Ne mogu te shvatiti... — reče Potter.

— Pitam se jesu li i meni spalilo posjed samo zato što sam bio jedan od Quantrillovih i Toddovih odmetnika. Znali su da mi uvjeti pod kojima sam se predao ne osiguravaju

nikakvu zaštitu. Možda se netko nadao da će me na taj način otjerati, pretpostavljajući da se neću latiti oružja i suprotstaviti mu se.

– Zar ti zaista misliš da su ti posjed zapalili samo zato da bi ti ga oduzeli?! – uplete se gospoda Potter.

– Bojim se da je tako – reče Brade.

– Misliš li da bi to mogao biti čovjek koji se meni javio kao kupac moje zemlje – zapita Potter namrštivši se.

– Ne mogu to tvrditi, ali priznaj, bi li ti prodavao svoj posjed da se nisi uplašio vidjevši kako je mōj izgorio?!

– Do vraga! Sada više nisam tako siguran da želim prodati svoju zemlju! – poviče Potter, stresavši glavom. – Jedno je kad više nemaš volje živjeti na zemlji, a drugo je kad te netko želi prevariti.

– Dobro. Mene neće ni potjerati ni prevariti – reče Brade uzevši komad šunke. – Mene neće otjerati! Kad sam ugledao svoju kuću pretvorenu u pepeo, i moja se zakletva pretvorila u pepeo. Nabavit ću oružje...

– Uхватit će te! Ubit će te! – prekine ga Potterova žena.

– Možda – promrmlja Brade, zagledan u kost od šunke na stolu. – Možda će i dobiti moju zemlju, ali kunem se da će se i te kako namučiti.

II

Brade je spavao na sjeniku kad ga je nešto iznenada probudilo. Ležao je na sijenu i prisluškivao nepoznate zvukove. Bez revolvera se osjećao nesigurnim. Pridigao se na laktove i pogledao prema vratima staje. Pricinilo mu se da netko tamo

stoji. Zamijetio je u sjeni neku osobu i prepoznavši je nasmiješio se.

Kraj vrata je stajala Amy s vedrom u ruci. Gledala je u mračnu staju. Zнала je da je Brade proveo noć u staji, ali nije bilo dovoljno svjetla da bi ga vidjela. Ušuljala se unutra što je tiše mogla, a Brade se polako primakao rubu sjenika i naglo se prebacio ostavši na rukama visjeti o sjeniku. Nekoć se rado igrao s tom djevojčicom i sada se sjetio dana dok su bezbrižno živjeli na svojim imanjima.

– Oh, Brade, kako si me prestrašio! – poviče Amy nastojeći da bude ozbiljna i jedva zatumljujući smijeh.

– To ti je opomena. Zašto se šuljaš ovuda? – nasmiješi se Brade.

– Ne šuljam se. Nisam te htjela probuditi.

Brade je znao da djevojka ne govori istinu.

– Imaš sreću što nemam revolvera – reče Brade ozbiljnim glasom. – Prisluškuješ na vratima i šuljaš se oko ljudi. To će te jednom skupo stajati.

– Nisam te željela probuditi – prkosno ponovi Amy, a njezine su oči molile da joj oprost.

– Mislila si da ćeš me uhvatiti na spavanju i prestrašiti – odgovori Brade ozbiljnim tonom. – Da ti je to uspjelo, uvijek bi me zbog toga zdirkivala.

– Ti si mi zaista neki veliki poručnik. Bill Quāntrill te je osobno imenovao poručnikom, a tko je njemu dao čin? – podrugljivo će Amy.

– Gideon Thompson i Jefferson Davis. Kakve to veze ima?

– Misliš da si time postao velika i važna osoba.

– Ne, sve sam naučio uz vrlo mnogo truda – odgovori Brade nasmiješivši se.

Amy se okrenula i ponovo se zacrvjenjela. Uzela je vedro i otišla

pomusti kravu. Brade je krenuo za njom.

– Brade, mi odlazimo – tiho će Amy.

– Znam. Rekli su mi tvoji.

– Otac ti je predložio da pođeš s nama, zar ne?!

Brade kimne glavom.

– Molim te, pođi s nama – tiho će Amy.

– Ne mogu. Imam ovdje posla.

– Želiš se boriti?!

Brade kimne glavom. Promatrajući to drago lice, ponovo se sjetio zajedničkog djetinjstva. Ali Amy više nije bila dijete. Postala je mladom ženom, koja je svojim tužnim pogledom molila da pođe s njima ne mogavši shvatiti da Brade to ne želi.

– Brade – reče djevojka – volim te...

Da je mogao, Brade bi je spriječio da izgovori te riječi. Zaboljele su ga. Nije znao što bi rekao i šutio je izbjegavajući njezin pogled. Nekoć, dok je bila dijete, radovao se kad bi mu mala Amy šaptala da ga voli. To je bilo nešto drugo, ali sada...

– Ja tebe ne volim – reče Brade.
– Ne na način na koji ti misliš, a ti to dobro znaš.

Amy ga je pogledala kao da mu želi nešto rastumačiti i njezin ga je gotovo majčinski pogled uvrijedio. Bio je mnogo stariji od nje i ona je za njega još bila dijete. Nije želio da s njime ovako postupa.

Amy nastavi musti kravu a Brade se okrene da bi nahranio životinje. Kad je završila, Brade podiže vedro i krenu prema vratima. Amy potrči za njim.

– Ti si obična mazga! – poviče ljutito.

Nije odobravao taj njezin način ophođenja, ali se ipak nije mogao ljutiti na nju. Pomislio je kako će mu možda biti drago da ode od nje,

ali bio je svjestan i toga da će se osjećati usamljenim.

U kuhinji je bio pripremljen doručak. Vladala je neugodna tišina. Brade je naslućivao da mu Potterovi zamjeraju što je došao na njihovu farmu. Rekli su da ih ne smeta, međutim, nije više bio uvjeren da to i misle.

I Amy je šutjela, djelujući uvrijeđeno. Nije mogla shvatiti da Brade ne može napustiti svoju spaljenu farmu samo zbog, kako je to ona rekla, »komadića zemlje« već i zbog ponosa. Nije mogla shvatiti koliko je izgubio od svog ponosa predajući se uz uvjete koje su postavili sjevernjaci odmetnicima Missourijs. Bolje je časnno umrijeti nego nečasno živjeti.

– Jednoga dana za vrijeme rata našao sam u žitnom polju mrtvog mladića – reče zamišljeno Potter kad su završili doručak. – Ne znam je li to bio sjevernjak ili netko iz vaše skupine. Ništa na njemu nije otkrivalo tko je i otkuda je došao. Ništa nije imao osim ovoga – reče dodavši Bradeu zavežljaj od dronjaka. – Možda bi ovo sada moglo poslužiti tebi.

Brade otvori zavežljaj i ugleda kolt. Revolverska mjed nije bila sjajna a revolverski držak od orahovine bio je pocrnio od silne upotrebe. Kolt nije bio napunjen. Činilo se da je dobro očišćen, ali vidjelo se da je već prilično star. Držeći ga u ruci, on osjeti sigurnost.

– Hvala – reče.

Potter uzme iz ormara još jedan zavežljaj.

– Ovdje imaš nekoliko čahura – reče dodavši mu zavežljaj. – Imam malo baruta kojim se možeš poslužiti. Za onoga mladića nisam mogao učiniti ništa drugo nego ga pristojno pokopati na rubu šume – nastavi Potter.

Brade još jednom pregleda kolt i zatim ga stavi za opasač.

Amy ga je promatrala i Brade osjeti da se djevojka ne slaže s time što je dobio oružje. Izvukao je košulju i njome prekrrio kolt.

– Nemoj da te uhvate, Brade – reče gospoda Potter.

– Ne, pripazit ću – odgovori Brade.

– Ludače! – poviče ogorčeno Amy i istrči iz sobe.

Gledao je u vrata iza kojih je nestala, želeći da pronade način kako bi ga razumjela.

– Spremite se. Želim da ti, Amy i ja odemo u grad – reče Potter svojoj ženi.

– Ideš li u grad da se sastaneš s kupcem svoje zemlje? – upita Brade kad je Potterova žena napustila kuhinju.

– Da. Želim sve to što prije završiti – odvratila Potter.

– Rado bih pošao s vama u grad – reče Brade.

– Hoćeš li možda ubiti toga čovjeka? – upita Potter nepovjerljivo stisnuvši oči.

– Ne namjeravam samo tako doći i ubiti ga. Želim ga vidjeti i razgovarati s njime. Ako je jedan od ljudi koji su zapalili moju farmu, i sâm će me tražiti i pokušati od mene kupiti zemlju. Želim vidjeti kako će mi se svidjeti.

– Dobro – oklijevajući će Potter.

– Odvest ću te k njemu, samo mi obećaj da ćeš mi dopustiti da ja završim svoj posao prije nego što počnu neprilike. Moram paziti na svoju ženu i kćer.

– Dakako. Ne kanim ništa poduzeti protiv njega dok ne budem siguran u to da je on onaj koga tražim.

Brade se nadao da ga neće ubiti prije nego što obračuna s onima koji su zapalili njegovu farmu.

* * *

U Lexingtonu su živjeli ljudi čija se mišljenja nisu podudarala. Kad su trupe Sterlinga Pricea dobile bitku kod Hemp-Balesa, mnogi su žitelji toga kraja pristali uz secesioniste. Poslije je tih pristaša bilo sve manje. U gradu je bilo i mnogo unionista i sjevernjaka.

Osjećajući revolver pod kaputom, Brade se nelagodno osjećao, ali revolver je bio dobro sakriven i nitko nije imao razloga da posumnja u njega. Za sada je bio izvan svake opasnosti. Ulazeći za Potterom u hotel, osjećao je u bedru tupu bol. Brazgotina koja ga je boljela postala je s vremenom dio njega i već se bio naviknuo na nju.

Potter je razgovarao sa čovjekom za pultom i zatim se vratio Bradeu.

– Otišao je kočijom na istok – reče Potter. – Nije ostavio adresu. Rekao je samo da ide u St. Louis.

– Nije važno – namršteno će Brade, pomislivši kako je šteta što nije susreo toga čovjeka. Možda je ipak on zapalio njegovu farmu? Ali da jest, ne bi li onda ostao ovdje i pokušao je kupiti?! Možda su ljudi koji su zapalili njegov posjed bili iz Kansasa? A što ako su to bili razbojnici iz Missourija? Ili njegovi susjedi, ljudi iz predjela Lafayettea? Mnogi su ljudi okrivljavali odmetnike s Juga za sve neprilike što su se posljednjih godina događale u Missouriju. Ako Coleman uistinu nije bio odgovoran za zgarište što je preostalo od njegova posjeda, onda je Bradeu preostala samo potjera za nekom nepoznatom sjenkom...

Oprostivši se od Pottera, krenuo je ulicom. Činilo mu se da ga netko promatra. Prolazeći kraj skupine ljudi, pozdravio je nekolicinu koje je poznavao i ne zaustavljajući se nastavio put.

Do njega je dopiralo klopotanje kola, topot konjskih kopita, razgo-

vor ljudi. Osjećaj za sve što se oko njega zbivalo bio mu je oduvijek dobro razvijen. Kao u svakoga progonjenog čovjeka. Zato je i osjetio da ga netko prati. Stigavši do brijačnice na uglu, naglo je skrenuo, potrčao i sklonivši se u sjeni zgrade iza ugla stao kao ukopan, osluškujući zvukove što su dopirali do njega.

Šumovi mirnog jutra, gradski žamor: glasovi, lupanje vrata, zvukovi iz tiskare... Odjednom začuje korake i zaključi da mu se netko približava. Na uglu zamijeti čovjeka kako gleda niz ulicu, očito začuđen što je izgubio iz vida plijen koji je tako dugo pratio.

Brade osjeti da mu se prsti grče i hvataju revolver, ali se suzdrži smatrajući da još nije došlo vrijeme za borbu. Čovjek koji ga je slijedio sada mu se polagano približavao. Brade ga je prepoznao. Bio je to Ben Holgram, jedan od ljudi Billa Andersona. Prišao mu je i hineći čuđenje nasmiješio se.

– Nije li to poručnik Bradenton? A gdje si bio do sada?!

– Slijediš li me iz nekog razloga?! – hladno će Brade.

– Nisam mislio ništa loše. Htio sam da negdje na miru porazgovaramo. Nisam želio da se sastanemo negdje gdje nas mogu vidjeti.

– Ovdje je mirno – odvrati Brade.

Ben Holgram se oprezno osvrne.

– Čuo sam da si jučer imao neprilike na svome posjedu – reče što je tiše mogao.

Iako uzbuđen, Brade suzdržljivo kimne glavom. Pitao se zna li Holgram nešto o ljudima koji su zapalili njegov posjed.

– Čuo sam da su ti sve spalili – nastavi Holgram.

– Da...

Sudeći po Holgramovu izrazu li-

ca, bio je razočaran kratkoćom odgovora.

– Jesi li podnio tužbu vlastima? – upita.

– Nisam.

– Ideš li sada tamo? – upita oprezno.

Čekajući da Holgram baci sve svoje karte, Brade se ponašao suzdržljivo.

– Misliš li da bi trebalo? – upita prikrivajući uzbuđenje.

– Do vraga! – ljutito će Holgram.

Vidjelo se da je i Holgram nestrpljiv. Prije nego što kaže zašto ga je tražio, htio je ipak saznati Bradeovo mišljenje o nekim stvarima.

– Što god da prodaješ, pokaži prvo robu! – naglo će Brade. – Ako ti nije pravo, obrati se nekom drugom!

– Do vraga! – duboko uzdahnuvši procijedi Holgram. – Nisi zadovoljan razvojem događaja u Missouriju, zar ne?

– Nisam zadovoljan već posljednjih osam ili deset godina – namršteno će Brade. – Zašto pitaš?

Grub Bradeov način kao da je zbunio Holgrama. Zašutio je, ne znajući što da odgovori.

– Mogu li ti vjerovati?! – upita povjerljivo.

– Zbog čega? – upita Brade.

– Uostalom, budući da su te izabrali, mogu ti, nadam se, vjerovati... Dat ćeš mi svoju riječ da nikome nećeš govoriti o onome što ću ti sada ispričati.

– Ispričati... Što?! – upita Brade osjetivši kako mu se grlo steže a, vršci prstiju titraju.

– Obećaj da nikome nećeš govoriti o svemu ovome.

– U redu. Dajem riječ!

– Želim znati jesi li voljan nastaviti borbu i sadašnju upravu vratiti u ruke dobrih ljudi iz Missourija?

– Što?

– Hoćeš li se boriti za pravo glasa odmetnika. Hoćeš li izboriti svoja prava koja ti kao građaninu ove države pripadaju?

– Govoriš li o borbi oružjem? – upita Brade.

– Nemoj mi ni pokušati reći da pod kaputom nemaš sakriven kolt.

– odvrati Holgram. – Već si prekršio svoju riječ, zar ne?! A imaš i razloga! Imaš dobar razlog da nam se priključiš!

– O čemu govoriš?!

– O onome čemu si ti već vičan. O borbi kojom želimo dobiti ono što nam i pripada!

– Valjda ne namjeravate ponovno početi rat? – nepovjerljivo će Brade.

– Namjeravamo... – nasmiješi se Holgram.

– Sjećaš li se još što nam se dogodilo za posljednjeg rata koji smo počeli?!

– Ne mogu ti sve o tome reći. Moja je jedina dužnost da saznam hoćeš li nam se pridružiti. Rado bismo te vidjeli na našoj strani.

– Tko to: mi?!

– Voda je Bob Alan Logan. Sjećaš ga se, zar ne?! Za vrijeme rata vodio je jednu četu. Ponekad je surađivao s Andersonom kad je ovaj prekinuo s Quantillom.

Mnogočega se Brade sjećao. Logan je surađivao s krvavim Andersonom. To je istina. Mnogo su toga imali zajedničkog, samo što je Logan bio mirniji i suzdržljiviji, sposoban da postane dobar oficir. Predvodio je malu četu ljudi, koja je najradije napadala poštanske kočije i krala konje. Ti momci, od kojih većina nije pripadala regularnoj vojsci, bili su prije razbojnici nego vojska. Logan je bio oštrouman i prepametn da ponovo počne bezizgledan rat.

– Sve ovo organizira Logan – prekine Holgram Bradeovo razmi-

šljanje. – Bio je ovdje nadajući se da će te sreći. Jučer je dobio telefonsku obavijest i morao je otići. Ostavio me ovdje da razgovaram s tobom. Ako si zainteresiran, odvest ću te k njemu.

– Prije nego što budem zainteresiran moram o svemu ovome više znati.

Bradeu se sve ovo činilo sumnjivim. Osjećaj ga je opominjao da bi se svega trebalo kloniti i izbjeći moguće neprilike, ali takvo je vrijeme prošlo...

– Ne mogu ti ništa više reći. Treba da zadobijemo naša prava i preuzmemo vlast u Jefferson Cityju. Logan će ti rastumačiti ostalo. Jesi li uz nas?!

– Ne bi bilo naodmet da porazgovaram s njime – reče Brade.

Holgram se nasmiješi.

– Bit će dobro budemo li te imali uza se. Znaš da te je Bill Anderson neobično cijenio. Uvijek te je želio pridobiti iz komande Toddea na svoju stranu. Govorio je da si dobar vojnik, a takvi su nam potrebni.

Brade osjeti ponos, ali i znatiželju o kakvom je to pohodu za Missouri riječ, pohodu koji se ne naziva ratom a ipak treba dobre vojnike.

III

Holgram je odveo Bradea u pokrajinu Benton. Prolazili su livadama, ravnicama i brežuljcima koji su polagano prelazili u planine. Stigli su na farmu smještenu u zavjetrini neke strmine okružene šumama.

Približivši se kući, Holgram nešto poviče i iz kuće izađe čovjek, pozdravi ih i pozove da dođu u kuhinju.

Iza štaglja nalazio se veliki koral u kojem je bilo mnogo konja. Ispu-

stivši uzde iz ruke, Brade sjaše sretan što može protegnuti noge. Ponovo je osjećao ožiljak na desnom boku. Polako je odšepao do korala i tamo ostavio konja.

— Nikada nisi sastao Toma Dunklea, zar ne? — upita Holgram.

— Mislim da sam ga već jednom vidio, ali ne znam točno gdje. Je li on možda jedan od Andersenovih ljudi?!

— On je jedan od Loganovih. Njegov je poručnik. Posjed na kojem se nalaziš pripada Dunkleu. To je izvanredno sklonište...

Po svemu sudeći, ovo je mjesto zaista bilo dobro sklonište. Bradeu se činilo da Holgram ima pravo. Ali pitao se pred kime se ti ljudi žele skloniti. Klone li se sjevernjaka i vlasti Missourija ili, možda, cijele vojske Sjedinjenih Država? O kakvom je to planu riječ? Ove i slične misli zaokupljale su Bradea dok je slijedio Holgrama prema kući.

U kuhinji se nalazilo dvanaestak ljudi. Neki su igrali poker, drugi su ih promatrali. Brade je odgonetavao njihova lica. Mnoga su mu bila poznata. Većina tih ljudi bili su odmetnici. Jedan od njih bio je Bradeov prijatelj Abel Collis. Zadubljen u igru, Collis samo na trenutak podigne pogled s karata i pozdravivši Bradea kimanjem nastavi zamišljeno proučavati karte.

— Gdje je Logan? — upita Brade Holgrama.

— Nije li Logan ovdje? — reče Holgram pogledavši Dunklea.

— Sutra... Najkasnije prekosutra... — promrmlja Dunkle ne dignuvši pogled s karata.

Brade je bio razočaran. Osjeti da nije jedini koji ne zna što se ovdje događa. Uočio je da se većina ljudi u ovoj kući osjeća nelagodno i u zraku osjetio napetost. Neko je vrijeme pratio igru, a zatim izašao.

Vidjelo se da je Dunkleova farma

nekoć bila dobro održavana, ali sada se, očito, više nitko o njoj ne brine. Kuća i gospodarske zgrade pomalo su propadale i sve se činilo napušteno i zanemareno.

Naslonjen na ogradu korala, Brade je razmišljao o tome kako bi radije za svoga konja privezao plug nego da ga osedla i odjaše s njime u borbu. Netko je odlučio da rat u Missouriju još nije završen i stoga se trebalo dalje boriti. Začuo je kako se otvaraju kuhinjska vrata i približavaju koraci šljunkovitom stazom. Kad se Abel Collis naslonio na ogradu pokraj Bradea, ograda zaškripi.

— Koji je tvoj konj? Dorat ili ridan? — upita Abel.

— Dorat. Ridan pripada Holgramu — odvrati Brade.

— Oduvijek si imao dobro oko za konje.

Brade se nasmiješi, prisjetivši se, ne bez ponosa, da je bio poznat kao jedan od najboljih konjokradica Toddeove čete.

Porazgovarali su o zajedno proživjelim danima rata, rado su se prisjetili kojekakvih zgoda, koje su nekoć možda bile nezgodne ali su danas dio prošlosti koje se rado sjećaju. Bilo je dobro poslije dužeg vremena sastati starog prijatelja...

— Colle, što radimo ovdje? — upita Brade.

— Zar ti ništa nije poznato?

— Ne, ali mislim da je zacijelo nešto protuzakonito.

— Da, čini se da je tako — kimnuvši će Collis. — Mislio sam da imaš imanje i da si krenuo kući — reče Collis kao da želi promijeniti temu razgovora. — Mislio sam da ćeš se tamo udomiti i obrađivati zemlju.

— To sam i ja mislio — odvrati Brade. — Ali netko je prije nekoliko dana zapalio cijelu moju farmu.

— I tvoju? — začudeno će Collis.

– I mene je ta ista sudbina pogodila prije nekoliko tjedana dok sam sa svojom obitelji bio na nekom sastanku. Cijeli su mi posjed polili uljem i zapalili. Ništa nije ostalo... Pokušao sam razgovarati sa šerifom, ali mi se on samo nasmijao rekavši mi da sam to i zaslužio.

– Uopće se nisam ni pokušao obratiti zakonu – nasmiješi se Brade. – Predobro se poznajemo da bih im se požalio. U Missouriju više nema zakona koji bi štutio bivšeg vojnika Konfederacije. Colle, je li te netko posjetio i htio otkupiti tvoju zemlju prije nego što ti je sve zapalio? – upita zamišljeno.

– Ne.

Znači da je sumnja u čovjeka koji je kupovao posjede bivših odmetnika zaista bila neopravdana. Bradeu se činilo da nikada neće doznati tko mu je uništio farmu.

– Kako si dospio k Loganu? – upita radoznalo Brade.

– On je došao k meni. Pojavio se u mene tjedan dana nakon požara. Ženu i djecu ostavio sam kod rođaka, a ja sam se vratio na farmu da počnem posao. Logan me pitao želim li se osvetiti ljudima koji su mi uništili sve što sam posjedovao.

– Zna li on tko su ti ljudi? – upita Brade.

– Ne – reče Collis odmahnuvši glavom. – Ali isto kao i ja zna da to nisu bili ljudi sa Sjevera, ni izdajice iz Missourija. Rekao mi je da ću, pridružim li mu se, imati prilike svrgnuti te ljude s vlasti.

– Pretpostavljam da ti nije rekao na koji način želi to učiniti...

– Izjavio je da nas najprije želi sve skupiti, a zatim će nam sve rastumačiti. Radoznao sam o čemu je riječ.

– Da... – reče Brade razmišljajući o tome kako za sada ionako ne može ništa drugo poduzeti. – Je-

dan od ovih je tvoj? – upita pokazavši konje u koralu.

– Da. Ova mala rida kobila. Brza je kao munja.

– Možda, ali za moga dorata to nije dovoljno. Hoćeš li da ti dam prednost?

– Ti si lud! Kladim se za srebrni dolar da moja kobila može pobijediti tvoga dorata. Recimo do... Može li od kuće do onoga hrasta? – reče pokazujući rukom put.

Brade pogleda Collisovu kobilu. Bila je mala i čvrsta. Po svemu sudeći, činilo se da je brza.

– Od kuće do hrasta i natrag – predloži Brade.

– Znači da sam upravo zaradio dolar – nasmiješi se Collis.

U kući se proćuo glas o utrci i svi su se prisutni već počeli kladiti koji će konj pobijediti.

Uzjahavši konja, Brade pomisli kako je utrku trebalo odgoditi za sutra jer je konj već previše izmoren. Ali sada je bilo prekasno... Kad bi sada predložio da se utrka odgodi, ljudi bi ga ismijali a to bi povrijedilo njegov ponos više nego da izgubi utrku. Ponekad čovjek sâm sebe dovodi u bezizlazne situacije.

Na pucanj koji je označio početak utrke dorat pojuri a da ga Brade uopće nije trebao podbosti mamuzama. Collisova kobila bila je prilično brza i ubrzo se za pola glave nalazila ispred Bradeova dorata, ali su do hrasta stigli istodobno. Pojurivši natrag Brade je počeo hrabriti svoga dorata i sebe. Nije mogao dopustiti da samo tako izgubi dolar, ali kobila ih je za duljinu glave uspjela prestići i prije njih stići do cilja. Collis sjaše smijući se i potapša životinju po leđima.

– Rekao sam ti da je brza kao sam vrag – smijao se Collis.

Brade iz džepa izvadi hrpu sitni-

ša. – Ne primam šljunak – reče Collis.

Brade izbroji devedeset centi i pruži ih Collisu.

– Dugujem ti deset centi – reče.

Vidjevši prijatelje kao se utrkuju i drugi su ljudi došli na ideju da tako prikrate vrijeme. Gledajući ih kako se utrkuju, Collis je Bradeu govorio njihova imena.

Ron Goforth, Lige Gargan i Adolph Ril bile su pridošlice iz popaljenoga farmerskog kraja. Charleston Bees i Bill Archer, visoki i jaki ljudi, bili su kočijaši. Jake i Littleton Spring bili su stranci, braća iz Keytesvillea, jedini iz ove skupine koji nisu prije bili među odmetnicima. Jake je onomad bio vojnik pod komandom Sterlinga Pricea. Littleton je u to vrijeme bio premlad za vojnika. Bradeu se činilo da nije stariji od sedamnaest do osamnaest godina. Bio je nalik na radoznalo i hvalisavo dijete, kojemu se činilo da je za rata mnogo toga propušteno. Kao da je jedva čekao da sve to nadoknadi u predstojećoj borbi. Za opasačem je nosio dva velika vojnička revolvera kalibra »Remington« i veliki nož. Gledajući ga kako se pravi važan, Brade pomisli kako će s njime nožda imati nepriлика.

Kad su trke završile, svi su se vratili u kuhinju i nastavili kartanje. Dunkle je donio pehar viskija. Brade je držao u ruci punu šalicu i naslonjen na kamin odmarao desnu nogu. Njegovo ga je bedro i dalje boljelo. Vjerojatno mu se od dugog jahanja ožiljak upalio. Polako je pio viski i razmišljao o napadu odmetnika na Lafayette 1864. Dva puta su ih pokušali napasti i oba su ih puta ljudi iz utvrde uspjeli odbiti. Doživjeli su poraz i Brade je tom prilikom bio pogođen u bedro.

Isprva se činilo da rana nije opasna. Todd mu je sam izvadio olovo.

Podvezali su mu nogu kako bi zaustavili krvarenje i zatim krenuli dalje. Ali odjednom je dobio visoku vrućinu. Rana se zagnojila. Onesvijestio se. Probudio se tek od smrada dok su mu u nekoj bolnici dušičnom kiselinom spaljivali gnoj oko rane. Jaukao je ali shvativši da se nalazi u neprijateljskoj bolnici, zaštidio se i umuknuo.

Bolničar se nije nadao da će ga uspjeti izliječiti. Postupak dušičnom kiselinom bio je samo pokus, jer bi bolesnika, i da ozdravi, objesili kao odmetnika.

Međutim, njegovo se stanje poboljšavalo. Ljudi koji su ga čuvali smatrali su ga preslabim da bi mogao ustati i nisu mu pridavali osobitu pažnju. Kad je čuvar u jednom trenutku zadrijemao, Brade je odlučno ustao i posljednjim je snagama, domogavši se konja, odjahao pristašama južnjačkih odmetnika. Bio je to za njega ružan san ali, ipak je uspio.

Preslab da se vrati u borbu, dočekao je kraj rata u ljudi kod kojih se sklonio. Uviete pomilovanja, ponudene odmetnicima, prihvatio je među posljednjima. To je pomilovanje za njega bilo isto tako bolno kao i rana koja ga je pekla na bedru.

Usprkos proglašenju mira rat u Missouriu nije prestao i Brade je razmišljao hoće li ikada i prestati.

Stojeći kraj kamina čekao je da se Logan što prije vrati i razjasni što namjerava.

* * *

Logan je stigao idućeg dana poslije podneva. Odveo je konja u korral i zatim pozvao ljude. Bob Alan Logan je bio niska rasta, žilav, odažući čovjeka punog elana. Nemiran i okretan spretno se mogao probijati kroz sve zapreke, neumoran i pun borbenosti nikada se ne bi mogao smiriti na nekom njestu duže

vrijeme. Njegove su tamne oči budno pratile svaki pokret ljudi koji su ga okruživali.

— Izabrani ste — počeo Logan — za posebni zadatak. Svi ste se borili kao ljudi odani svojoj zemlji protiv sjevernjaka koji su prodrli u Missouri i oteli nam ga. Svi vi i dalje imate neprilike s tim ološem. Mnogima je od vas oduzeta stoka i imanja su vam spaljena. Oduzeto vam je pravo glasa. Oduzeli su vam ga radikali Jefferson Cityja...

— Da. Svima nam je oduzeto biračko pravo — prekine ga Collis. — Pod zakletvom svatko je morao dokazati da nije potpomagao južnjačke odmetnike. U suprotnom bilo bi mu oduzeto pravo glasa, ostao bi bez posla, bez svih prava.

— Kako bi vam se svidalo da mi uzmemo u ruke taj zakon? — upita Logan. — Štošta bismo promijenili i postali vlast!

— Kako bismo to mogli učiniti? — upita Collis.

— Ne možemo samo tako svrgnuti postojeći zakon. Ne možemo ubiti svakog sjevernjaka Jefferson Cityja — mrmljao je Brade.

— Na takav način zacijelo ne — nasmiješi se Logan. Jedino što vrijedi jest novac!

— Pretpostavljam da bismo među svima nama mogli skupiti najviše desetak dolara — zlovoljno se nasmiješi Brade ogledavši se.

— Ima načina kako bismo se mogli domoći novaca — reče Logan. — Je li vam poznato što se dogodilo prošle veljače u Libertyju i Clay-countyju?

— Mislite li na pljačku banke? — uznemireno upita Brade.

Logan potvrdno kimne glavom.

— Ali vi to niste učinili, zar ne? — upita Brade.

— Ne — reče Logan kao da žali što to nije učinio. — Ako se može vjerovati glasinama, bila je to sku-

pina razbojnika iz vaše blizine. Čini se da su sudjelovali ljudi koji su bili s nama u ratu.

Bradeu se činilo da mu je jasno na koga Logan misli. S Andersonom su bila i dva brata, dovoljno drska da pokušaju opljačkati banku za svoj račun. Nije se mogao sjetiti njihovih imena, ali se sjetio nerovoznih plavih očiju mladega brata, brzog na revolveru.

— Bili su to dobri vojnici koji nisu napustili rat samo zato što su se Lee i John predali — reče Logan.

— Što hoćeš time reći? — upita Brade. — Hoćeš li da se spojimo s momcima iz Claycountyja i ponovo se borimo kao odmetnici? Misliš li da bi naša četa mogla ponovo osvojiti Missouri i obraniti ga od cijelih Sjedinjenih Država?

— Ne. Mislim samo da bismo na taj način mogli steći novac koji nam je potreban.

— A zašto nam je toliko potreban novac? — upita Brade.

— Je li vam poznato da se Adam McCoy namjerava iduće godine kandidirati za guvernera?

Logan podigne ruke kako bi stišao ljude koji su nevoljko počeli mrmljati.

— Znamo da je McCoy čovjek koji stoji iza Drakea — nastavi Logan kad se buka stišala. — McCoy je jedan od onih koji se najviše trudio provesti u djelo novi zakon. Odgovoran je za sve optužbe o kojima se pisalo po novinama čiji je vlasnik. Oduvijek je bio protiv nas i prijetio da će ubiti svakog čovjeka koji bi nam na bilo koji način pomogao. Nadam se da vam je jasno što bi se dogodilo kad bi on doista bio izabran za guvernera ove države.

Među ljudima čulo se glasno negodovanje i netko predloži da ubiju Adama McCoyja. — Njegovi istomišljenici iskoristili bi to kao dokaz da je McCoy imao pravo — reče Lo-

gan. – Ne smijemo tako postupiti. Protiv političara se treba boriti na njihov način.

– Ali kako? – upita Collis. – Nitko od nas nema dara za političara. Nitko od nas nema mogućnosti da objavi svoje ideje u novinama kao McCoy.

– Imam u St. Louísu prijatelja koji u Jefferson Cityju igra veliku ulogu, a novac će već učiniti svoje. Moj se prijatelj razumije u politiku i poznato mu je kako se kupuju glasovi. Dobro su mu poznati i razni drugi načini kojima se dobiva ono što se želi. Ako slijedimo naš plan i opljačkamo ove godine četiri ili pet banaka, a iduće godine isto toliko, veliki su nam izgledi da uspijemo. Druge su godine izbori i moj će nas prijatelj znati savjetovati što da učinimo.

– Smatraš li da bi on zaista mogao sve te ljude onemogućiti? – upita Goforth.

– Uvjeravam vas da on može spriječiti da McCoy bude izabran za guvernera – odgovori Logan.

– Da... da... ako mu predamo naš plijen – zaključi Brade.

– Ono čega se domognemo dijelimo s njime na pola – reče Logan zlovoljno pogledavši Bradea. – To je sve što on od nas traži. Novac nije ovdje najvažniji. Mojem su prijatelju poznati i drugi načini pomoću kojih može izvršiti pritisak na naše protivnike. Potrebno je samo da mi već jednom počnemo pljačkati banke.

– Koji drugi način? – upita netko.

– Ne mogu vam to samo tako rastumačiti – zlovoljno će Logan. – Morate mi vjerovati. To je sve.

Brade je slutio da je Logan mnogo toga u svome govoru iskrivio. Bilo bi mu draže da se bori kao u pravom ratu, gdje se može suočiti s protivnikom. Ovo o čemu je Logan

govorio bilo je Bradeu sve sumnjivije.

– Tko je zapravo taj tvoj prijatelj? – upita stoga Brade.

– To vam ne mogu reći – odvratí Logan. – Ukoliko bilo što od svega ovoga o čemu smo sada govorili prođe u javnost, možete biti uvjereni da je sve propalo! Kad bi se proćulo njegovo ime, stradao bi i on i mi. Je li ti jasno?

– Da ... – ne baš uvjereno odvratí Brade.

– Želiti li se dakle boriti za Missouri? – upita Logan ponovo se obraćajući ljudima koji su ga okruživali.

Svi burno odobriše Loganove riječi i on nastavi svoje uvjeravanje govoreći kako će biti prava vojska, kojoj su potrebni dobri i hrabri oficiri. Svi jednoglasno izabraše Logana za vođu i Dunklea za poručnika.

– Ako pristajete, predložio bih Bradentona za drugog poručnika – reći Logan.

Brade se iznenađeno upita zašto je baš njega Logan izabrao za takav čin. Nikad ga do sada nije vidio.

– Poznat si kao pouzdan i hladnokrvan – reče uto Logan. – Bilo bi mi drago da vodiš naš pothvat unutar banke dok Dunkle i ja bude-mo organizirali stvar izvan banke. I Todd te je cijenio kao poručnika. Zato se nadam da ćeš i dalje tako dobro obavljati svoju dužnost.

Ljudi su izabrali Bradea za drugog poručnika, nakon čega je Logan nastavio obrazlagati svoj plan napada.

IV

Prohladnoga i mirnog ponedjeljka grad Serena počeo se upravo buditi, a štedionica i zalagaonica otvoriše svoja vrata. Još je malo ljudi bilo na cesti. Neka su kola prola-

zila kraj banke. Samo je njihovo klopotanje remetilo jutarnju tišinu.

U banci je Thomason Ready iza svog šaltera otvorio blagajnu. Začuvši u daljini topot konja, prisjeti se kako je za vrijeme rata bio jedan od ljudi koji su se borili protiv razbojnika Missourija. Sa smiješkom na licu pomisli kako je dobro da je to vrijeme prošlo i da su ti odmetnici onemogućeni. Što se njega tiče, sve ih je trebalo povješati.

Topot konja bivao je sve glasniji i Ready pomisli kako su to vjerojatno konji koje dovode u grad na prodaju, samo mu se činilo da se ta buka sve više približava glavnoj ulici. Napustio je šalter da bi pogledao što se zapravo događa vani, alise u tom trenutku glavna vrata naglo otvore i četvorica ljudi upadnu u banku.

Ready se zagledao u ljude obučene u plave oštećene uniforme i činilo mu se da pred sobom vidi duhove. Kape su im zasjenjivale oči, a maramama su prekrili lica. U rukama su držali revolvare.

– Razbojnici – jedva čujno zašestje Ready.

Čovjek koji mu je pristupio lagano je šepao. U desnoj je ruci držao kolt a u lijevoj praznu vreću. Došli smo podići novac – reče.

Ready nije mogao progovoriti ni riječ već je i dalje nepomično zurio u kolt.

– Kako bi bilo da je napuniš? – upita čovjek pružajući Readyju vreću. – Ako sve ne stane u nju, imamo još jednu. Ne brini!

Ready kao u snu prihvati vreću i pode da je napuni novcem. Dva su razbojnika krenula za njim, a druga dvojica ostala su kraj ulaza u banku.

– Poznajemo li se odnekud? – upita jedan od ljudi kojemu je Ready pružio napunjenu vreću.

Ready odmahne glavom.

– Ne sjećaš se? – nastavi čovjek. – Zar se zaista ne sjećaš da si za vrijeme rata bio jedan od sjevernjačkih progonitelja?

– Ne... – promuca Ready.

– Idemo. Dosta je – reče drugi čovjek i šepajući krene prema izlazu.

Čovjek koji je razgovarao s Readyjem oklijevao je trenutak, ali zatim i on krene i ostavi prestravljenog blagajnika za šalterom. Razbojnici su izašli i ubrzo se glavnom ulicom sve više udaljavao topot konja. Na vratima banke pojavili su se ljudi znatizeljno promatrajući što se događa.

Ready okrene ljudima leđa i krene prema praznoj blagajni. Sad se tek sjetio da ima u sebe revolver koji je nabavio onog dana kada je dočuo za pljačku u Libertyju. Vidjevši pred sobom prazne blagajničke police, posramljeno zatvori oči.

Izvan grada jahači su se razišli i sami ili u manjim skupinama krenuli na razne strane.

Brade i Collis uputili su se prema Marionvilleu. Stigavši do guste šume kroz koju je tekao manji potok, sjahali su i počeli se smijati.

– Sve je išlo glatko – reče Collis.

Brade potvrdno kimne glavom i svuče vojničku košulju, a sa sedla skine svoj kaput.

– Sve se događalo onako kako smo i zamislili – reče presvlačeći se.

Napad je bio tako brz da se nitko od ljudi u gradu nije stigao snaći. Na sreću, nikoga nisu morali ubiti, a ono malo metaka što su ispalili bilo je samo zato kako bi ljude uklonili sa ceste. Vreća zaista nije bila laka. Otvorivši je, Brade počeo iz nje vaditi novac i puniti bisage pričvršćene o sedlo.

– Jesi li vidio kako je onaj pro-

kleti blagajnik bio začuden? – upita Collis.

– Poznajesh li ga zaista?

– Da. Nikada ne zaboravljam takva lica.

– Ove noći zacijelo neće mirno spavati. Ako ovako nastavimo, uskoro će mnogi bankari probdjeti noći razmišljajući tko je od njih slijedeći.

– I ja sam mnoge noći probdio bojeći se da me naši neprijatelji ne linčuju kao što su linčovali mnoge naše.

Brade napuni bisage i nešto od preostalog novca podijeli između Collisa i sebe.

– Zašto? – upita Collis.

– Za troškove – odgovori Brade.

– Moramo doći do Dunkleove farme. To će potrajati još neko vrijeme. Možda ćemo u Marlowu naići na pristojnu gostionicu, gdje ćemo se moći malo odmoriti i proslaviti.

– Ne bismo li se morali i dalje skrivati? – nesigurno će Collis.

– Mi...?! – upita Brade. – A zašto bi trebalo da se sakrivaju dva poštena farmera kao što smo mi.

– U redu. Ti si ionako poručnik.

Brade podbode dorata i oni smijući se nastave put.

Polagano su ujahali u Marlow. To nije bio pravi grad već prije poveće raskršće s nekoliko kuća. Najveća zgrada bila je salun, u kojem su ljudi mirno pili svoje piće ne osvrćući se na došljake. Očito je u tome mjestu uvijek bilo prilično stranaca.

Ušavši u salun, Brade je naručio pivo. Hladno piće mu je godilo i zato zadovoljno podigne čašu kako bi nazdravio prijatelju.

Najednom se iza njega naglo otvore vrata. Brade se okrene. U salun je ušao čovjek sivih brkova, čvrst i s revolverom za opasačem. Mahao je nekim žutim papirom.

– Momci, upravo je opljačkana banka u Sereni! – poviče.

Svi odjednom skočiše na noge želeći što prije čuti novosti.

– Upravo je telegrafski stigla ova vijest – nastavi čovjek. – Vlasti iz Serene traže pomoć. Kažu da su ih napali ljudi nalik na Quantrillovu bandu. Ujahali su u grad obučeni u ukradene plave uniforme i dobro naoružani. Ukoliko su to odmetnici s Juga, zacijelo su se razišli na razne strane. Možda će neki od njih doći i ovim putem. Moramo organizirati potjeru i pronaći ih!

– Imaš pravo! – poviče netko. – Naći ćemo ih!

– Je li možda raspisana nagrada? – upita drugi.

– Ne znam. Možda.

– Nagrada ili ne, moramo ih uloviti! – javi se netko.

– Dobro, ali prijedimo na djelo! Dosta pričanja! Uzmimo konje i oružje i krenimo već jednom!

Svi su izjurili iz saluna željni da što prije krenu u potjeru.

– Hej, gospodine! – poviče Brade čovjeku koji je malo prije ušao u salun noseći telegram. – Ne mislite li da bi vam trebala još dva dobrovoljca?!

– Potreban je svaki hrabar čovjek. Vi ste ovdje stranci, zar ne?!

– Na prolazu samo – odgovori Brade. – Imamo vremena i možemo neko vrijeme jahati s vama.

– Imate li oružje i konje?

Brade potvrdno kimne glavom i otvorivši kaput pokaže jedan od svojih koltova.

– Naši konji nisu baš odmoreni, ali ipak možemo krenuti s vama – reče.

– Dobro ste naoružani... – začudeno će čovjek.

– Bavimo se prodajom konja i ponekad nosimo prilično visoke svote novaca, pa ne bismo željeli da nas netko napadne nenaoružane – reče Brade smiješeći se i pokaže rukom prema Collisu. – To je moj

prijatelj Abel Collis, a ja sam Caudell Bradenton. Obojica mrzimo te južnjačke razbojнике.

— Ja sam Deak Helfer — predstavi se čovjek. — Okružni sam šerif ovoga kraja. Drago mi je što ste odlučili krenuti s nama — reče pružajući Bradeu ruku.

— I meni je drago, gospodine Helfer — nasmiješi se Brade.

Šerif je izašao iz saluna kako bi što prije skupio ljude, a Collis potegne Bradea za rukav.

— Jesi li poludio?! — prošapće izbezumljeno. — Treba da se što prije izgubimo oдавде.

— Ovi ovdje ne mogu ni sanjati da bi itko od napadača mogao već sada stići do njihova grada — reče odmahnuvši glavom Brade. — Vide u nama prijazne momke, koji im žele pomoći da što prije uhvate razbojнике. Bolje je da nas Helfer zapamti kao ljude koji im žele pomoći nego kao dvojicu dobro naoružanih štranaca koji su nestali čim su saznali za pljačku.

Činilo se da Collis baš nije razuvjeren, ali ništa više nije mogao promijeniti.

* * *

U međuvremenu se dvadesetak ljudi spremali za potjeru. Helfer ih je podijelio u skupine od po tri ili četiri čovjeka i rekao im neka krenu prema Sereni.

— Ako vas dvojica ne poznajete ovaj predio, bolje je da krenete sa mnom — reče obrativši se Bradeu i Collisu.

Putem kojim su krenuli nailazili su na mjesta koja su bila kao stvorena za skrovište. Znajući da bi mogli sresti neke od svojih drugova, Brade je budno pazio kako bi u tom slučaju odvratio Helferovu pozornost na neko drugo mjesto. Stigavši do manje barake, Brade se nije uplašio, uvjeren da se od njegovih

ljudi vjerojatno nitko nije ovdje sklonio. Takav bi čovjek morao biti lud!

Odjednom neki čovjek izađe iz barake i potrči prema šumi. Helfer potegne kolt, a Brade, prepoznavši Rona Gofortha, podbode konja i pojuri za Goforthom zaklonivši Helferu vidik. Postavivši se u liniju pucanja zaustavi dorata nadajući se da šerif neće dovoljno brzo reagirati. Helfer je ispalio metak kako bi Bradea upozorio da se makne. Brade pogleda prema Goforthu, koji je pokušao pobjeći, trzne uzdama i prepriječi mu put. Goforthove oči bile su pune straha. Jedino što je razabirao bila je cijev revolvera uperena u njegovu glavu.

— Drži jezik za zubima — proci jedi Brade. — Ruke uvis! — poviče zatim kako bi ga Helfer čuo.

Goforth učini kako mu je naredeno.

— Gospodine Bradentone, mogli ste upravo nastradati — reče Helfer približivši im se. — Kad ste se pojavili na liniji pucanja, upravo sam ga imao na nišanu a prst mi je već bio na obaraču.

— Do vraga! — uzvikne Brade hineći da je iznenađen.

Znoj na njegovu licu i neznatno podrhtavanje ruke nisu bili dio igre koju je upravo odglumio. Uistinu mu nije bilo ugodno.

— Vi ste jedan od razbojnika koji su opljačkali banku — reče Helfer duboko uzdahnuvši. — Ulovili smo vas, kao što ćemo uloviti i ostale.

— Vidi... vidi... — začudeno će Brade približivši se Goforthu. — Collise, dodi da vidiš ovoga ovdje! U onome gradu gdje smo bili prije nego što smo došli u Marlow nismo li vidjeli ovoga momka?

— Što? — začudeno će Collis približivši se.

— Rekao si da dobro pamtiš lica?

Nismo li ovoga momka vidjeli u onome gradu?

– Da. Sjećam ga se – reče Collis nakašljajući se.

– Bojim se da ovaj čovjek ne može biti jedan od razbojnika – reče Brade obrativši se Helferu.

– Gospodine, drugi put nemojte bježati pred potjerom ako nemate razloga – reče Helfer obrativši se razočaran Goforthu.

– Kako sam mogao znati da ste potjera – mrmljao je Goforth sabravši se. – Kako sam mogao znati da niste neki razbojnici?

– Ima pravo – zaključio Brade.

– U ovakvoj situaciji ne može se na sve misliti – ljutito će Helfer. – Krenimo. Ovdje samo gubimo dragocjeno vrijeme!

Brade i Collis krenuše za okružnim šerifom ostavivši za sobom zapanjenog Gofortha. Brade se uspio smiriti, i kada su u daljini ugledali jahače, već je ponovo bio sabran.

Helfer mahne jahačima želeći ih zaustaviti.

– Mislite li da su ovo razbojnici? – upita Brade.

Već iz daleka se uvjerio da nije dan od ljudi koji su im se približavali nije Loganov čovjek. Vjerojatno je to bila potjera iz nekoga obližnjeg grada. Brade pomisli kako bi bilo nezgodno da je potjera iz Serene. Netko bi ih mogao prepoznati! Sjetio se, međutim, da su i on i Collis bili maskirani i da ih nitko ne bi mogao prepoznati.

– To je šerif Dooley! – poviče s olakšanjem Helfer. – Na glavi mu je kapa od dabrova krzna. Ovo je potjera iz Serene!

Približivši se jedni drugima, oba se šerifa srdačno pozdrave, predstavljajući svaki svoje ljude. Brade ih je promatrao ne obraćajući mnogo pažnje imenima ljudi koje im je šerif iz Serene predstavljao.

– Ovo je gospodin Orin Coleman

iz St. Louisa – reče šerif pokazujući jednog od ljudi.

Začuvši to ime, Brade se trgne. Coleman je bio čovjek tridesetih godina, srednjeg rasta, obučen u elegantno crno odijelo, svijetlih brkova, tamnoplavih očiju. Doimao se umorno i nezainteresirano za tu potjeru. Brade pomisli kako bi taj čovjek ipak morao biti malo uzbuđeniji pljačkom koja se dogodila, i to ga je zabrinulo. Brade ga je i dalje promatrao, kako bi što više otkrio s njegova lica. Pogledi su im se na trenutak sreli i Bradeu se učini da i taj čovjek njega radoznalo promatra. Brade je bio uvjeren da se Coleman ne zanima za njega samo slučajno. Sve je to imalo neki dublji razlog.

– Čini se da nitko od ljudi koje tražimo nije prošao ovim putem – reče Helfer obrativši se ponovo Bradeu i Collisu. – Možemo napustiti potjeru.

Oprostili su se s ljudima iz Serene i krenuli natrag. Udaljivši se, Brade se oprostio sa šerifom i on i Collis krenuše svojim putem.

* * *

Kad su stigli do mjesta s vodom, konji odmah počеше piti. Brade i Collis sjahaše.

– Collé, vraćam se u Serenu – reče Brade.

– Hoćeš li uzeti novac i otići do Dunkleove farme?

– Što namjeravaš? – zaprepašteno upita Collis.

– Moram slijediti onog Orena Colemana. Moram mu postaviti nekoliko pitanja.

– Zar u Sereni?

– Da. Vjerujem da se tamo zadržava. On... – reče Brade ali zašuti jer je čuo zvuk otonca.

– Nećeš ići u Serenu! Ne sada! – poviče Collis uperivši u njega revolver.

– Misliš li da ćeš me tako zaustaviti?

– Mogu te zaustaviti i tako da te ne ozlijedim suviše – reče Collis. – Radije te vidim ranjena nego obješena.

– Do vraga! Colle, moram dostići tog Colemana! Tvoj me revolver neće zaustaviti!

– Ne... znam... – zamišljeno će Collis. – Ali Brade, borba protiv McCoya mnogo je važnija od tvog obračuna s Colemanom! Trebamo te živu! Ne možemo dopustiti da McCoy bude izabran za guvernera.

Brade je znao da Collis ima pravo. Borba za Missouri bila je važnija od njegove osobne osvete. Odluka nije bila laka. Gledajući prema Sereni, razmišljao je kako možda više nikada neće sresti Colemana i kako neće moći naplatiti dug. Istodobno nije imao dokaza da je Coleman čovjek koga traži, a za McCoya je bio siguran da je njegov neprijatelj.

– U redu – reče Brade i uzjaše.

– Vraćamo se na Dunkleovu farmu. Nastavljamo rat!

V

U zatvoru u Richmondu neki su zatvorenici bili Loganovi istomišljenici. Logan je odlučio da ih oslobodi i ponudi im da se pridruže njegovoj novoosnovanoj jedinici. Bradeu se nije previše svidjela ta odluka.

Svako predugo zadržavanje u gradu bilo je opasno. Ljudi bi se mogli snaći i početi oružanu borbu. Njihov je cilj bio da unište McCoya a ne da silom prilika poubijaju neke od nedužnih građana Missourija. Logan je odlučio da Brade i Collis s nekoliko ljudi napadnu banku, a on s ostalima zatvor.

Cetrnaestoro oružanih ljudi ujahalo je toga svibanjskog jutra u okrug Ray. Stali su u šumi, presvukli se u plave uniforme i malo prije podneva ušli u Richmond.

– Naprijed! – poviče Logan jašući na čelu. – Pucajte!

Gradani Richmonda, zatečeni neočekivanom vikom i pucnjavom, ubrzo su se rastrčali tražeći zaklon. Podbovši dorata, Brade požuri prema banci »Hughes and Mason« i ondje pričekao ostale. Collis, braća Spring, Adolph Ril i Charleston Bees krenuli su za njim. Vrata banke bila su zatvorena. Brade ih pokušao otvoriti nasrnuvši na njih ramenom, ali ona nisu popustila. Pomaknuvši se korak natrag, zapuca u ključanicu.

– Pokušaj ih sada razvaliti! – zapovjedi Collisu.

Bedro ga je ponovo boljelo i nije više imao dovoljno snage. Collis nogom udario vrata i ona popuste.

Kad su ušli u banku, dočekala su ih prestrašena lica blagajnika.

– Posluži se! – reče Brade obraćajući se Collisu.

Collis kimne i s vrećom u ruci uputi se prema blagajni.

U međuvremenu je Brade ustuknuo nekoliko koraka. S ulice je dopiralo do njega rzanje konja. Odjednom začuje silnu pucnjavu. Pitao se što bi to moglo biti, plašeći se da je Logan možda u neprilici prilikom oslobađanja ljudi iz zatvora.

– Pripazi na ove ovdje! – reče Jakeu Springu.

Jake uperi svoju dvocijevku prema blijedim licima blagajnika, a Brade se okrene k izlaznim vratima. Meci su se zabijali u drvena vrata i jedan od ivera što su frčali uokolo ozlijedi Bradeovo lice. Brade se povuče i zatim opreznije pride vratima. Loganovi ljudi bili su na konjima i pucali. Brade je vidio ka-

ko se bore s građanima Richmon-
da. Vidjevši na jednom prozoru pu-
šcanu cijev, potegne revolver i htje-
de zapucati, ali odustane shvativši
da je predaleko da bi mogao pogo-
diti. Povuče se i dalje promatrajući
jahače koji se nisu povlačili u zak-
lon. Bradeu nije bilo jasno zašto se
ne sklanjaju i tako nastave borbu.

— Pa to su ljudi iz Missourija! —
pomisli ogorčeno Brade. — Ovaj rat
nije protiv njih nego za njih! Zašto
su došli jašući s puškama oko vra-
ta, a nisu se sklonili i tako počeli
borbu?! A tko bi im i mogao sve to
razjasniti — pomisli dalje Brade.

Noseći punu vreću novca, Collis
pojuri prema vratima. Vidjevši da
je završio posao, Brade krene za
njime. Prebacivši vreću preko sed-
la, oni uzjahaše konje ne znajući za-
pravo kamo da krenu.

Odjednom se pred njima pojavio
čovjek s revolverom u ruci. Brade
podigne svoj kolt, ali zastane. Nije
mogao pucati. Čovjek je i dalje dr-
žao revolver te Brade pomisli kako
će svaki trenutak osjetiti da je po-
gođen, međutim, čovjek neočekiva-
no zatetura. Košulja mu se zarume-
njela od krvi. Posljednjim snagama
ponovo je podigao revolver, a zatim
pao na zemlju.

»Ludak«, pomisli Brade.

— Krenimo odavde! — poviče.

— Zatvor! Moramo provaliti u za-
tvor! — odjeknu Loganov glas.

Logan krene prema zatvoru i sti-
gavši pred vrata sjaše. I ostalima
zapovijedi da sjašu, ali Brade nije
dopustio Collisu i braći Spring da
sidu s konja, smatrajući potrebnim
da netko ostane u sedlu i štiti osta-
le. Brade počeo pucati i ubrzo is-
prazni jedan revolver. U džepu je
imao još dovoljno metaka, no pu-
njenje revolvera oduzima mnogo
vremena.

Logan i ostali bezuspješno su po-
kušavali probiti zatvorska ulazna

vrata. Brade pojuri prema zatvoru,
ali zamijeti da se u obližnjem grmu
nešto miče. Zapuca. Gotovo u isti
tren uz lice mu prozuji metak. Opa-
li još jednom i uto ugleda čovjeka
kako iz grma trči prema obližnjoj
kući i nestaje za vratima. Iza jedno-
ga brijestovog panja Brade zamijeti
čovjeka kako puca. Pogledavši bo-
lje, vidje da je s njime dječak. Jahači
su zapucali prema njima. Dječak se
podigao i pao, a zatim se srušio i
čovjek.

»Otac i sin!« — ogorčeno pomisli
Brade. — Taj čovjek zacijelo ima i
ženu, a možda i još djece...

Kroz buku začuje i krik neke že-
ne. Sve ga je to podsjetilo na La-
wrence i on očajnički pomisli kako
do svega toga nije smjelo doći. Za
cijeli ovaj pokolj bili su krivi samo
oni i nije bilo nikakvog opravdanja.

Iza živice zamijeti cijev puške. Ni-
je želio ovu borbu, ali uvidjevši da
nema izlaza morao se braniti i za-
pucao je prema mjestu gdje je vidio
cijev. Nadao se da nije pogodio ono-
ga koji je u njega nišanio no cijev
je nestala iza živice.

Logan i ostali ljudi dalje su bezus-
pješno napadali zatvorska vrata.

— Još niste uspjeli? — upita Bra-
de približivši im se.

— Dosta je! — poviče Logan. —
Na konje! Pokret!

Pojuriše prema izlazu iz grada.
Svuda oko njih fijukali su meci, lju-
di su psovali, jaukali od boli, psi su
zavijali, a u jednoj od kuća pokraj
kojih su jahali Brade začuje plač
djeteta. Činilo mu se kao da sve ovo
sanja i samo je želio da svi oni zvuk-
ovi oko njega što prije utihnu. U
ustima osjeti gorak okus razočara-
nja. Sve je krenulo pogrešnim pu-
tom... Činilo mu se da ga zapuhnuje
miris truleži...

Kao i obično, Collis i Brade se od-
vojiše od ostalih, ali ovaj put nisu
bili raspoloženi za šalu već potište-

ni i razočarani svime što su doživjeli. U nekoj gostionici na koju su naišli jeli su šuteći, zadubljeni u svoje misli. * * *

Na Dunkleovoj farmi nije bilo Logana. Otišao je u St. Louis na razgovor sa svojim prijateljem. Brade i Collis zatekli su ljude kako besposličare i trate vrijeme igrajući poker i prepirući se. Jedina vijest koja je Bradea probudila iz njegovih misli bila je da će Adam McCoy održati govor u Lexingtonu, gdje je održavao predizbornu kampanju za Charlesa Drakea, kako bi bio izabran u senat Sjedinjenih Država.

Razmišljajući o tome, Brade odlučio odjahati u grad i izbliza pogledati tog čovjeka. Collis i braća Spring odlučioše krenuti s njime.

U Lexingtonu bijaše mnogo ljudi. Došli su sa svih strana kako bi čuli govor poznatog Adama McCoya. Saluni su bili prenatrpani znatiželjnicima i već su izbijale prve tučnjave.

Ulicama su patrolirali naoružani vojnici pokušavajući održati mir. Zatvori su već bili puni. Brade, Collis i braća Spring sjahaše i zavezavši konje krenuše prema govornici. Adam McCoy upravo se penjao na govornicu. Bio je to visok, mršav čovjek, obrijana lica, oštih crta i dvrgava nosa. Tanke su mu se usne rastegle u usiljeni smiješak. Skinuo je šešir i Brade zamijeti da mu je kosa sijeda. Djelovao je samouvjeren.

– Ovaj bi ovdje bio izvrsna meta – promrmlja Little Spring.

– Samo pokušaj... Vidio bi što bi ti se dogodilo – ljutito će Brade.

– Ma nemoj?! – odvrati Spring.

– Na ovakav bi ga način svatko mogao ubiti. Je li ti jasno da bi time ovaj čovjek postao heroj?! Valjda ne misliš da nam to treba?! – prezirno ga pogledavši reče Brade.

– O čemu to govoriš? – upita Spring.

– U ovoj zemlji danas nisu baš svi ljudi protiv nas, ali kad bismo ubili McCoya, budi uvjeren da bismo stekli mnogo novih neprijatelja!

– Ima pravo – zaključio je Jake Spring.

Little Spring uvrijedeno zašuti i nastavi promatrati McCoya, koji je već počeo govoriti.

– Možda se ljudi o kojima govoriš okrenu protiv nas ako posumnjaju da smo mi opljačkali banke – zabrinuto će Collis pogledavši Bradea.

– Možda...

– Možda ovim napadima sami sebi isto toliko štetimo koliko si i pomažemo – primijeti Collis.

– Ne znam... možda... nisam ja političar – otresito će Brade. – Otкуда bih sve to znao?

Bradea su zabrinule Collisove riječi. U njegovim je riječima bilo mnogo istine. Slušajući McCoya kako govori o napadu u Richmondu, još se više zabrinuo. Kamo sve ovo vodi?

McCoy je počeo govor tiho i mirno, birajući riječi i tražeći pravi izraz za svaku misao. Polagano je povišivao glas kao da time namjerava što više djelovati na ljude koji su ga slušali. Govorio je o izdajnicima, odmetnicima koji ubijaju nedužne ljude, razbojnicima koji su pokušali uništiti Missouri, psovao je Quantrilla i, potanko opisujući strahote proteklog rata, svratio ljudima pažnju na pljačke banaka, spominjući posebno onu u Richmondu. Sve je uspio prikazati u najstrašnijem svjetlu. Po njegovim riječima, u Richmondu su žene i djeca bili ubijani u krevetima, a grad sravnjen sa zemljom. Spomenuo je i razne druge pljačke, krađe, otmice i govorio o simpatizerima tih odmetnika.

Zatim je počeo hvaliti Charlesa Drakea i njegove zasluge u donošenju novih mjera i zakona u Missouriju. Sudeći po njegovim riječima, Drake je bio zaštitnik poštenih ljudi i jedini je čovjek koji može spriječiti da Missouri ponovo potpadne pod vlast izdajnika.

– Želite li da u sjedište vlade dođu ljudi odgovorni za sva ova zlodjela o kojima sam vam govorio? – poviče McCoy na kraju.

– Bolje bi bilo da ih ubijemo! – poviče netko iz mnoštva.

Sa svih strana čulo se odobrava-nje.

– Mislim da bi bilo bolje da se što prije maknemo odavde – prošapne Collis.

– Zašto? – upita Jake Spring.

– Čudio bih se da poslije ovoga govora ne bude linčovanja – ogorčeno se nasmiješi Collis. – Ne bih želio da počnu s nama.

Bradeu se nije svidjelo da se odšuljaju iz grada, ali znao je da Collis ima pravo. U svakom slučaju i to je bilo bolje nego da ih objese. Dok je McCoy završavao svoj govor, Brade, Collis i braća Spring odjahaše iz grada. Neraspoloženi su krenuli na Dunkleovu farmu pitajući se što se događa u gradu koji su upravo napustili i što će biti u slijedećem u koji će doći.

VI

Brade pomisli kako bi bilo dobro da putem do Dunkleove farme svrati na svoju zemlju. Pri tome nije mislio na Potterovima, barem ne svjesno, ali odjednom ugleda njihovu kuću i rasvijetljen kuhinjski prozor. Pozove ostale neka ga slijede i stigavši pred kuću Potterovih poviče kako bi ga prijatelji čuli.

– Tko je to s tobom? – upita gospoda Potter izašavši pred kuću.

– Prijatelji – odvrati Brade. – Samo smo na prolazu. Vidjeli smo svjetlo pa smo mislili da...

– Brade! – poviče Amy prekinuvši ga.

Čula je glasove i istrčala iz kuhinje da vidi tko je. Ugledavši Bradea, potrčala je prema njegovu konju. Uhvativši se za Bradea popela se na konja i zagrlili ga.

– Hej! – poviče Brade.

– Amy! – ljutito će majka.

Jedan od braće Spring se nasmiješi i to razljuti Bradea.

– Što to radiš? – Brade ljutito upita djevojka.

– Tako te dugo nije bilo – smiješeći se odgovori Amy. – Bojala sam se da te više nikada neću vidjeti.

I dalje ga je grlila, Brade osjeti toplinu njezinih ruku i jedva zatomi osmijeh.

– Trebaš li Sama? – upita gospoda Potter.

– Da.

– Nije ovdje. Otišao je u grad da čuje McCoyjev govor. Vjerojatno će se brzo vratiti. Hoćete li ga pričekati? Jeste li gladni? Hoćete li nešto pojesti?

– Bili bismo vam zahvalni, gospodo... – reče Brade.

– Ako želite, možete prenoćiti u staji – doda Potterova žena. – A ti smjesti sidi dolje i pomogni mi – reče ona ljutito gledajući Amy.

– Ali, mama... – usprotivi se Amy.

– Amy, čula si što ti je majka rekla! – reče Brade.

Amy side s konja i krene u kuću.

– Svida mi se ova djevojka – promrmlja Little Spring.

– Šuti! – promrmlja Brade.

– Je li to možda tvoja djevojka?

– upita znatiželjno Little Spring.

– Nije.

– Jesi li s njom u rodu? – uporno nastavi Little Spring.

– Nisam.
– Onda te se moje mišljenje o njoj ne tiče! Baš mi se sviđa!
– Rekao sam ti da šutiš! – poviče Brade i okrene konja prema Springu.

– Do vraga! Ja...
– Dosta! Moram se pobrinuti za konje! – prekine ga Collis.

Žene su za to vrijeme pripremale u kuhinji jelo.

Ušavši u kuću, Brade predstavi svoje prijatelje i Potterova se žena svakom od njih ljubazno nasmiješi, ali Brade je osjećao da je uznemirena.

– Boli li te noga, Brade? – upita.

– Ne. Zasad ne...

– Ali šepaš.

– Zaista?!

– Možda te smetaju revolveri koje nosiš – nasmiješi se Potterova žena.

Brade ne odgovori. Sjeo je i zamišljeno gledao pred sebe. Collis je htio nešto reći i prekinuti mučnu šutnju, ali nije znao što da kaže.

– To je pirjana govedina, zar ne? – upita Little Spring. – Izvrsno miriše.

– Sjedni za stol – nasmiješi se Potterova žena. – Bit će dovoljno za sve.

Sjeli su za stol i Little Spring je promatrao Amy kako postavlja stol, ali djevojka je gledala samo Bradea.

– Gdje si bio sve ovo vrijeme? – upita djevojka.

– Imao sam posla – dvrati Brade.

– Znam. Ali gdje?!

– U Kini – promrmlja Brade.

Amy ga lagano udari laktom u rebra.

– Hej! – nasmiješi se Brade.

Little Spring je i dalje uporno očima gutao djevojku, pa je Brade zažalio što ga je uopće doveo ovamo.

Na zvuk kola što se približavahu kući žena potrči na dvorište.

– Mama vam je isto tako zgodna kao i vi, gospodice – nasmiješi se Little. – I vi ćete, vjerujem, jednog dana biti kao ona.

Amy se nasmiješi i lice joj se zacrveni.

– Bio sam u gradu – reče Potter ušavši u kuhinju.

– Slušao sam govor Adama McCoya.

– I mi smo bili tamo – odgovori Brade. – Čuli smo gotovo cijeli govor.

– Nisam znao da simpatiziraš McCoya...

– Ne simpatiziram ga.

– Svojim je govorom prilično zabudio ljude.

Brade kimne.

– Namjeravaš li se nastaniti na svojoj zemlji? – upita Potter.

– Ne, ne za sada.

– A imaš li to uopće u planu? – začudeno će Potter.

– Čini se da ti se zamisao ne sviđa previše...

U kuhinji nastala tišina.

– Reći ću ti istinu – reče Potter pogledavši Bradea. – Nemam ništa protiv tebe. Drag si mi, ali ne želim upasti u nezgode koje povlačiš sa sobom.

Jake Spring pomalo začuden razgovorom pogleda Potera stisnutih očiju.

– Mislio sam da namjeravate napustiti ovu farmu. – reče Brade.

– O svemu sam dugo razmišljao – reče Potter. – Razmišljao sam o svemu onome što si mi govorio. Sjećaš li se još što si rekao o čovjeku koji napušta svoju zemlju? Ne želim otići odavde! Oni koji su spalili tvoj posjed učinili su to kako bi naudili tebi! Ako tebe ne bude ovdje, ne vidim razloga zašto bi uznemirivali mene?! Ako ponovo podigneš svoju farmu, a ja i dalje budem tvoj pri-

jatelj, tvoje će neprilike prijeći i na mene. To ne želim!

– Ne namjeravam ovdje ostati. Ako želiš, mogu odmah otići – predloži Brade.

– Oče! – poviče Amy.

– Nemoj mi zamjeriti, Brade – nastavi Potter. – Žene su mi rekly da biste htjeli ovdje prenoćiti i nešto pojesti. Nemam zaista ništa protiv toga, dakako ukoliko vas ne progone...

– Zašto mislite da bismo mogli biti u bijegu zbog potjere? – uplete se Little Spring.

– Ne upleći se u stvari koje te se ne tiču! – ljutito će Brade.

Little Spring se digne od stola stisnutih posnica i ljutito pogleda Bradea.

– Svega mi je dosta! Stalno mi nešto zapovijedaš! Već sam bolestan i od tebe i od tvojih naloga!

– Smiri se! – reče Jake Spring.

Kad su se svi smirili, Amy donese na stol jelo i dalje ne skidajući pogleda s Bradea. Večerali su uglavnom šuteći. Nakon večere Brade ustane i izade pred kuću.

Jake ode prema drvarnici, a Little ga je zlovoljno slijedio. Collis i Brade odoše u staju. Smjestili su se kraj svjetiljke i čistili revolvere. Ubrzo im se pridružio Jake.

– Gdje je Little? – upita Brade.

– Odmah će doći – odgovori Jake.

– Ljutit je, zar ne? – upita Brade.

– Da... Nije on loš momak... Nemoj ga više zadirkivati jer će se još jače naljutiti.

– Ne zadirkujem ga.

– Ne bih rekao da ga previše voliš – reče Jake skupivši obrve.

– Zar ga moram voljeti?

– Nemoj s njime počinjati svađu, jer ćeš imati posla s nama obojicom.

– Neka on ne počinje svađu sa mnom, jer ćete obojica imati posla sa mnom! – ljutito će Brade.

Izvana začuše neki čudan zvuk.

– Što je to? – upita Collis.

Brade je naslućivao o čemu je riječ.

– Na što vam je ovo nalik? – upita Brade zatomiujući smijeh.

– Nalik je na bendžo – reče Collis.

– Imaš pravo – zaključi Brade.

Kao da se netko ne baš vičan sviranju poigravao žicama toga glazbala.

– To je Little – reče Jake. – Odakle mu bendžo?!

– Potterovi imaju stari bendžo – reče Brade podignuvši se. – Da mi je znati što sada usred noći namjerava s tim instrumentom...

Izašao je pred staju. Mjesečina se probijala kroz tamne sjene noći i Brade zamijeti Littlea kako sjedi na rubu starog čabra s vodom i poigrava se žicama starog bendža Sama Pottera. Pjesmu koju je Little počeo Brade nije poznao. Shvatio je samo nekoliko riječi koje su govorile o mržnji prema sjevernjacima. Nasmiješio se i tiho krenuo prema sviraču. Little prestade pjevati i nasmije se. Brade začuše da Little nije sâm. Kraj njega je očito stajao još netko, jer su se čula dva glasa kako se smiju. Bila je to Amy... Brade zastane kao da ga je netko šakom udario u želudac.

– Gdje si naučio ovu pjesmu? – upita Amy.

– Naučio me jedan prijatelj, stari vojnik drvene noge. Zašto ne sjedneš kraj mene? Otpjevat ću ti još jednu pjesmu.

– Amy, jesi li poludjela?! – upita Brade bijesno, istupivši pred njih. – Znaju li tvoji roditelji da si usred noći izišla iz kuće?!

– Caudelle Prescotte Bradento-

ne! – ljutito će Amy. – Sto te se sve ovo tiče?!

– Znaju li tvoji roditelji da si ovdje?! – ponovi Brade.

– Little ima pravo! – odvrati Amy. – Zašto ljudima neprestano nešto zapovijedaš?

– Zašto guraš nos u stvari koje te se ne tiču?! – zlovoljno će Little.

– Amy, pitao sam te nešto! – reče Brade ne obazirući se na Littlea.

– Dobro ti je poznato da me moji ne mogu spriječiti ni u čemu što namjeravam. Nemaš prava! Ostavi nas na miru!

Amy je otišla do Littlea i naslonila se na njega. – Ne boj se ničega! Sredit ću ja njega! – reče Little.

– Ma nemoj?! Dodji i pokušaj!

Little skupi šake i pojuri prema Bradeu.

– Ne! Nemoj! – poviče Amy.

Brade lijevom šakom udari Littlea pod bradu i zatim u prsa. Little začuđeno otvori usta, a Brade ga još jednom udari desnicom. Ubrzo je Little ležao na zemlji. Brade pride Amy i uhvati je za ruku.

– Ti se također zaslužila svoje – ljutito će Brade.

– Nemaš pravo! Pusti me!

– Što si mislila dok si s tim ždrebetom sjedila na mjesecini?!

– Samo je pjevao – kroz suze će Amy. – To je sve.

– Dakako da ti je samo pjevao. Ali ubuduće me poslušaj kada ti nešto kažem. Kloni se njega i njemu sličnih!

– Tako je mio! I ti si takav bio!

– Onda nas se kloni obojice! – reče Brade vukući Amy prema kući.

– Ponovo ćeš otići i tko zna kad ćeš se vratiti.

Molim te, nemoj otići – plačljivo će Amy.

Brade je šutio.

– Zar baš moraš otići! – upita Amy.

– Moram.

– Povedi me sa sobom!

– Jesi li poludjela?!

– Neću ti smetati. Mogu vam kuhati i brinuti se o vama. Bit ću poslušna i radit ću sve što mi kažeš. Povedi me, molim te!

– Sada učini sve što ti kažem! Razumiješ li me?! Ulazi u kuću i brzo da budeš u krevetu. Tamo ti je u ovo doba noći i mjesto! Moraš ostati u kući sve dok mi ne odemo, a ako s Littleom Springom progovoriš i riječ, trebat će najmanje tjedan dana dok budeš ponovo mogla udobno sjediti...

– Ne – pokuša se još jednom suprotiviti Amy.

Brade otvori kuhinjska vrata i ugura je unutra a zatim se vrati Littleu. Podigao ga je sa zemlje i odnio u staju. Tamo ga je bacio na sijeno.

– Što je to? – upita Collis provirivši sa štaglja.

– Little je vani zaspao pa sam ga unio unutra – odvrati mirno Brade.

– Zaspao?! – začudi se Jake.

– Da. Ne vjeruješ? – upita Brade penjući se na štagalj.

– Zanima me što će o svemu tome reći Little. Ako to što si rekao nije istina, bit će neprimljeno, Brade! – reče Jake pogledavši ga ispod oka.

– Ne bojim se neprimljeno – mirno će Brade.

Jake se podigne i spusti se ljestvama do brata, a Collis prošapće približivši se Bradeu:

– Bojim se da ćeš upasti u neprimljeno.

Brade kimne. Znao je da Collis ima pravo.

* * *

Idućeg jutra, kad se Brade probudio, Collis mu reče da su braća Spring otišla.

– Odlučili su da se odvoje od nas – reče Collis. – Rekli su da namjeravaju otići u Independence. Žele se tamo malo zabaviti. Poručili su da će se vratiti na Dunkleovu farmu za tjedan dana.

– Još bolje – reče Brade.

– Brade, cijela me ova obitelj podsjeća na moje kod kuće. Žaželio sam ih ponovo posjetiti – reče Collis.

– Zašto ne?! – upita Brade. – Zašto ne odeš kući?

– Nećeš li imati neprilike?

– A zašto bih?! Ne znam uopće o čemu govoriš – odgovori Brade kako bi umirio prijatelja.

– Ne znam... Obuzima me neki neugodan predosjećaj...

– Što čekaš?! Zašto ne kreneš? – upita Brade smiješeći se.

Collis se digne i ode osedlati konja. Brade izađe iz staje. Dvorište je već bilo obasjano suncem. Pride čabru s vodom i umije se. Zatim ugleda Amy.

– Želiš li doručak, Brade? – upita Amy.

– Ne, hvala.

– Dobro – ljutito će Amy. – Ionako je već prekasno. Svi su već doručkovali.

Amy je željela spominjati njihovu sinoćnu svađu, ali Brade joj nije dao priliku. Ušao je za njom u kuhinju. Amy je stajala za štednjakom.

– Zakasnio si na doručak – ponovi Amy.

– Nisam gladan – reče Brade kao da se ispričava. – Ali rado bih popio šalicu kave. Umoran sam, možda će me osvježiti. Zaista znaš razljutiti čovjeka – nasmiješi se Brade.

– Ti si se promijenio. Postao si neljubazan i otresit – odvratila Amy stavljajući na štednjak lonac za kavu.

– Nemaš pravo. Ne smiješ noću

sjediti pred kućom sa čovjekom koga gotovo i ne poznaješ.

– Poznajem ga. I ti si nekoć bio takav.

– U redu. Znači da će i on jednoga dana postati neljubazan – ljutito će Brade.

Nije mu se svidjelo da ga Amy uspoređuje s tim Little Springom.

– Nisam tako mislila... Znaš, ja sam samo... – postideno će Amy.

– Čini se da me u posljednje vrijeme ne cijeniš baš suviše – reče Brade.

– Ne sviđa mi se što lutaš s revolverima za opasačem i da nikome ne kažeš čime se baviš. Nikad ne znam što radiš, jesi li ranjen ili možda mrtav...

– Zato i nisam čovjek za tebe. Moraš pronaći čovjeka na koga ćeš se moći osloniti.

– Ali i ti bi mogao biti takav čovjek. Mogao bi se smiriti i...

•Do vraga!• – ljutito pomisli Brade. – Ako ne makneš s vatre onaj lonac s kavom, prekipjet će – reče pogledavši je.

Amy podigne lonac i napuni Bradeu šalicu. U očima su joj svjetlucale suze a brada lagano podrhtavala. Uzme još jednu šalicu i sjedne nasuprot Bradeu.

– A zašto si izašla s onim glupanom pred kuću? Što si pri tom mislila? – ljutito će Brade.

– Imala sam svojih razloga.

Brade je znao da Amy nije ispravno postupila. Ovakvi ljudi nisu bili za nju. Bila je još premlada. Nije želio da ga neprestano tako zadivljeno gleda. Pomisli da je treba možda povrijediti... Možda će se onda zaista naljutiti na njega i prestati ga shijediti.

– Imala si, znači, razloga? – upita Brade. – Razumijem... Možda Little i nije prvi...

– Brade! – poviče Amy.

– Vjerojatno si zato htjela poći sa mnom!

– Brade?! Nadam se da ne...

– Poznajem ja takve. – prekine je Brade.

Amy je pojurila prema vratima, a Brade je mirno pio kavu.

»To sam, dakle, završio« – pomisli. – »Nadam se da mi se neće više tako diviti i neće poći s prvim čovjekom koji će je podsjećati na mene.«

Izašao je po svoga konja. Osedlao ga i uzjahao. Čuo je da ga Potter zove, ali se nije odazvao već je odjahao što je brže mogao.

VII

Na Dunkleovoj farmi bilo je mirno. Neki su ljudi otišli svojim obiteljima, a neki su bili u gradu trošeći svoj dio zarade od pljačke banke. Logan je također otišao po nekom poslu.

Stigavši, Brade je zatekao na farmi samo Dunklea, Rona Gofortha i Billa Archera. Braće Spring nije bilo već dva tjedna.

Brade je sjedio na klupi uz koral i rezuckao komad kože. Odjednom ugleda braću Spring. Nisu bili sami. Na ridoj ždrebeci jahala je s njima Amy Potter.

Stigavši pred kuću, Little side s konja i požuri da pomogne Amy. Ona se spusti u njegovo naručje. Oboje su se smijali. Bradea kao da je nešto ošinulo. Ljutito je gledao prema Amy ne znajući u prvi tren što da učini.

U međuvremenu Little uhvati Amy za ruku i povede je prema ulaznim vratima. Little se nije uspio snaći, a Brade ga je već udario svom snagom. Znao je da mu je udarac snažan. Vidio je Littleovo lice zgrčeno od boli i začuo vrisak. Amy je htjela priskočiti Littleu u

pomoć. Bijes je Bradea potpuno zaslijepio.

Kao kroz maglu zamijeti da je Littleova košulja zaprljana krvlju. Osjećao je da s tim udarcem koji je zadao Littleu nešto nije u redu, ali bijes ga je u tolikoj mjeri omamio da gotovo nije bio pri svijesti.

Ponovo ga htjede udariti, ali osjeti snažan udarac. Jake ga je srušio i obojica se počеше kotrljati po zemlji. Brade se branio koliko je mogao, izbezumljeno je pokušavao svladati Jakea. Obojica se iznemogli podi-goše na noge.

Brade je osjećao neizreciv bijes i ogorčenje. Zamijeti Littleovo lice zgrčeno od boli i njegove ruke što ih je pritiskivao uz zakrvavljene grudi. Brade shvati da je u nečemu doista pogriješio. Amy ga je zaprepasteno gledala. Pogleda u ruku i naglo je spusti. U ruci je i dalje držao nož, kojim je malo prije rezuckao kožu!

Prišao mu je Jake držeći u ruci uperen revolver. Brade se odjednom osvijesti. Znači, doista je Littlea udario nožem! Dakako, Jake se želio osvetiti i zato je i stao pred njega s revolverom u ruci. Brade shvati da će se morati braniti. Srž mu se sledila u kostima, svaki mu je mišić pucao u tijelu, pred očima mu se pojaviše iskre i odjednom osjeti da pada. Padajući, uhvati se za koljena Jakea Springa i povuče ga za sobom na zemlju.

I dalje držeći u ruci revolver, Jake ga pokuša uperiti u Bradea, ali ga ovaj uhvati za ruku i revolver se otkotrlja na zemlju. Brade skoči na noge i kao kroz maglu ugleda oko sebe blijeda zaprepastena lica. U glavi mu je tako jako zujalo da nije mogao razabrati što se oko njega govori.

I Jake se podigao. Brade zamijeti da mu se usne pomiču ali nije uspio shvatiti o čemu govori. Ponovo po-

juri prema Jakeu i napadne ga posljednjim snagama. Jake krene prema njemu spuštene glave, a Brade ga udari po zatiljku i Jake padne lica okrenuta prema zemlji.

Brade zamijeti da netko prema njemu pruža ruku. Prepozna Billa Archera i onesvijesti se.

* * *

Probudivši se, Brade spozna da leži u tamnom kutu staje, tamo gdje je i inače spavao. Bio je sâm. Izdaleka začuje u dvorištu rzanje konja. Činilo mu se da je sve što se dogodilo samo ružan san. Stenjao je od boli, ali zadovoljan što je sâm. Da je itko bio kraj njega, ne bi si to dopustio, no ovako si je mogao dati oduška. Osjećao je da mu s glavom nešto nije u redu. Podigao se i pogledao u dvorište. Sunce je već zalazilo. Dakle, dugo je bio bez svijesti.

Otišao je na dvorište do čabra s vodom. U ogledalu što je tamo visjelo vidio je da mu je lice zamrljano krvlju i da kraj lijeve sljepoočice ima poveću ogrebotinu. Umio se. I košulja mu je bila zamrljana krvlju. Pitao se je li opasno ranio momka. Nije ga želio raniti. Htio mu je samo dati dobru lekciju. Polagano se uputio prema kući.

Prizemlje je bilo prazno, ali je s kata odzvanjalo nabijanje nekog čekića. Uputio se gore i vidio Billa Archera kako, sa čavlima u ustima, popravljaju vrata neke sobe.

– Ustao si? – promrmlja Bill. – Kako se osjećaš?

– Glava će mi se raspuknuti – reče Brade naslonivši se na zid. – Kako je Little?!

– Bolje mu je. I Jakea si dobro udario. Još se nije osvijestio. Obojica su u krevetu – reče Bill pokazujući prema zatvorenim vratima neke sobe. – Ona se djevojka brine o njima kao da su joj rodaci.

– Što radiš? – upita Bradea gledajući Billov čekić.

– Stavljam na ova vrata zasun. To će biti soba za djevojku. To je najbolja soba u ovoj trošnoj kući.

– Ne brini se. Neće ona ostati ovdje preko noći – reče Brade.

– Kaže da će ostati. Rekla je da će njegovati Littlea dok sasvim ne ozdravi. Čini se da misli kako si momka ranio njezinom krivnjom.

Bill pogleda Bradea išpod oka kao da se pita je li sve ovo istina. Brade nije želio odgovoriti. Okrenuo se i krenuo prema sobi gdje su ležali Little i Jake. Vrata su se otvorila i iz sobe je izašao Dunkle.

– Šta ti se to dogodilo? Jesi li poludio? – upita Dunkle.

– Nije smio ovu djevojku dovesti ovamo. Nema na nju nikakva prava.

– A imaš li ih ti?! – upita Dunkle skupivši obrve.

– Ja sam prijatelj njezinih roditelja i moram je još noćas vratiti kući.

– Mislim da ti to neće poći za rukom.

– Odvest ću je. Dosta o tome – reče Brade.

– Kako hoćeš! – slegne Dunkle ramenima.

Brade otvori vrata i uđe u sobu. Amy je sjedila na stolici kraj kreveta u kojem su ležali Jake i Little. Ron Goforth sjedio je s druge strane kreveta. Pokazao je Bradeu da šuti. Braća Spring su spavala. Amy se podigne i pride Bradeu.

– Dodi! Ideš kući! – reče Brade uhvativši je za ruku.

– Ne! Makni se od mene!

– Amy! – ljutito će Brade

– Ne približavaj mi se. Jesi li svjestan što si učinio?!

– Slušaj me, Amy! Ti...

– Gospodica Amy ne želi da je i dalje uznemiravaš – reče Goforth.

– Jesi li čuo? Zeli da je ostaviš na miru!

Amy potvrdno kimne glavom.

Uto je u sobu ušao Dunkle.

– Imate li neprilika, poručniče? – upita Dunkle.

– Ona ide kući – reče Brade.

– Ne. Ne idem! On me ne može primorati, zar ne? – upita Amy gledajući Dunklea.

– Ako želite ostati, onda ste dobro došli – reče Dunkle gledajući je.

– Želim ostati i brinuti se o Littleu!

I Goforth kimne glavom.

– Čini se, poručniče, da ste nadglasani – nasmiješi se Dunkle. – Bilo bi najbolje da gospodicu ostavite na miru.

Brade shvati da su svi dalji pokušaji uzaludni. Kad bi je i silom odvuкао kući, ona bi ponovo pobjegla. Ako je to zaista ono što želi, neka ostane. Ionako mu je već sve bilo svejedno. Uostalom, dovoljno je odrasla da sama pazi na sebe. Ako se baš željela upustiti s Littleom, neka to i učini. Nije njegova dužnost da se neprestano brine o njoj.

– Dobro. Ostavit ću je na miru, ali neka se i ona meni ne približava – promrmlja Brade i izađe na hodnik zalupivši vratima.

– Poručniče, jeste li promijenili mišljenje? – upita Bill Archer i dalje zabijajući čavle u vrata.

– Ti imaš kćer njezinih godina, zar ne? – upita Brade.

– Imam.

– Što bi rekao da se tvoja kćerka pridruži ovakvim ljudima kao što smo mi?!

– Pa nismo mi baš tako loši – reče Archer. – Čini mi se da je ova djevojka dobra. Podsjeća me na moju Beth. Zato i želim postaviti zasun na vrata njezine sobe. Pripaziti ću na nju. Ne bih htio da joj itko pride previše blizu.

Brade je znao da Archer govori istinu. Mogao se u njega pouzdati. Sada, kad se posvadao s Amy, bilo je dobro što se našao čovjek koji će pripaziti na nju.

– Da! Pripazi na nju!

– Dobro – nasmiješi se Archer.

Spuštajući se stubama, Brade je razmišljao zašto je Amy tako tvrdoglava. Nije mogao razumjeti zašto ne želi poći kući. Otišao je u staju i legao. Nadao se da će sve biti bolje kad mu popusti glavobolja.

* * *

Probudio se drugi dan prije podne. Čuo je korake i podigao se na laktove.

– Šta hoćeš? – ljutito će Brade.

– Rekli su mi da spavaš ovdje – reče Amy. – Ja... Mislila sam da želiš malo kave – promuća pružajući mu objema rukama šalicu.

– Mislila si me pridobiti na taj način? Zar uistinu misliš da ću ti oprostiti što si došla ovamo s Littleom Springom?

– Mislila sam... Ja... samo sam htjela... Ah, idi do vraga! – ljutito poviče Amy.

Htjela je izaći iz staje odloživši šalicu na pod.

– Amy! – poviče Brade protiv svoje volje. – Tvoje mjesto nije ovdje – promrmlja ne znajući što bi joj drugo rekao.

– Moram ostati ovdje i brinuti se o Littleu. Nisi ga smio tako raniti, Brade.

– A što si drugo mogla očekivati? Zar si mislila da ću vam zaželjeti dobrodošlicu?!

– Nisam očekivala da ćeš ga zato pokušati ubiti!

– Nisam ga želio ubiti. Htio sam ga samo udariti, ali ti si zapravo ona koju je trebalo izmlatiti!

– Ne tiče te se što radim, Caudel. Bradentone – ponosno će Amy.

– Zaboravila si spomenuti Prescott – nasmiješi se Brade.

– Molim?

– Kad se inače svadaš sa mnom, osloviš me punim imenom.

– Što činiš?! – nasmije se Amy.

– Lukava si. Znala si da će biti neprilika, a ipak si došla s braćom Spring ovamo – nastavi Brade.

– Uvrijedio si me. Znam da tako ne misliš i zato sam morala doći ovamo da te ponovo vidim.

– Budući da si ipak došla ovamo, znači da sam bio u pravu kad sam te uvrijedio...

– Ni ovo što sada govoriš ne misliš tako – reče Amy.

– Dobro. Sad si me vidjela i sada bi bilo najbolje da te odvedem kući.

– Ne... Ne, sve dok... Kuhat ću za vas i brinuti se o vama. Moram njegovati Littlea. Razgovarala sam o svemu s gospodinom Archerom. Spremio mi je sobu. Želim ostati ovdje. Svi su pristali.

– Svi osim mene – reče Brade.

– Amy, ne znaš zašto smo uopće ovdje.

– Spring mi je sve ispričao – ponosno će Amy. – Borite se ponovo za Missouri kao što ste se nekad borili s Georgem Toddom!

– Todd je mrtav!

– Ne plašim se. I ja se želim boriti za Missouri. Mislite da ne mogu ništa zato što sam djevojka! U mnogočemu vam mogu biti korisna. Uostalom, nije me briga što misliš. Ostajem – reče zatamljujući suze.

– Tvoji će se roditelji zabrinuti – pokuša je uvjeriti Brade.

– Ostavila sam im obavijest da idem k tebi. Znaju da ćeš pripaziti na mene.

– Oh...

Brade nije znao kako da je razuvjeri. Glava ga je boljela i nije više mogao razmišljati.

– Želiš li kave? – upita Amy.

– Da.

– Donijet ću ti.

– Ne, hvala. Mogu i sâm – reče Brade i ode u dvorište.

Bio je ljut. Amy je zaista bila dijete, s više vatrenosti nego razuma. Rat joj se činio uzbudljivom igrom. Nije razumjela što sve ova borba sa sobom nosi i Brade je polagano gubio nadu da će to Amy ikada shvatiti.

– Za nekoliko dana i sama će zaželjeti da se vrati kući i bit će sretna da je odvedem – ponada se Brade.

VIII

Logan je pozivao jednog po jednog od svojih ljudi kako bi čuo što se to dogodilo dok ga nije bilo.

– Uzbudio si ove ljude – reče pozvavši Bradea. – Mogao bi na njih loše djelovati. Ovisan sam o tebi. Kažu da si hladnokrvan, ali što sve ovo znači?! Jednom se udaljim na kratko vrijeme i već izazoveš ovakvu zbrku. Ne smiješ si više dopustiti tako nešto!

– Logane, ja... to je osobna stvar

– promuća Brade.

– Riječ je o djevojci, zar ne?

– Da.

– Čini se da ti djevojka znači više nego ono što pokušavamo poduzeti za Missouri.

– Ali ona... Ja jedino želim da ode kući – promrmlja Brade.

– Little Spring želi da ona ostane ovdje. Kaže da se namjerava oženiti njome.

– Što?!

– Little je rekao da će poći za njom ako je pošaljemo kući, a Jake će dakako otići s njim. Ostali isto tako smatraju da je bolje da djevojka ostane ovdje. Svida im se kako kuha. Tvrdi da je njezino pravo da ostane ovdje ako to želi. Ne želim

da bude daljih neprilika. Moram završiti ono što smo počeli!

- Zar ponovo pljačka?
- Eastfork. Poznaješ ti taj grad?
- Jednom sam bio tamo.

- Moramo opljačkati ondašnju banku. Sutra odlazim u Eastfork da izvidim situaciju i želim da podeš sa mnom - reče Logan.

- Želiš da se maknem oдавде prije nego što se obračunam sa Jakeom i Littleom?

- Prenagli ste. Bolje da neko vrijeme niste zajedno.

- Nisam baš uvjeren u to... Svakako ću se s njima još morati obračunati.

- U redu. Ali to sređujte između sebe. Želim da se obračunavate negdje gdje sve to ne može djelovati na ostale ljude. Pred nama je važan posao i ne želim da se ljudi uzbuđuju nepotrebnim stvarima. Imam obveza... Ne mogu mome prijatelju u St. Louisu...

- A tko je taj tvoj prijatelj?! - prekine ga Brade.

- To se tebe ne tiče - odvrati Logan.

- Ali ipak bih želio znati tko je on!

- Zašto?!

- U cijelom našem poslu ima nekih stvari koje mi se nimalo ne sviđaju.

- Na primjer? - upita Logan stisnuvši oči.

- Onaj metež u Richmondu... pucnjava... ranjeni... mrtvi...

- Nije bilo drugog izlaza.

- Možda, ali mrzim takav način borbe! - ljutito će Brade. - Ne sviđa mi se što ste pucali na ljude iz Missourija. Ne sviđa mi se kako je Adam McCoy u svom govoru prikazao našu stvar!

- Misliš li da se meni sve to sviđa? Imaš li kakav drugi prijedlog? - upita Logan.

- Možda bismo mogli promijeniti

ti način... Kako bi bilo da mirno uđemo u banku. Tako ljudi možda ne bi odmah zamijetili pljačku. Možda ne bi izbila pucnjava.

- Ne znam...

- Možda bismo sve to mogli obaviti tako da ne dovodimo u opasnost nedužne ljude. Ne bismo smjeli ubijati!

- Najvažnije je da zaplašimo bankara u Eastforku! Kako bi shvatio da mora s nama surađivati. Inače će mu se dogoditi ono što mu je i obećano...

- Kako?! - poviče Brade.

- Ništa... ništa... - zbunjeno će Logan.

- O čemu to govoriš? - upita Brade ne želeći popustiti.

- Bankar u Eastforku stvara neprilike mome prijatelju u St. Louisu. Bio je upozoren, ali, čini se, nije se urazumio. Moramo uništiti njegovu banku kako bi se napokon opametio.

- Moram li zato nekoga ubiti?!

- Ljutito će Brade.

- Neće biti potrebno. Imaš pravo. Možemo ovaj put pokušati obaviti sve na miran način. Hoćeš li poći sa mnom?! Trebalo bi da dobro razgledamo grad, a zatim odlučimo kako da postupimo. Slažeš li se da krenemo ujutro?

- U redu - odvrati Brade.

* * *

Do Eastforka su jahali tri dana. Grad je ležao na obali rijeke, uz most na mjestu gdje se široka cesta približavala rijeci. Prešavši most, Logan upozori Bradea na zgradu od crvenih opeka:

- Ovo je vjerojatno hotel!

Na natpisu je stajalo »Union House«. Brade zamijeti podosta ljudi u plavim uniformama i namrgodi se.

- Što je? - upita Logan. - Zar te ovi vojnici baš toliko smetaju?

Čini se da si zaista okorjeli protivnik sjevernjaka.

— Želim im samo oduzeti zemlju za nas koji na njoj živimo. Zar ti nisi takav?! — pomalo će začudeno Brade.

— Jesam, ali ne treba pretjerivati.

Sjahali su i otišli u hotel. Dobili su lijepu i zračnu sobu, po Bradeovu mišljenju preskupu. Brade skine šešir i pogleda se u zrcalu na zidu. Još se vidjela rana kraj sljepoočice.

— Imamo dovoljno vremena prije večere — reče Logan. — Mogao bih otići brijaču.

— Samo idi — odvrati Brade. — Ja ću ostati ovdje.

— I tebi brijanje i šišanje ne bi bilo naodmet.

— Dakako! — podrugljivo će Brade. — Pa da me neki radoznali brijač upita odakle mi rana na licu. Ne brini se ti o meni. Kad siđeš, reci čovjeku za pultom da trebam malo vruće vode.

— U redu — reče Logan.

Brade se još jednom pogleda u ogledalu nadajući se da rana nije tako uočljiva i da je nitko neće zamijetiti. Inače, prilikom napada na banku možda bi ga po njoj prepoznali. Dječak mu je donio vruću vodu, sapun i ručnik. Brade zatvori vrata i počeo se svlačiti, razmišljajući o svome životu.

Bio je nezadovoljan načinom na koji živi. Nije mu se svidjelo ni to što ne poznaje čovjeka za koga radi. Bilo bi mu lakše da barem zna tko je taj »prijatelj« iz St. Louisa. Obukavši se, izašao je pred hotel.

Sunce se već priklanjalo zapadu. Mnogstvo ljudi sjedilo je ili stajalo pred hotelom i razgovaralo. Jedan je čovjek čitao novine i Brade zamijeti u njima velikim slovima ispisan naslov: »Odmetnici«.

— Adam McCoy uhvatio je već neke od njih koji su opljačkali Richmond — reče čovjek smiješeći

se. — Zeli ih sve pohvatati i linčovati! Nekolicinu je već objesio! Jeste li čuli o tom?

— Ne. Ništa nisam čuo — odgovori Brade nastojeći se prikazati silno iznenađenim... Znao je da nitko od pobunjenika nije ulovljen...

— Jednoga su uhvatili u blizini Richmonda i na licu mjesta ga ubili! Nekoliko dana poslije naišli su na drugog, ali im je uspio pobjeći i probiti se do mjesta Independence. Pri bijegu je ubio neku djevojčicu. Uхватit će ga! Uvjeran sam da im neće pobjeći! McCoy i njegovi ljudi znaju imena osmorice tih odmetnika. Sav taj ološ treba linčovati. Sve su to ubojice, nitkovi! To bi ostale naučilo pameti!

— Da. Imate pravo — reče Brade gledajući u novinski članak.

U novinama je pisalo:

»Građani! Dignite se protiv odmetnika! Latite se oružja! Tražimo odmazdu za pokolj u Richmondu! Treba poduzeti oštrije mjere protiv izdajnika i ubojica! Danas nitko više nije siguran od pljačke. Moramo zaštititi sebe i svoje obitelji!«

To je bio samo manji dio članka, koji je ogorčeno napadao odmetnike i ljude koji su im pomagali, pozivajući poštene Amerikance da uskrate svaku pomoć odmetnicima i ljudima koji su s njima u bilo kakvoj vezi. McCoy je predložio nove mjere kojima bi potkrijepio svoje prijedloge. Želio je istjerati sve odmetnike iz zemlje. U nastavku članka McCoy je hvalio Drakea ističući njegove zasluge u novom zakonodavstvu. Proglas je završavao izjavom da bi te mjere bile i provedene kad bi on bio na vlasti.

Unatoč vrućini Brade osjeti kako mu se hladan znoj slijeva niz leđa. Ove su pljačke očito samo pogodovale McCoyju. Brade je znao da se njemu i svima ostalim nekadašnjim i sadašnjim odmetnicima loše piše

ukoliko McCoy bude izabran za guvernera.

– Da... da... Sve ih treba objesiti!
– zaključio čovjek s novinama u ruci.

– Trebalo bi nama dopustiti da sredimo tu stvar – reče neki vojnik pristupivši. – Znam ja kako s njima treba postupiti. Borio sam se protiv njih u ratu. Hrabri su samo kada je riječ o ženama, djeci i starcima! Kad se suoče s pravim vojnicima, začas nestanu.

– Gdje si se to borio protiv njih?
– upita Brade zatumljujući bijes.

– U cijelom Missouriju. Ne brini... Nekolicinu sam dobro sredio...
– odvratila vojnik smiješeći se.

– Treba ih linčovati, ubiti i cijelu njihovu zemlju popaliti – reče čovjek s novinama. – McCoy bi kao guverner zacijelo pozvao vojsku u pomoć.

– Sve ih treba poubijati... – ponovi vojnik.

– Zar sve? – upita Brade.

– Da! Sve! Oni koji sami nisu pljačkali pomagali su te razbojнике. Isto kao i danas!

Brade jedva suzdrži bijes i krene ulicom da potraži Logana.

* * *

Kad se Logan pojavio za stolom, zvono je već prvi put najavilo večeru. Za stolom je sjedilo nekoliko ljudi pa Brade nije mogao zatražiti od Logana objašnjenja koja je želio. Tek nakon večere uspio ga je odvući u sobu.

Želio mu je rastumačiti neke stvari: Sve je krenulo drukčijim tokom nego što je Brade u početku zamišljao. Sve te pljačke, ubijanja... Sve je to bilo već pomalo sumnjivo i Brade nije više mogao ni pred samim sobom opravdati njihovu stvar.

– Razumijem te – reče Logan. – Čuo si nekoliko usijanih glava i sa-

da misliš da svi tako misle. A to je pogrešno! Zaboravljaš moć i utjecaj mojeg prijatelja u St. Louisu.

– Ne zaboravljam ja to, već te upravo to i pitam! Želim napokon znati tko je taj čovjek i na koji će način opravdati sve ovo što činimo!

– Ne mogu ti reći ništa više nego što već znaš...

– U redu. Ako je tako, izvoli me ispisati iz svoje čete! Dosta mi je svega toga!

– Zar sada?! Namjeravaš nas ostaviti prije samoga kraja? – reče optužujućim glasom. – Želiš me napustiti sada kada si mi najpotrebniji?

Brade potvrdno kimne glavom.

– Ne uviđaš li važnost ovoga našeg napada, poručniče?! Sad je prekasno da nadem zamjenu za tebe. Ne možemo odustati od napada! Moj prijatelj u St. Louisu mora onemogućiti bankara koji mu ovdje čini neprilike. Zar nas želiš iznevjeriti?!

– Ne! Ako je ta pljačka toliko važna, ostat ću s vama još za to vrijeme. Ali želim vidjeti što smo svi mi ovime potigli! Želim dokaze našeg uspjeha!

– U redu – nasmiješi se Logan.
– Uvjeren sam da ću te uspjeti razuvjeriti.

* * *

Iduću dan otputili su se u banku i razgledali je. Zatim su prošli ulicama koje je okružuju. Željeli su, osim ostalog, vidjeti kojim će smjerom najlakše pobjeći.

Idućeg dana prokrstarili su preostalim dijelom grada i zatim krenuli natrag na Dunkleovu farmu.

Po Bradeovu prijedlogu odlučili su u grad ući mirno, u banku ući bez buke, opljačkati je i isto tako mirno napustiti grad.

Bradea je neprekidno obuzimao

neki nelagodan osjećaj. Kao da je naslućivao da pljačka u Eastforku neće olako proći. Nadao se da će mu poći za rukom odvesti Amy kući prije nego što krenu u Eastfork.

IX

Kad su se Logan i Brade vratili na Dunkleovu farmu, tamo su ih dočekali svi osim dvojice koji su odustali od dalje borbe. Dunkle ih je dočekao ispred korala i zajedno su otišli do kuće. Većina ljudi se kartala, a ostali su uglavnom promatrali igru. Jake i Little Spring sjedili su sa strane ne obraćajući pažnju kartašima. Ugledavši Bradea, nisu skidali pogleda s njega. Logan je sa šalicom u ruci stajao kraj kamina.

— Mislim da smo se napokon svi skupili — reče Logan.

Svi su prestali kartati i pogledali ga, a Jake i Little i dalje su mrko promatrali Bradea. Little je izgledao slabo i izmoreno. Imao je zavoje, a za opasačem revolvere. Međutim, nije djelovao dovoljno jak da bi ih mogao upotrijebiti.

Logan iznese plan napada na banku u Eastforku. Prilično je dugo tumačio sve pojedinosti plana napada. Kad je završio, bio je obasut pitanjima. Samo su braća Spring i dalje šutjela kao da nisu ni slušala što Logan govori.

Brade je osjećao njihovu mržnju i pogledavao ih ispod oka.

Pitao se kada i kako ga ta dvojica namjeravaju napasti. Znao je da ne može izbjeći ponovni okršaj. Zato je i želio da ga ni u kojem trenutku ne zateknu nespremno. Njegova dva kolta za opasačem izazivala su u njemu osjećaj sigurnosti. Dogovor je bio završen i svi su htjeli izaći.

— Bradentone! — poviče Little Spring.

Brade se okrene. Little ustane bijesno ga gledajući.

— Šuti i sjedni! — reče Jake obraćivši se bratu.

Brade je od prvoga trenutka znao da će Jake uzeti stvar u svoje ruke.

— Uvrijedio si nas, poručniče Bradentone — reče Jake. — Izazvao si nas i imao bih te pravo bezobzirno ubiti. Ali neću to učiniti. Izazivam te na borbu! Jesi li spreman?!

— Znači, želiš se pošteno boriti?!

— upita smiješeći se Brade.

— A što ti znaš o poštenju?! Prokleti odmetnik, koji bi svakako htio biti poručnik! Želiš li, dakle, da se pošteno borimo?!

— Stani! — reče Logan. — Predložio si da se borite prema pravilima. Ako to doista želiš, pazi kako se ponašaš i što govoriš!

Ljudi su ih radoznalo odmjeravali.

— Ako se zaista želite boriti prema pravilima, trebat će vam sekundanti — reče netko.

— Colle, bit ću ti zahvalan ako u moje ime preuzmeš pregovore — reče Brade.

— Nikad to nisam činio. Nisam siguran da poznajem sva pravila — reče Collis.

— Nitko od nas ne poznaje sva pravila — reče Brade. — Glavno je da se dogovorite tako da svaki od nas ima ista prava.

Collis potvrdno kimne glavom. Jake najprije pogleda brata, ali se prisjeti da najbliži rođak ne smije biti sekundant. Osvrne se oko sebe i pogleda Logana.

— Kapetane, hoćete li vi to preuzeti za mene? — upita.

— Nisam siguran da bi to bilo u redu — reče Logan.

— Prihvaćam — reče Brade. — Bit će mi drago ako ti preuzmeš tu dužnost.

— Dobro. Tko je, dakle, tvoj čovjek? — upita Logan.

– Collis.
– Dodi, Colle. Završimo pregovore prije nego što ova dvojica zabore da su se odlučili boriti prema pravilima. Vi budite podalje jedan od drugoga – reče pogledavši Jakea i Bradea.

Jake sjedne kraj Littlea i braća se počеше prepirati. Čini se da je Little tumačio bratu da je izazvan i uvrijeđen bio on, a ne Jake, ali ovaj nije popuštao.

Brade je izašao iz kuće i pošao prema koralu. Naslonio se na ogradu i čekao. Collis se pojavio nakon prilično dugo vremena.

– Preksutra za izlaska sunca. Odgovara li ti to? – upita Collis.

– U redu. Radije bih da završimo to što prije, ali ako mora biti tako, onda se slažem.

– Preksutra je dovoljno rano. Moramo riješiti razne probleme u vezi s oružjem. Logan se u sve to prilično razumije. Kaže da moramo nabaviti revolvere kojima se lako rukuje, a takvih nemamo ovdje. Moraju biti jednaki. Nismo još riješili taj problem.

– Imamo tu dovoljno istih revolvra – reče Brade. – Moji su kol-tovi gotovo jednaki.

– Vjerujem, ali ti si na njih naviknut a Jake ih ne poznaje tako dobro. On je naviknut na svoje... Ne bi bilo pošteno da dobijete revolvere koje jedan od vas dobro poznaje, a drugi ne. –

– Što, dakle, namjeravate?

– Mnogo smo o svemu tome razgovarali. Odlučili smo predložiti vam da svaki od vas upotrijebi svoje oružje. Mi ćemo revolvere pregledati i napuniti ih. Pristaješ li?!

– Pristajem.

– Nisi zabrinut – reče Collis.

– Zar bi trebalo da budem?

– Ja bih bio...

– Ne mogu reći da sam baš sre-

tan, ali radije to nego da me neprestano progone.

– Ali može te ubiti... – reče Collis.

– Ne plašim se toga. I prilikom pljačke banke može me netko ubiti.

– Možda ćeš ti njega ubiti.

– Možda... Neću zbog toga žaliti.

– Htio sam te samo odvratiti od te borbe – reče Collis.

– To bi trebalo da pokušaš s Jakeom. Ja sam izazvan a ne on. Koliko se meni čini, nisam ja predložio tu borbu.

– Ja jedino znam da ste obojica tvrdoglavi i...

– Treba li još nešto da znam? – prekine ga Brade.

– Dvoboj je protuzakonit.

– I mnoge druge stvari koje činimo su protuzakonite! – razljuti se Brade.

– U redu. Što se tebe, dakle, tiče sve je dogovoreno, zar ne?!

– Da.

– Brade, što će biti s Amy Potter? – upita Collis nakon kratke šutnje.

– A što bi bilo s njom?!

– Ali ona te voli.

– Ona to samo misli – reče Brade.

– Dobra je i mila – reče Collis.

– Svida mi se.

– Ona je glupo tvrdoglavo dijete!

– razbjesni se Brade. – Kako me ne razumiješ? – upita zatomljujući bijes. – Ako poginem, hoćeš li je pokušati nagovoriti da se vrati kući?!

– Hoću. Samo...

– Samo što?!

– Samo... ali... do vraga, Brade! Nemoj da se ovo završi loše po tebe!

– Nadam se da neće – odgovori Brade.

Činilo se da je Collis poprilično zabrinut. Brade pomisli kako Collis kod kuće ima ženu i djecu i kako ga to čini drukčijim od njega.

– Colle, zašto ne napustiš sve ovo?! Zašto se ne vratiš svojoj obitelji? – upita Brade.

– Nadam se da ću se jednoga dana vratiti – zamišljeno će Collis.

* * *

Rano u zoru na dan dvoboja jutarnja se magla još vukla nad Dunkleovom farmom. Sunce je počelo izlaziti a iz daljine se čuo djetlić.

Collis je odbrojavao korake, a Brade je šutke koračao uz njega. Collis je odbrojio dvanaest koraka. Logan i Jake Spring odbrojavali su isti broj koraka u protivnom smjeru, a onda zastali. Collis vrškom čizme označi mjesto. Brade je gledao prema Loganu i Jakeu. Prostor između njih bio je ravan, bez ikakvih sjena, ali puhao je vjetar koji bi mogao smetati pri pucanju.

Prema dogovoru, njihovi su revolveri bili samo napola napunjeni. Brade je bio vičan pucanju iz napola napunjenog revolvera. Tome se naučio još u ratu. Tako je bilo lakše pucati s konja. Takav revolver bilo je lakše držati u ruci i nije proizvodio mnogo dima. Osim toga, na taj se način štedio barut. Za borbu izbliza bio je takav način prikladniji, ali za borbu na većoj udaljenosti nije. Metak bi izgubio točnost i probojnost.

– Kako se osjećaš? – upita Collis stojeći sa strane.

– Gladan sam – odgovori Brade smiješeći se.

– Ovakav posao bolje je obaviti prazna želuca.

– Često sam se borio gladan – nasmije se Brade. – Sjećaš li se koliko smo puta bili primorani da gladni krenemo u borbu?

Brade pogleda ljude koji su stajali podalje. S njima je bila i Amy. Stajala je uz Littlea i pomagala mu da stoji na nogama. Brade je znao da se prije dva dana pokušala s njime

sastati, ali znajući da ga želi odgovoriti od dvoboja, izbjegavao je taj susret. Nije bio dovoljno siguran u sebe. Mogao bi možda popustiti, a to nikako nije želio.

– Djeluješ zabrinuto – reče okrenuvši se prema Collisu.

– I jesam zabrinut.

Prstima dotakne revolvere za svojim opasačem i pruži Bradeu njegov.

– Jesi li sve razumio? Ne smiješ ga podići dok Logan ne dade znak. Tek tada smiješ pucati!

– U redu.

– I Loganov i moj revolver su napunjeni. Ako bilo koji od vas zapuca prije znaka, ustrijelit će ga jedan od nas.

Brade kimne.

– U ovom revolveru imaš samo jedan metak, ne zaboravi – podsjeti ga još jednom Collis.

– Neću – nasmiješi se Brade. – Nemoj biti tako nervozan. Nitko neće u tebe pucati.

– Sada ostani ovdje mirno stajati – promrmlja Collis i krene prema Loganu.

Obojica su se odmakla u stranu. Brade je stajao držeći revolver u ruci, cijevi uperene prema dolje. Dlanovi su mu bili ovlaženi. Pitao se da li od znoja ili od rose. Osjeti da mu je i čelo orošeno te ga obriše rukom.

Jake je stajao okrenuvši desnu stranu tijela prema Bradeu, otkopčanog kaputa tako da se položaj njegova tijela teže raspoznavao. I Brade je stajao tako. Podigao je okovratnik, nadajući se da ga jakna neće smetati. Oduvijek je bio naviknut nositi kaput ili jaknu. Promatrao je Jakea i u mislima proračunavao koliko će podignuti revolver. Pitao se zašto Logan tako dugo oklijeva. Zašto ne daje znak?! Jake je djelovao smireno i odlučno.

– Spremni?! – poviče Logan.

Brade ponovo osjeti kapljice znoja oko očiju.

– Pali! – poviče Logan.

Brade podigne ruku. Ugleda Jakeovu ispruženu ruku i dim iz njegova revolvera. Kao kroz maglu zamijeti da se i iz njegova revolvera dimi. Hici su odjeknuli u isti trenutak. Obojica su nepomično stajala dok se dim plaganano gubio. Brade spusti revolver.

– Stojte mirno! – poviče Logan.

Collis i Logan krenuli su prema Jakeu. Brade osjeti kako ljudi oko njih uzrujano razgovaraju. Zamijeti kako Logan i Collis pokušavaju uvjeriti Jakea da je ovime dvoboj završen, ali Jake je samo tresao glavom. Znao je da Jakea može zadovoljiti samo krv... Brade je bio svjestan da je metak skrenuo previše lijevo i nisko. Ili je to bila njegova greška ili je Collis stavio zaista premalo baruta u čahuru. Logan uzme Jakeov revolver, a Collis se približi Bradeu i uzme njegov.

– Neće biti miran sve dok ne poteče krv – promrmlja Collis.

– Mogla bi to biti i njegova vlastita – reče Brade.

– Sve mi se ovo uopće ne sviđa – zlovoljno će Collis.

Logan i Collis napunili su revolvare i zatim ih vratili vlasnicima.

– Spremni?! – upita ponovo Logan. – Pali! – poviče zatim.

Ovaj put Brade usmjeri cijev malo više udesno. Ponovo ugleda dim iz Jakeova revolvera, začuje buku i osjeti da mu je nešto okrznilo kaput. Uto zamijeti da je njegov vlastiti revolver zatajio. U čahuri nije bilo dovoljno baruta kako bi metak mogao biti opaljen.

– Zatajio mi je kolt! – poviče Brade.

– Stoj mirno! – poviče Logan.

Brade je osjetio da mu je nešto okrznilo leđa, ali bio je uvjeren da nije pogoden. Logan ispruži ruku

da dohvati revolver. Brade mu ga doda i okrene se prema Collisu.

– Colle, pogledaj moja leđa.

– Nisi valjda pogoden? – upita Logan.

– Imaš rupu u kaputu. To je sve – reče Collis.

– Drži ga trenutak – reče Brade svukavši kaput.

Nije osjećao bol, ali je znao da uzbuđenje ponekad umrtvi svaku bol.

– Sve je u redu – reče Collis pregledavši Bradeova leđa.

– Do vraga – promrmlja Brade.

– Jesi li se smirio? – upita Collis. – Možemo li nastaviti?!

– U redu. Spreman sam.

– Ne ponavlja se ovaj pogodak. Na žalost, računa se kao da si pucao – reče Collis.

– U redu. Ali pregledaj revolver i čahuru. Ne želim da ponovo bude premalo baruta ili da bude vlažan!

– Što se to tamo događa!? – poviče uto Jake. – Jesam li ga pogodio?

– Nisi – poviče Logan. – Je li on tebe pogodio?!

– Molim?! Nadam se da se šalite?! – nasmije se podrugljivo Jake.

Logan i Collis ponovo su napunili revolvare i dodali ih Bradeu i Jakeu.

– Hajde, završi, molim te, stvar u ovoj rundi – reče Collis dodavši Bradeu revolver.

– Pokušat ću – promrmlja Brade.

– Spremni?! – poviče Logan.

Brade osjeti kako mu se napinju mišići. Znao je da ni Jakeu nije lako.

– Pali! – poviče Logan.

Brade nanišani prstom pritisnuvši obarač. U istom trenutku začuje pucanj iz suprotnog smjera i zatim nečiji krik. To nije bio Jake već Little, njegov brat. Kroz dim Brade zamijeti kako se Jake, držeći revolver okrenut prema zemlji, po-

kušava održati na nogama. Metak je opalio u zemlju. Znači li to da je Brade bio brži?! Jake je pao na koljena, ispružio ruku i zatim se polagano srušio na zemlju. Iz usta mu je navirala krv. Logan potrči prema njemu.

— Ostani gdje jesi! — poviče okrenuvši se prema Bradeu.

Brade je mirno stajao na svome mjestu. U ruci je osjećao revolver. Gledao je kako Jake nepomično leži na zemlji. Ubrzo ga Brade više nije mogao vidjeti. Okružili su ga ljudi potrcavši da vide je li teško ranjen. Little Spring vikao je od očaja. Amy je kleknula kraj Jakea. I Logan i Collis već su bili tamo. Malo zatim Collis krene prema Bradeu.

— Što ti pada na pamet?! Kako bih dugo, po vašem morao još ovdje stajati? — ljutito će Brade.

— Nije više važno — promrmlja Collis.

Brade stavi revolver za opasač i krene prema Jakeu.

Ljudi su ranjenog okrenuli na leđa. Amy je skinula pregaču i Logan je njome pokušavao zaustaviti krvarenje. Jake se još jednom pokušao podignuti, a zatim se sasvim smirio.

— Mrtav je — reče Logan. — Borba je bila poštena. Obojica su znala što im se može dogoditi. Sada je sve završeno!

— Nije završeno! — očajno vikne Little. Ništa nije završeno!

— Za sada je ovo završeno — mirno će Logan. — Ne mogu dopustiti da izgubim još ljudi. Ako želiš borbu, morat ćeš pričekati dok se ne vratimo iz Estforka. Jesi li me razumio? — reče Logan.

— Ali on mi je ubio brata! — poviče Little.

— Dosta o tome! — odlučno će Logan.

Brade zamijeti da ga Amy pro-

matra. Tresla je glavom kao da sve ovo uopće ne shvaća. Brade je znao da za njega drugog izlaza nije bilo. Morao se boriti i ubiti protivnika ili sâm biti ubijen. Bio je izazvan i nije mu preostao drugi izbor.

Okrenuo se i ponovo osjećajući bol u bedru krenuo u kuću.

X

U kuhinji nije bilo nikoga. Brade ode do ormara, ulije si u čašu viskija i zatim izađe na stražnja vrata. Sunce je sasvim izašlo. Osjećalo se da će dan biti vruć. U daljini se pojavise ljudi noseći mrtvog Jakea. Brade je sjeo uz potok i ubrzo začuo pucketanje grmlja.

— Brade! — reče Amy približivši mu se.

Lice joj je bilo lijedo. Brade nije osjećao potrebu da s nekim razgovara, ali je znao da taj susret ne može izbjeći.

— Ubio si Jakea Springa — reče Amy jedva čujno.

Brade nije znao ocijeniti jesu li njezine riječi optužba ili samo-zaključak. Nije znao kako da se opravda pred djevojkom. O mnogočemu bi joj htio pripovijedati. Želio bi joj reći kako je netko od njih dvojice morao imati smolu, kako se morao boriti, kako... Ali ništa nije rekao. Popio je gutljaj viskija i dalje šutio.

— Little je rekao da će te ubiti — nastavi Amy i zašuti kao da očekuje njegov odgovor.

Amy je sjela i Brade odjednom shvati da joj odgovor koji je mislio da očekuje od njega ne može dati nitko drugi nego ona sama.

— Je li to viski? — upita Amy pogledavši čašu.

— Da — reče Brade pomislivši kako Amy nikada ne pije.

Gledao ju je i shvatio da Amy više nije tako malena kako je on mislio.

– Brade, u ovome ratu nikad nećete moći pobijediti, zar ne?! – upita Amy.

– Možemo im nauditi. Možda možemo Drakea onemogućiti u senatu, McCoya u njegovoj vlasti, možda...

– Ali nikad nećete moći sklopiti mir – prekine ga Amy. – Oni to neće htjeti. Neće vam dopustiti da se ponovo zakunete i vratite svojim kućama...

– Ja mogu ići kući.

– Predaleko si već zašao upuštajući se u sve ovo. Više ne možeš napustiti ovo što si počeo.

– Nitko me ne poznaje – reče Brade. – Nitko me nije vidio i nitko ne bi mogao svjedočiti protiv mene.

– Ne možeš se vratiti kući. Nikad više nećeš biti siguran. Sada i ovdje imaš neprilike. Little te želi ubiti – očajno će Amy.

– Neće me ubiti.

– Nisi se želio boriti sa Jakeom. Nisi imao ništa protiv njega. Sve sam to ja kriva, zar ne?!

Brade zamijeti suzu na djevojčinu licu.

– Nemoj! – reče Brade i obriše joj suzu.

– Mogao bi otići nekamo daleko. Morao bi otići nekamo gdje te nitko ne poznaje – reče Amy kroz suze.

– To ne bih mogao.

– Ali...

– Poznajem ja sebe, Amy. Mogao bih otići od Littlea, mogao bih pobjeći pred zakonom, pred svim ovim neprilikama, ali nikad ne bih mogao pobjeći od samoga sebe.

– Brade, za mene je prekasno... Kad bih mogla prekinuti sa Littleom... Kad bih se mogla vratiti kući...

– Nije prekasno – reče Brade.

– Želiš li kući?!

Amy potvrdno kimne. Više nije bila nalik na malu djevojčicu. Iz njezinih tužnih očiju nestalo je svega onog sjaja koji je tako volio. Bradea obuze želja da je zagrlji i zaštititi, ali je znao da ne može.

– Hoćeš li me odvesti kući? – upita Amy.

– Hoću.

– Obećaj mi da se nećeš boriti s Littleom – reče Amy.

– Nastojat ću da mu se ne približavam – promrmlja Brade. – Je li ti stalo do njega? – upita osjećajući se pomalo nelagodno.

– Da...

– Voliš li ga?

– Ali Brade! Ja volim tebe!

– Bi li mu htjela pružiti priliku. On je za sada još divlji momak, ali kad bi se izmijenio, bi li mu htjela pomoći da postane pošten. Možda bi se htio promijeniti kad bi imao nekoga za koga se mijenja...

– Ali, Brade...

– Pretpostavimo da sam mrtav.

– Ali...

– Rekao sam: pretpostavimo – prekine je Brade. – Ili da sam oženjen... Bi li u tom slučaju dopustila da ti se približi, bi li mu htjela pomoći?!

– Možda...

– Obećaj mi to!

– Ne znam...

– Obećaj mi! – uporno će Brade.

– Dobro... obećavam.

– U redu – reče Brade.

Podigne se i uhvati Amy za ruku. Ponovo osjeti želju da je zagrlji i barem jednom poljubi, ali znao je da ne smije. Njegov je život bio nesređen, nije smio vezati za sebe takvu djevojku kojoj je trebao čovjek na koga se može osloniti.

– Čim se smrači trebalo bi da krenemo. Nemoj nikome ništa govoriti. Bolje je da ljudi ne znaju da odlaziš.

Amy kimne. Otišli su do kuće.

Brade pristupi Collisu i Archeru koji su ispod brijestova kopali. Uzme Collisu iz ruke lopatu i nastavi kopanje. Šutke su radili i Bradeu je to bilo i milije. Ionako se nije imalo što reći. Brade je kopao tako brzo kao da s Jakeovim tijelom želi pokopati kojekakve misli koje su ga morile. Pokopali su Jakea i Brade krene prema kuhinji.

– Brade! – poviče Amy.

Brade zastane i okrene se.

– Želiš li možda pripremiti nešto za jelo? – upita Brade.

– Da.

– Naložit ću ti vatru.

Brade je zaželio izaći pred vrata, ali shvati da ne želi biti sâm. Pogledao je Amy. Čistila je grašak brzim pokretima.

– Molim te, pristavi vodu za kavu – reče Amy.

Brade učini što mu je rekla i zatim sjedne kraj nje. Amy je shvatila da Brade ne želi razgovarati i zato je šutjela. Promatrao je njezine ruke i pomislio kako bi te ruke zacijelo mogle biti nježne...

Poslije večere ljudi su počeli kartati, a Brade ode do korala da osedla konje. Amy je došla za njim noseći svoj zavežljaj. Brade joj pomogne uzjahati, a zatim i sâm uzjaše svoga dorata. Već je bila noć. Bradeov je dorat poznavao put, ali konj kojeg je jahala Amy nije, pa je to otežavalo napredovanje. Brade odlučio da promijene konje.

Kad je u daljini ugledao Potterovu farmu, Brade je već bio vrlo umoran i silno ga jeboljelo bedro. Sunce je polagano izlazilo. Jahali su cijelu noć. Iz dimnjaka Potterove kuće vio se dim i Brade zaključio da su kod kuće.

– Promijenimo konje – reče Brade. – Ovaj posljednji dio puta možeš odjahati sama.

– Nećeš ući u kuću i odmoriti se?

– Neću.

Brade je bio umoran i želio se odmoriti, ali se nije htio susresti s Amynim roditeljima.

– Nisam ja kriv što si pobjegla i ne želim da tvoji roditelji svoj bijes iskale na meni – reče pomalo otresito.

– Napast će mene, ne plaši se! – promrmlja Amy.

– Drugo nisi ni zaslužila.

Brade je osjećao da ova djevojka stječe nad njime sve veću moć. Možda bi ga i mogla nagovoriti da ostane s njom, ali to ne može dopustiti. Čeka ga previše obaveza. Mora s Loganom napasti banku u Eastforku, želi pronaći čovjeka koji je zapalio njegovu farmu, mora pronaći Orina Colemana.

– Ne! Ne mogu poći s tobom! – ponovi Brade.

Amy kimne i Brade joj pomogne da side s konja. Našli su se sasvim blizu i Brade je gotovo zaboravio da... Uspio se svladati i povući, uplašen svojim osjećajima.

– Moraš li zaista otići? – upita Amy.

– Da...

– Hoćeš li se vratiti?

– Neću.

– Znam da ćeš se vratiti – reče Amy. – Ovdje je i tvoja zamlja.

– Neću. Zemlju ću prodati – reče Brade i uzjaše konja.

– Čekat ću te! – poviče za njime Amy.

Žureći da što prije pobjegne od te djevojke, koja mu je bila toliko draga, prošao je i svojom zemljom. Vidljivo je propadala, a to mu je bilo žao. Zemlja je bila dobra i trebalo je da je netko obraduje.

Pomisli kako će Logana napustiti čim opljačkaju banku u Eastforku. Odlučio je krenuti u svoj vlastiti rat

i dokrajčiti ono za što se zapravo borio.

XI

Drugi dan ujutro vratio se na Dunkleovu farmu. Little Spring je nestao. Collis je rekao da je mladić nestao saznajući da su Brade i Amy išezli. Kleo se da će ubiti Bradea i oženiti se s Amy. Vrativši se, Brade je očekivao neprimike i zato mu je bilo drago što Littlea više nema. Nadao se da će mladić otići do Potterovih i zaposliti Amy. Pitao se samo hoće li Amy održati svoje obećanje i dopustiti da joj Little udvara. U svakom slučaju želio je da djevojka više ne razmišlja o njemu.

I Loganu je bilo drago što je Little nestao. Znao je da je Little bez svoga brata izgubljen i da ovako više ne bi bio osobito koristan. Sada ih je bilo osmoro. To nije bilo mnogo, ali dovoljno za napad kakav su organizirali.

Na posljednji dogovor o svemu sastali su se u šumi južno od Eastforka. Do toga mjesta jahali su odvojeno. Noću je padala kiša i zemlja je bila vlažna. Nakon nekog vremena krenuli su u grad. Ponovo su jahali po dvojica, Brade i Collis posljednji.

Kape su im zasjenjivale lica a lamenene košulje prekrivale revolvere. Jahali su polagano kako bi privukli što manje pažnje. Činilo se da u grad dolaze nekim poslom.

Kad su prelazili most prema gradu, sunce je već bilo visoko na obzorju. U grad su ujahali glavnom cestom. Uz rub ceste nizale su se kuće i dućani.

— Ovo je banka — reče Brade pokazujući visoku zgradu pred kojom su se nalazili.

Ulaz u banku nije se nalazio u glavnoj ulici, već s druge strane. S mjesta na kojem su zastali mogli su ga vidjeti. Pred ulazom zaustaviše konje Dunkle, Bees i Archer, razgovarajući kako ih Dunkle promatra ispod oka. Lijevo od sebe nasuprot banci Brade ugleda željezariju i u izlogu novu »henryjevku«. Pomisli kako bi trebalo da jednom nabavi ovakvu dobru pušku. Pred izlogom željezarije stajali su Holgram i Goforth ledima okrenuti uskoj ulici u kojoj su se nalazili.

Brade okrene konja i krene prema ulazu u banku. Na zid banke bio je naslonjen Logan. Svi su, dakle, bili na svojim mjestima.

Holgram i Goforth krenuše također prema ulazu u banku. Logan se poigravao nožićem. Brade sjaše, ogleda se, još jednom pogleda ljude na ulici, zaključivši da je sve mirno i htjede ući u banku, ali pomisli kako to da se osjeća tako nelagodno kao da ga netko promatra. Pomalo uznemireno uđe s Collisom u banku.

U banci nije bilo mnogo ljudi. Stariji gospodin stajao je pred jednim od šaltera i razgovarao s namještenikom, a kod blagajne nije bilo nikoga. Iza jednog od šaltera stajala su još dvojica namještenika. Jedan od njih razgovarao je s nekim muškarcem i ženom. Po njihovom izgledu Brade zaključivši da su zacijelo farmeri. Ulazna vrata su se ponovo otvorila i Brade ugleda Holgrama i Gofortha. Stariji gospodin se nasmiješi, pokloni i izađe. Brade pričekao da zatvori za sobom vrata.

Ledima okrenut prema trojici namještenika prekrije lice maromom i povuče revolver. Collis učini isto. Brade krene prema farmerima a Collis prema namješteniku, koji je, kad je stariji gospodin izašao iz banke, prišao blagajni.

— Oprostite — tiho će Brade pristupivši farmerima.

U međuvremenu su i Holgram i Goforth svezali maramu na lica i stali pred ulazna vrata.

— Gospodine, ja... začuđeno će farmer.

I žena se okrenula i zapanjeno pogledala Bradea, ali odmah zatim njena se preneraženost pretvorila u smiješak. Brade začuje za sobom blagajnikovo začuđeno mrmljanje.

— Stanite na stranu dok ne završimo posao — reče Brade i okrene farmerima leđa uperivši revolver u namještenika koji je malo prije razgovarao s farmerima.

Drugi namještenik približi ruku ladici, ali ga Brade zamijeti i zapuca. Namještenik se lako ranjen, sruši na zemlju.

— Smiri se! — opomene Brade drugog namještenika, koji je isto tako posegnuo za ladicom. — Dodi ovamo! — zapovjedi Brade.

Ranjeni namještenik uhvatio se rukom za stolicu i pokušao se podignuti. Drugom se rukom držao za ranjeno lice i uplašeno buljio pred sebe. Brade je nerado ranio tog čovjeka, ali bio je to jedini način da ih zaplaši. Svu trojicu namještenika postavili su na stranu i zatim Brade zapovijedi da jedan od njih otvori blagajnu.

— Zaključana je — promuca blagajnik blijed od straha.

— Što misliš zašto se blagajna usred dana drži zaključana? — upita Brade Collisa.

— Možda nisu očekivali stranke... — zamišljeno će Collis.

— A sada su stranke ipak došle... — nasmiješi se Brade. — Ovako važne stranke ne dolaze svaki dan.

— Dakako da ne dolaze — odvra ti Collis.

— Kako bi bilo da prijedemo na posao? — upita Brade okrenuvši se prema namještenicima.

— Blagajna nije zaključana — ja-

vi se treperavim glasom jedan od njih.

— Dakle, što čekate?! — upita Brade.

Namještenik pride blagajni i otvorivši je počeo dršćući rukama puniti vreću koju mu je Brade pružio. Za to vrijeme Collis je praznio ladice u kojima se nalazio pohranjen priručni novac.

— Nećete uspjeti — promuca blagajnik. — Iz ovoga nećete izvući živu glavu!

— Uspjet će, uspjet... — reče farmer. — Odnijet će vam sav novac i ostaviti vas da očajavate! — Vi ste grupa odmetnika, zar ne? — ogorčeno upita blagajnik.

Brade se nije obazirao na blagajnika već požurivao Collisa. Smaatrao je da sve ovo već predugo traje. Napunili su novcem dvije vreće. Collis sveže namještenike i zatim krene prema izlazu.

— Dobro ste ih slistili — nasmiješi se farmerova žena.

— Oprostite, ali i vas moramo svezati — reče Brade.

— Da, dakako — reče farmer. — Kako bi izgledalo da nas ostavite nesvezane?!

Zadovoljni dobro obavljenim poslom četvorica su izašla iz banke. Dok u banku ne uđe neka nova stranka, nitko neće ništa zamijetiti, a dotle će već svi biti daleko izvan grada. Brade je bio zadovoljan i izašavši iz banke skine s lica maramu.

Brade krene prema svome svezanom konju, ali začuje hitac.

— Bradentone! — poviče netko.

Brade prepozna Littleov glas i ugleda mladića kako stoji na drugoj strani ulice. Objema rukama držao je revolvere. Iz jednog je izlazio dim, a ispaljeni metak pogodio je vreću koju je Brade držao u ruci. Brade potegne svoj revolver i po-

gleda prema Littleu. Prolaznici su zastali i začudeno gledali što se to događa. Little potrči u usku ulicu kraj željezarije. Brade ga više nije mogao vidjeti. Prolaznici su smetali Bradeu da ga pogodi, a sada ga više nije mogao vidjeti. Znao je da će Little pucati u njega iz zaklona.

Brade pretrči ulicu i začuje kako Little ispaljuje već treći metak. Pogodio je zid iza Bradea. Jedan od prolaznika već je prije pobjegao, a drugi je sada počeo vikati.

– Opljačkali su banku! – vikao je prestrašeni čovjek.

Little ponovo zapuca i pogodi izlog nekog dućana, ali tada odjekne pucnjava sa svih strana. Brade utrči u mračnu usku ulicu. Little je pobjegao, no na kraju ulice Brade ga zamijeti kako trči i nestaje iza ugla. Približivši se uglu, on uspori korak znajući da ga Little zacijelo čeka i baci na ulicu ispred prolaza vreću s novcem. U isti trenutak zazubi metak i Brade, provirivši iza ugla, ugleda iz obližnjeg grma dim. Znači, tamo je Little. Ne oklijevajući zapuca u tome smjeru i zatim se povuče natrag.

– Brade, ranjen sam – začuje se stenjanje iz grma.

– Jesi li teško ranjen? – poviče Brade.

– Jesam. Umirem...

Brade zamijeti da glas ovaj put dolazi s drugog mjesta. Pogleda prema grmu i pomisli kako bi on, htijući nekoga namamiti do toga grma, legao potbuške povukavši se udesno i ciljao u otvor prolaza u kojem se nalazi protivnik.

– Little, predaj se! – poviče Brade. – Vрати se k Amy!

– Moram te ubiti! – odgovori Little.

– Predaj se! – pokuša još jednom Brade gledajući prema lišću što se pimicalo.

– Izadi! – poviče Little.

– Sve je ovo tvoja zamisao! – ljutito će Brade. Predaj se ili izdrži. Nemaš drugog izbora.

– Ubit ću te! – ponovi Little.

Brade zapuca prema grmu. I Little zapuca, ali pogodi zid. Istodobno Brade začuje pucnjavu i iza sebe i zapita se što se to događa. Uto začuje Littleovo stenjanje. Znači, pogoden je... S uperenim revolverom izašao je iz prolaza i prišao grmu. Odjeknu hitac. Povukao se brzo natrag i osjetio silnu bol. Kao da mu je netko zario nož u obraz. Ugleda kako se u grmlju nešto pomiče. Pomisli kako je Little u grmlju i kako će ubrzo ponovo pucati ali tada ugleda kako neko tijelo pada na zemlju.

– Jake, pomози... – stenjao je Little.

– Zašto nisi ostao s Amy? – upita Brade.

– Nije joj stalo do mene... Samo ti... tebe... – mrmljao je Little. – Pomози mi...

– Ne mogu ti pomoći.

– Proklet bio! – procijedi Little pokušavajući se pomaknuti.

Brade je vidio da je teško ranjen. Iz trbuha mu je liptala krv i svakog je trenutka bivao sve slabiji. Znači, ovaj put nije lagao... Doista je bio ranjen.

– Ubit ću te – zavapi Little i krvavom rukom pokuša doseći revolver.

– Evo ti ga – reče Brade približivši mu nogom oružje.

Little dohvati revolver kašljući, a na usta mu navre krv.

– Hej, momče – reče Brade i klekne uz njega.

Little se zgrči i revolver mu ispadne iz ruke.

– Ja... ja... nisam uspio, ali netko će te već jednom... netko će te ubiti – zastenje Little posljednjim snagama.

– Da. Znam.

Kad se okrenuo prema prolazu, Brade začuje pucnjavu.

XII

Pred bankom je, čini se, bio veliki metež. Ili nitko nije zamijetio Bradea kako je otrčao u prolaz ili su svi bili prezaokupljeni pucnjavom pred bankom i nisu imali vremena da ga potraže. Brade dohvati vreću i uputi se prema glavnoj ulici. Pucnjava je polako jenjavala. Ljudi su se sklonili u zaklone i nastavili pucati. Stigao je do glavne ulice i provirio iza ugla. Stojeći u zaklonu, mogao je vidjeti samo dio ulice. Pred ulazom u banku ležao je konj, a kraj njega nepomičan čovjek.

— Collis? — zaprepašteno pomisli Brade. — Možda ne... Ali ipak... Collis!

Na drugoj strani ulice spazi prevrnutu kola, u koja su ljudi besprekidno pucali. Pred kolima je ležala malga. Na trenutak se iza kola pojavi nečija glava i zatim ponovo nestane.

Brade se povuče u zaklon. Čovjek iza kola pucao je u njega. Sa strane ulice na kojoj je stajao i Brade odjeknuše novi pucnji. Brade zaključa da netko puca iz željezarije. razmišljao je bi li bilo pametno da potrči i skloni se negdje drugdje, ali zašto?! Pitao se bi li to bilo korisno?

Znao je da u ruci drži nešto vrlo važno — vreću s novcem. Morao se za nju boriti. Toliki su već zbog toga poginuli. Nije smio biti neoprezan. Ponovo proviri na ulicu i na uglu ugleda nečije zgrčeno tijelo.

— Zašto? — pomisli Brade. — Ovo je već treći od naših...

Iza kola opet proviri nečija ruka. Znači tamo se netko i dalje bori. Brade se pitao koliko ih je još živih. Koliko ih je ranjeno? Nije znao tko se skriva iza kola. Možda je to net-

ko od njegovih. Nije znao jesu li neki uspjeli pobjeći.

— Prestani pucati! Predajem se! — poviče netko iza kola.

Brade prepozna Dunkleov glas. Bacio je revolver i pojavio se iza zaklona. Polagano se okrenuo i pogledao u prolaz.

— Stoj! — začuje se nečiji glas.

Dunkle zastne, a Brade ugleda pred bankom čovjeka kako bijesno gleda Dunklea koji mu je okrenuo leđa. Brade potegne revolver i ispalio metak kako bi upozorio Dunklea. Čovjek na drugoj strani također zapuca i Dunkle se sruši u neposrednoj Bradeovoj blizini. Čovjek koji je pucao u Dunklea držao je u ruci sačmaricu i tako je Dunkle bio odbačen snagom sačme. Ležao je mrtav, iznakažen. Brade zatvori oči ne mogavši podnijeti prizor. Znao je da nije pogodio čovjeka koji je pucao u Dunklea.

Za trenutak Brade htjede izaći iz zaklona i pucati u njega, ali znao je da ne smije izlagati svoj život jer bi to značilo da neće moći odnijeti novac do Dunkleove farme i da Loganov prijatelj neće doći do novca.

Okrene se začuvši iza sebe glasove. Ljudi su, čini se, pronašli Littleovo tijelo i ubrzo će se pojaviti u prolazu. Pomisli kako će se ubrzo zateći u klopki. Preostalo mu je samo jedno: da mirno i što nenapadnije izađe na ulicu.

Oko mrtvog Dunklea već su se skupili radoznali ljudi. Brade mirno prijede ulicu držeći u ruci vreću s novcem. Kroz prolaz začuje trčanje.

— Tamo je neki ubijeni čovjek! — poviče netko.

— I ovdje je jedan — reče drugi gledajući Dunklea.

— Što se to dogodilo, gospodine? — upita jedan Bradea.

— Netko je opljačkao banku — mirno će Brade.

– Cini se da ste i vi bili upleteni u borbu. Krvavi ste – reče jedan od mladića.

Brade prstima dotakne krvavi obraz, gledajući kako ljudi odlaze u banku pa mirno krene dalje.

Mjesto gdje je prije bio svezan Bradeov konj sada je bilo prazno, samo je Collisova kobilica još stajala po strani. Brade se približi kobili i sa žaljenjem pomisli kako je Collis više neće uzjahati. Razmotri bisage. Znao je da u njih neće stati sav novac, a osim toga, nije ni mogao ovdje pred svima puniti bisage novcem. Mora uzjahati držeći vreću u ruci.

– Gospodine – prošapće netko.

Brade prepozna glas farmerove žene iz banke. Okrene se.

– Krenite glavnom cestom prema jugu – nasmiješi se žena. – Nakon otprilike šest kilometara naići ćete na kolni put što skreće ulijevo. Skrenut ćete kod jednoga brijestovoga panja. Tim putem krenite nekoliko metara i stići ćete do naše kuće. Crvena je. Prepoznat ćete je. Uspijete li doći donde, bit će nam drago da vam pomognemo.

– Hvala. I meni će biti drago... Ako uspijem doći donde – promrmlja Brade.

Žena pogleda Bradeovu vreću i pruži mu svoju veliku košaru prekrivenu maramom.

– Ako želite, ovo ću vam ja donijeti do kuće – reče pogledavajući vreću.

Brade stavi vreću u košaru.

– Hvala – promrmlja zatim.

Žena se nasmiješi i nestane u gomili.

Drhtavih ruku Brade odveže kobilu i krene. Odjednom stane kao ukopan. Pred njim je u grupi ljudi stajao Orin Coleman. Sada se Brade sjetio da ga je već prije vidio. Bio je to jedan od ljudi koji su začuđeno

promatrali kako Little pred ulazom u banku puca u Bradea.

Znači da je to ipak bio on ogorčeno pomisli Brade.

Do ovoga trenutka nije tome obraćao dovoljno pažnje. Sada su se njihovi pogledi sreli i Coleman mu neprimjetno kimne, a zatim se okrene kao da ga nije vidio.

Brade nije mogao vjerovati svojim očima. Nije znao što taj čovjek hoće od njega. Znao je da ga je Coleman prepoznao, ali nije znao zašto nešto i ne poduzme. Zamišljeno je krenuo dalje vodeći kobilu.

Na izlazu iz grada uzjahao je i što je polaganije mogao krenuo preko mosta. Prešavši most, začuje za sobom topot konja. Bila je to potjera. Njih oko dvanaesterica jurilo je prema izlazu iz grada. Brade je znao da im ne može izmaknuti, li se nadao da ne progone njega.

Uklonio se s kobilom u stranu, želeći da bude što neupadljiviji. Voda je prošao kraj njega i ostali su ga slijedili, ali jedan od njih zaustavi konja i pride Bradeu. Bio je to Orin Coleman.

– Mi smo potjera! Progonimo pljačkaše! – poviče Coleman. – Pridruži nam se!

– Svaki nam je čovjek potreban! – poviče jedan drugi. – Imate li oružje?!

– Imam revolver – odgovori Brade.

– Dakle?! Hoćete li nam se pridružiti?! – upita čovjek.

Brade potvrdi i krene s njima, a Coleman mu se približi.

– Sve ćemo ih pohvatati – nasmije se Coleman.

Brade ga je promatrao ispod oka. Taj je čovjek govorio i djelovao tako nedužno da je zaista bio sumnjiv.

– Koga to zapravo progonimo?
– upita Brade.

– Pljačkaše banke – odvrati Coleman. – Trojica su se uspjela domaći konja i pobjeći. Čini se da su to oni isti koji su opljačkali banku u Sereni.

– Vjerujemo da su pobjegli ovim putem – reče netko drugi. – Jedan je od njih prilično teško ranjen. Mislim da neće stići daleko. Ubrzo ćemo ih pohvatati.

Mutne Colemanove oči stalno su neprimjetno promatrale Bradea i on je to osjećao.

– Ovdje se put dijeli! – poviče voda. – Polovica ostaje sa mnom, a ostali neka krenu sa Steveom prema mlinu. Brade je bio dodijeljen Steveovoj skupini i znao je da će Coleman ostati uz njega. Pogledao ga je i ponovo nije mogao shvatiti što taj čovjek želi od njega.

* * *

Teški sivi oblaci najavljivali su kišu. Nekoliko ljudi iz potjere već se htjelo vratiti. Nisu više htjeli uzalud lutati i tražiti razbojнике koje, čini se, ne mogu naći. Steve još nije dopuštao da se vrate kući, želio je nastaviti potjeru. Jedan od ljudi se odvojio, a ostali su odlučili da još neko vrijeme slijede Stevea putem koji je uz potok vijugao šumom.

Već je bilo prilično mračno u šumi i Brade je znao da su se njegovi preostali drugovi vjerojatno dobro sklonili. Ponovo je pogledao Coleman, koji je budno pratio svaki njegov pokret ne puštajući ga ni trenu iz vida.

Iza nekog drveta jedan od ljudi zamijeti neku sjenu i zapuca u tom smjeru. Iza drveta odjekne pucanj.

– Prokleti ludak! – pomisli Brade. – Zašto je pucao?

Svi su krenuli u tom smjeru i zapucali. Brade se pritajio nadajući se da nitko neće zamijetiti da on ne

puca. Sjena se naglo okrenula i konj, kao pomahnitao, pojuri prema njima. U polutama Brade spazi da čovjek visi sa sedla. Konj se propeo i čovjek je pao.

Ljudi iz potjere ga okružise. Činilo se da je mrtav. Brade sjaše i potrči prema čovjeku, a i ostali sjahaše i krenuše prema nepomičnom tijelu na zemlji. Brade mu dotakne rame i klakne kraj njega. Osjeti da je još netko kleknuo. I ne podigavši pogled, znao je da je to Orin Coleman.

Čovjek što je nepomično ležao na zemlji bio je Bob Alan Logan. Brade ga oprezno okrene na leđa i rukom mu dotakne lice.

– Živ je – tiho reče.

– Imam, na sreću, uže – zadovoljno će netko iz potjere.

Brade proguta kletvu i suzdrži se. Znao je da je nemoćan. Morao je spasiti život i nije smio ništa riskirati. Brade je znao da Logan ne smije umrijeti. On je jedini poznavao čovjeka u St. Louisu i bez njega bi cijela stvar potpuno propala. Jedini je Logan mogao spasiti ono malo što im je preostalo. Bez njega su bili izgubljeni. Sve je to Brade znao, ali što da poduzme? Trebalo je malo sreće... Raskopčao je Loganovu košulju i spazio kako krv navire iz rane na trbuhu.

– Što to radiš? – upita ga netko.

– Teško je ranjen, ali je još živ...

– Ne možemo se ovdje zadržavati – ljutito će Steve. – Moramo uhvatiti još dvojicu.

– Vi samo nastavite! Ja ću se pobrinuti za ovoga ovdje i odvesti ga u grad – promrmlja Brade.

– Ja ću mu pomoći – brzo će Coleman.

•Do vraga!• pomisli Brade.

Nadao se da rana i nije tako opasna. Možda se Logan onesvijestio samo zbog boli i izgubljene krvi. Steve je i dalje mrmljao i Brade nije

razumio zašto već napokon ne krene s ostalima u potjeru. Toliko su bili željni krvi da zaista nije imalo smisla da tako dugo ovdje gube vrijeme.

– Ranjen je i u ruku – reče Coleman.

– Hajdemo! – poviče Steve. – Krenimo! Vi samo gubite vrijeme – reče obrativši se Colemanu i Bradeu.

– Ne brinite se za naše vrijeme – promrmlja Brade. – Hoćeš li pridržati maramu?! – upita Brade pogledavši Colemanu.

Coleman čvrsto pritisne maramu na ranu, a Brade okrene Logana na stranu. Rana na ruci bila je prilično ružna. Metak je ozlijedio kost.

– Imaš li nešto što bismo mogli upotrijebiti kao zavoj?! – upita Brade.

Coleman mu pruži veliku bijelu maramu i Brade zatim počeo trgati Loganovu košulju.

– Čini se da si iskusan s ranama? – upita Coleman.

– Da, iz rata... – promrmlja Brade i nastavi zamatati Loganovu ranu. – Otidi do potoka i natopi vodom jednu od ovih marama! – reče pogledavši Colemanu.

– Kako bi bilo da ti to učiniš? – odvratila Coleman.

Brade ga začuđeno pogleda i ugleda u njegovoj ruci revolver.

– Kao prvo, izvadi svoje revolvere i položi ih na zemlju. Pazi što radiš da ne budem primoran upotrijebiti oružje.

Brade izvadi revolvere i polagano ih položi na pod. Znao je da za sada ništa ne može poduzeti. Coleman ga je nadigrao.

– Ako ti je potrebna voda, podi do potoka. Ja ću krenuti za tobom – nasmije se Coleman.

– Trebam komad tkanine – reče Brade.

– Otkini komad od vreće koju si

tako pažljivo nosio u Eastforku – naceri se Coleman.

– Nemam je kod sebe.

– A u koga je?! – ljutito će Coleman pogledavši ga razočarano.

– To dakle, tražiš? Želiš novac!

– Dakako.

– Mogu te odvesti do te vreće ako te toliko zanima – reče Brade.

– Ali ona mi vreća nije dovoljna. Želim udio u slijedećoj pljački koju pripremate – odvratila Coleman.

– Sad mi je sve jasno – promrmlja Brade.

Brade je grčevito razmišljao o tome što mu je Coleman rekao. Pitao se kako čovjek s imalo zdrave pameti može željeti da se pridruži skupini razbojnika koja je već gotovo sasvim svladana, gotovo svi ljudi poubijani... A možda Coleman i nije pri zdravoj pameti!? Djelovao je tako mirno, staloženo...

– Ako to zaista želiš... u redu... kako hoćeš – nasmiješi se Brade.

Činilo se, na trenutak, da je Coleman zadovoljan, ali ipak nije ispuštao revolver iz ruke. Brade se sagne da bi dohvatio svoje oružje.

– Čekaj! – poviče Coleman. – Bit će najbolje da za sada ja ponesem i tvoje oružje – nasmiješi se i podigne oba revolvera.

– Uostalom, radi kako ti je drago, ali moj je prijatelj ranjen i moram mu pomoći.

– U gradu?! – nasmiješi se Coleman.

– Ne – odmahne glavom Brade.

– Znam sigurno mjesto kamo ću ga skloniti. Pomozi mi da ga stavimo na konja. Ne mogu sâm. Njegov je konj nestao. Što ćemo sada?!

– Možete jahati zajedno na tvojoj kobili – ljutito će Coleman.

Prilično su se namučili dok su onesviještenog Logana posjeli na kobilu. Coleman se morao popeti u sedlo i povući Logana gore. Brade zamijeti da se Logan osvijestio i

očima mu dade znak neka šuti. Brzo se okrene i povuče Colemanu za nogu. Ovaj padne na zemlju i kobila ga udari kopitom. Brade mu brzo uzme iz ruke revolver i izvuče svoja dva kolta. Rana koju je Coleman zadobio od udarca kopita nije bila opasna, ali dovoljna da ga na neko vrijeme omami.

– Je li mrtav? – upita Logan.

– Nije – ovrati Brade. – Kako si? – upita Logana.

– Nisam baš mrtav, ali nisam ni tako daleko od toga. Prilično teško sam ranjen.

– Bit će sve u redu. Nedaleko odavde imamo prijatelje.

– Ozbiljno?!

– Da. Ne brini. Ubrzo smo tamo – umiri ga Brade.

– Tko je ovaj ovdje? – upita Logan gledajući Colemanu.

– Nemam pojma. Čini se neki lažljivac...

– Ubij ga! – reče Logan.

Brade strese glavom.

– Ubij ga! – ponovi Logan.

– Neću! Možda i nije varalica. Možda je to samo neki jadni glupan kao, uostalom, i svi mi...

– Poručniče, naređujem vam! – ljutito će Logan.

Brade uzjaše Colemanova konja i okrene se.

– Do vruga i naređenja i cijeli ovaj rat! – poviče ljutito.

Krenuo je držeći za uzde kobilu. Logan je šutio i Brade je pretpostavljao da je bijesan. Znao je da Logan možda ima pravo i slutio da je pogriješio ostavivši Colemanu živog.

XIII

Brade i Logan polagano su jahali rubom šume tražeći panj kraj kojeg moraju skrenuti prema farmi ljudi koji su im obećali pomoć. Pu-

tem su u daljini spazili ljude iz pojture, koji su žurili kući, zaboravivši, čini se, da uopće nekoga traže.

Malo zatim stigli su do drvene farmerske kuće.

– Hej! – poviče Brade.

Na vratima se pojavio farmer s puškom u ruci. Prepoznao je Bradea i pokazao mu neka skrene u staju. U staji mu je pomogao skinuti sa sedla ponovo onesviještenog Logana i unijeti ga u kuću. Pogleli su ga na slamaricu u kuhinji.

Zatim je žena otišla u sobu i donijela Bradeu vreću s novcem. U vreći su bile uglavnom novčanice, kovani novac nalazio se u vreći koju je nosio Collis. Brade zahvati nekoliko novčanica i doda ih farmeru.

– Ne. Ne možemo to primiti – uplete se žena.

Možete – odvrati Brade. – Ovakom vam se barem donekle možemo odužiti.

Žena je nastavila pripremat za-voje kako bi povezali Loganovu ruku.

– Ne. Ne možemo... – reče.

– A zašto ne? – upita Brade.

– Ne bi bilo pošteno...

– Možda nas namjeravate izdati? – upita Brade.

– Ne... to ne... mi... – uzeli smo deset dolara iz vreće – reče napokon. – Znam da to nije bilo u redu, ali u vreći je bilo tako mnogo i mislili smo da nećete zamijetiti. Znate, mi... Nismo vas željeli prevariti, ali...

Prekine je Bradeov grohotan smijeh.

– Uzmite molim vas i ovo – reče pružajući joj novčanice. – Uvjera-vam vas da nam neće nedostajati.

– Hvala – reče žena uzimajući novac oklijevajući. – Ne možete ni slutiti koliko smo vam zahvalni.

– Što je to? – upita Logan otvori-vši oči.

– Ništa – reče Brade. – Ovdje imamo oko tri tisuće dolara – reče pogledavši novac koji je prethodno složio na stolu. – Ovo se treba odnijeti tvome prijatelju u St. Louis, zar ne?! Kako se zove taj čovjek. Kako da ga pronadem?

– Ne ti! Ja ću odnijeti – reče Logan naprežući se.

– Što?

– Moram novac odnijeti u St. Louis. Odvest ćeš me.

– Ali ranjen si. Ne možeš na takav put!

– U St. Louisu je liječnik. Odvedi me tamo. Poručniče, želim u St. Louis. Moj će se prijatelj pobrinuti za mene. Morat će se pobrinuti...

– Ne mogu!

– Gospodine, ne možete ovdje ostati. Noćas vam možemo pomoći, ali ne možete ostati ovdje sve dok se vaš prijatelj ne oporavi. Za vama je krenula potjera – reče farmer.

– Ako vas pronađu ovdje, sve će nam zapaliti. Tražit će vas svugdje.

– Da – reče žena. – Istina je.

Brade je znao da je farmer u pravu. I ovako su ovi ljudi već preuzeli na se veliku odgovornost. Mnogo su im već pomogli. Znao je da ne može od njih više očekivati.

– Ide li vlak iz Eastforka izravno u St. Louis? – upita Brade.

Farmer potvrdno kimne glavom.

– Ljudi s postaje zacijelo bi posumnjali videći ranjenog – reče Brade pokazujući Logana. – Jedino kad bismo ga mogli smjestiti u neki teretni vagon.

– Rodak moje žene radi u postaji. Možda bi vam on mogao pomoći – primijeti farmer.

– Mislite li da bi pristao? – upita Brade. – Možda s nekoliko novčanica...

– Uvjerem sam da će vam pomoći – Nasmiješi se žena. – Vjerujem da će mu biti drago što mu se pružila takva prilika.

* * *

Logan je spavao cijelu noć i čini se da mu je san pomogao. Probudivši se, rekao je da je gladan. Žena mu premota rane, dade mu lijek protiv bolova i zatim počeo pripremati doručak. Logan je čak uspio ustati i sjesti za stol. Čekajući doručak, Brade je čistio i punio revolvere.

– I meni je potreban revolver – zaključio Logan.

– Smiri se. Uopće ne možeš njime rukovati – strese glavom Brade.

– Ali, poručniče... Možemo naići na neprilike! Potreban mi je revolver!

– Uzmi ovaj – reče Brade pružajući mu mali revolver koji je oduzeo Colemanu. – Ali ne upotrebljavaj ga dok zaista ne budeš primoran da se njime poslužiš.

– Kakva je to igračka? – upita Logan.

– Nije baš igračka... Nije velik, ali može poslužiti ako si dovoljno blizu čovjeku u koga želiš pucati.

– Je li napunjen?

– Da. U njemu su još četiri metaka, ali to je sve. Ovakvih metaka nemamo.

Nakon doručka farmer je otišao da pripremi kola na kojima će Logana otpremiti do željezničke postaje. U kola su stavili malo hrane, sredstvo protiv bolova i novac. Kad su ušli u kola, farmer je Bradea i Logana prekrrio pokrivačem i zatim su krenuli.

Na putu do postaje potjera ih je zaustavila samo jednom ali nitko nije namjeravao pregledavati kola. Ubrzo su krenuli dalje.

Rodak farmerove žene bio im je voljan pomoći, odobrovoljen novčanicama koje mu je Brade pružio i za kratko vrijeme već su se nalazili u teretnom vagonu.

Najbolji razlog da se pretplatite na **IZBOR**

IZBOR jednom mjesečno donosi
najbolje sadržaje iz cjelokupne
svjetske štampe.

Štivo koje će vas zadovoljiti.

160 strana

1 broj 20 dinara

12 brojeva 200 dinara u pretplati.

Poklonite jednom nešto sami sebi.

NARUDŽBENICA

Neopozivo naručujem »IZBOR«

Godišnja pretplata 200 dinara

Ime i prezime _____

Zanimanje _____

Točna adresa _____

Mjesto i datum _____

Vlastoručni potpis _____

Unutra je bilo prilično zagušljivo, ali drugog izbora nije bilo. Kad su krenuli, Logan je spavao izmoren putem i u snu mrmljao nešto o vatri i paležu. Brade se pitao što bi to moglo značiti.

Približavajući se St. Louisu, Brade zamijeti da je taj dio zemlje prilično močvaran te se zabrinjavao kako će sa Loganom propješačiti dio puta do kuće njegova prijatelja.

Bradeu je bio potreban san, ali za to sada nije bilo vremena. Morao je probuditi Logana jer je vlak već vozio sve sporije i približavali su se nasipu i skretnici gdje su morali iskočiti iz vlaka. Na to ih je upozorio čovjek sa željezničke postaje. Skakati iz vlaka s teško ranjenim Loganom bilo je vrlo tegobno i opasno, ali ništa drugo im nije preostalo.

– Sada! – poviče Brade.

Logan se baci iz vlaka i Brade skoči za njim. Zaustavivši se, otpузao je do Logana pitajući se što je s njim. Logan je bio živ, premda bez svijesti. Sunce je već zašlo i polako se spuštala noć.

U daljini Brade spazi svjetla postaje i grada. Bio je to St. Louis. Brade je znao da su najgori dio puta prošli i da mu još samo preostaje da Logana i novac preda tom čudnom nepoznatom prijatelju, a zatim će se moći odmoriti i naspavati.

Mokrom maramom brisao je Loganovo čelo i čekao da se osvijesti pa da krenu dalje.

– Odmori se – reče Brade kad se Logan pomaknuo kao da želi ustati.

Ali Logan ga ionako nije razumio. Bio je u buni.

– Moramo sve zapaliti i pobjeći – mrmljao je Logan. – To će ga opametiti. Nikad neće pomisliti da smo to mi učinili. Bit će uvjeren da su to učinili sjevernjaci.

– Smiri se – šaptao je Brade.

– Bradentone... – odjednom će Logan.

– Da?! Jesi li se probudio? Misliš li da se možeš pokrenuti?

– Mogu. Moraš mi pomoći.

Brade ga podigne za zdravu ruku i podboči ga svojim ramenom. Polagano su krenuli prema gradu. Trava je bila klizava i teško su napredovali. Stigavši do ruba ceste sjeli su da se malo odmore.

– Kamo ćemo sada? – upita Brade.

– Jesmo li na cesti? – odvрати Logan.

– Jesmo.

– Moramo krenuti prema gradu do kuće na strmom obronku. Nalazi se u blizini rijeke. Nije daleko – govorio je polagano Logan naprežući se pri svakoj riječi. – Lijevo ćeš vidjeti odvojak.

– Misliš li da ćemo u mraku moći pronaći put?

– Da. Nismo daleko.

– U redu. Krenimo. Glavno je da se maknemo iz ove močvare.

Polagano, korak po korak, krenuli su dalje. U daljini Brade začuje žubor rijeke i ponada se da su sada malo bliže cilju. Već je bio izmoren a Logan je, čini se, ponovo gubio svijest.

Do sada su hodali po klizavoj travi i blatu, a sada su se odjednom našli na putu popločenom kamenjem. Oko njih sjale su svjetiljke, a sve su obližnje kuće bile u mraku. Najednom se Logan trgne i prstom pokaže kuću prema kojoj moraju krenuti.

Kuća pred kojom su zastali bila je velika, lijepa i rasvijetljena, odvojena živicom od ceste. Put, očito sporedni, vodio je, čini se, do staja. Ulazna vrata vrta bila su otvorena. Logan se svom težinom oslonio na Bradea, tek mu je poneki korak uspijevao, i Brade ga je posljednjim snagama odvuкао stubama na ve-

randu. Na vratima se nalazio pričvršćen mjedeni obruč i Brade ga dohvati udarivši njime o vrata.

— U kući je samo jedan čovjek. On je jedina posluga. I vozi za njega — mrmljao je Logan. — Možda je izašao.

Brade osloni lice na otvor ulaznih vrata pokušavajući vidjeti unutra, ali bilo je previše mračno.

— Jesi li siguran da je ovo pravo mjesto? — upita.

— Jesam.

— U redu. Onda ćemo već neka-ko ući.

— Gore je ured. Odvedi me gore

— mrmljao je dalje Logan.

Brade ponovno podupre Logana i krene s njime niza stube. Odvukao ga je do stražnjeg stubišta i ondje stao.

Stražnja su vrata bila zatvorena, ali su bila djelomično staklena. Brade revolverom razbije jedno staklo i zatim dohvati iznutra kva-ku, otvori vrata i unese Logana u kuhinju.

— Odvedi me gore...

Krenuli su strmim stubama. Stigavši do vrha, Brade je već bio na izmaku snaga. Pripalio je šibicu i vidio da se nalaze u velikoj prostori-ji. Otvorili su prva vrata i našli se u prostranoj, raskošno namještenoj sobi.

— Postelja... — mrmljao je Logan.

Brade ga plegne i upali novu šibicu.

— Da ti pregledam rane? — upita Brade.

— Ne. Nemoj paliti svjetlo — reče Logan.

— U redu — odvrati Brade osvr-
nuvši se oko sebe dok je još gorjela šibica.

Na stolu ugleda bocu s viskijem i ulije ga u dvije čaše. Jednu pruži Loganu, koga je viski okrijepio tako da se želio uspraviti. Isprva mu je Brade morao pridržavati čašu, ali

zatim je Logan htio sjediti sâm i za-
tražio je da mu Brade pomogne. On je bio preumoran da se s njime pre-
pire i zato ga je ostavio da radi što
hoće.

Iscrpljen, sjeo je u naslonjač i sta-
vio noge na pisaci stol. Zatvorio je
oči i naslonio se željan odmora.

* * *

— Uspjeli smo — javi se Logan.

Brade je na trenutak zadrijemao i začuvši Loganov glas trgnuo se. Činilo se da je Logan prikupio nove
snage i da će mu moći odgovoriti
na neka pitanja.

— Kako to da je u Eastforku izbio
onakav metež? — upita Brade.

— Ludi Little Spring počeo je pu-
cati u tebe i time je svratio pozor-
nost na nas. Netko je počeo vikati,
odjurio u željezariju, donio pušku...

— Zar onaj s brčićima i plavih
očiju? — prekine ga Brade.

— Ne znam. Vidio sam samo da
je počeo pucati i za njime svi ostali.
Napali su nas sa svih strana. Pogo-
dili su me prije nego što sam uspio
uzjahati. Ali vidiš, ipak sam uspio...

— Oporavit ćeš se — reče Brade.

— Uvijek uspijevam. Moj će mi
prijatelj pomoći. Mora mi pomoći!
Toliko sam za njega učinio da mi
mora pomoći!

— Sudeći po uređenju ove kuće,
tvoj je prijatelj uistinu bogat — za-
ključa Brade.

— Da... da... i ja sam bogat —
reče Logan.

— Čini se da tvome prijatelju u
ovom ratu nije ni bilo tako loše. Re-
kao si da je prijatelj južnjaka, a...

— Spretan je — prekine ga Lo-
gan. — Takvi ljudi u životu uvijek
uspiju.

Bradeu se ovo sve manje svidalo.

— Tko je taj tvoj prijatelj? — upi-
ta.

— Bio si dobar vojnik, poručniče
— reče Logan. — Predobar vojnik...

Bilo bi mi draže da nisi bio tako dobar vojnik... Ali ti ne možeš promijeniti svoje nazore, zar ne?!

— Što hoćeš time reći? — upita Brade začudeno. — O čemu to govoriš? Tko je taj tvoj prijatelj?

— Prijatelj... dobar prijatelj, poručniče — nasmiješi se Logan. — Čuješ li nešto?

Brade kimne glavom. Izvana je do njih dopirao topot kopita. Pred kućom su se zaustavila kola i izašao je neki čovjek. Promatrajući ga kroz prozor, Bradeu se činilo poznatim. Mršav i visok. Prišao je ulaznim vratima.

Neočekivani zvuk otonca prekinu tišinu. Brade se pomakne s prozora i uto začuje pucanj. Metak se zabio u zid. Logan je u ruci držao revolver. Brade je gledao u cijev revolvera ne mogavši u prvi trenutak shvatiti o čemu je riječ. Logan je opalio drugi put i Brade začuje zvuk razbijenog prozorskog stakla. Brade zapuca i stane zaglušen bukom koju su stvarali meci. Pogleda prema Loganu i vidi kako se zanjihao, ruka mu se spustila na koljena...

— Zašto? — upita začudeno Brade.

Logan više nije mogao odgovoriti. Brade shvati da mora pobjeći prije nego što ga otkrije čovjek koji je maloprije stajao pred ulaznim vratima.

XIV

Odjednom Brade osjeti silnu bol. Posrnuo je prema vratima sobe i otvorio ih. Iz predvorja u prizemlju do njega su dopirali zvukovi. Naslonjen o zid, uhvatio je držak revolvera. Na dnu stubišta zamijeti svjetlo pripaljene šibice. Odjednom netko upali svjetiljku i Brade ugleda mršavoga visokog čovjeka koji je ma-

loprije izašao iz kola pred kućom. Usko mu je lice bilo okruženo sijećom kosom. Pogledao je prema Bradeu.

— Adam McCoy! — gotovo krikne Brade.

Grčevito je uhvatio revolver i uperio ga prema McCoyu.

— Ne miči se! — poviče Brade.

Čovjek ga je nepomično promatrao kako oprezno silazi stubama. Bradeova lijeva ruka bila je ukočena. Htio se njome pridržati o zid, ali nije mogao. Desnom je držao revolver. Polagano je silazio štitnuvši zube.

— Tko si ti, do vraga? — upita McCoy. — Kradljivac?! — Je li ovo tvoja kuća? — upita Brade.

McCoy potvrdno kimne glavom.

— Ti si, znači, prijatelj Boba Alana Logana? Ti si, znači, taj dobar prijatelj iz St. Louisa! — poviče Brade. — Adam McCoy! Onaj tko linčuje odmetnike! Za tebe smo, znači, krali i ubijali!

— Ti si jedan od Loganovih ljudi?

— upita s nepovjerenjem McCoy.

— Da, poručnik Caudell Prescott Bradenton iz Todove čete odmetnika — odgovori Brade ledenim glasom.

Bijes koji ga je obuzeo bio je tako silovit da je nadvladao sve boli koje je do tada osjećao.

— Da, ja sam Bradenton, jedan od ljudi iz čete Boba Alana Logana. Jedan od prokletih prevarenih budala!

— Gledaj, Bradentone... — pokušava McCoy. — Nije potrebno... Možeš... Logan je dobro zaradio... I ti možeš... Ako hoćeš jahati za mene, možeš ubrzo postati bogat!

— Jahati kako bih potkradao svoje vlastite ljude, svoj narod?! Želiš da ispadnemo ubojice i razbojnici kakvim nas ti i prikazuješ?!

— Konfederacija više ne postoji — reče McCoy. — Odmetnici su

proглаšeni izdajnicima ove zemlje. Moraju se kazniti. Zašto mi ne bismo u svemu tome izvukli neku korist. Kad budem izabran za guvernera, uništiti ćemo ih. Bit će dovoljno za sve nas. Bradentone, ne budi lud! Možeš sudjelovati u dobiti.

— Ja sam odmetnik. Znači da i mene želite uništiti — usprotivi se Brade.

— Ne! Kako ne shvaćaš? — upita McCoy. — Možeš zaboraviti svoju cijelu prošlost. Možeš se promijeniti...

— Da... kao što zmija mijenja kožu...

— A što zapravo želiš? — upita McCoy.

— Pogriješio sam. Moram ispraviti greške koliko god mogu — reče Brade polagano silazeći stubama.

Odjednom je McCoya vidio zamagljenog. Kao da ga je sva snaga napuštala. Boli su bile neizdržive. McCoy se baci na zemlju, a Brade okine. Pogodio je zid, a zateturavši od snage pucnja pao je i on. Očajnički se borio da svlada tamu u koju je ponirao, otvorio je oči, ugledao svjetlo, ali za to se vrijeme Adam McCoy već snašao. Stajao je ispred Bradea i uperio u njega revolver.

Odjednom se vrata ispred kojih se nalazio McCoy otvore i McCoy se okrene uperivši revolver u čovjeka pred vratima. Brade prepozna Orina Coleman.

— Zar i ti?! — poviče McCoy.

Brade se pokušao podići, dohvati ti revolver. Gledao je Coleman.

— Što se ovdje događa? Čuo sam pucnjavu — reče Coleman.

— To još nije sve... — odvrati McCoy.

Brade stisne držak revolvera što je čvršće mogao. Podigao ga i pokušao potegnuti obarač. Cilj nije bio tako daleko. Nadao se da će pogoditi. Coleman zamijeti da Brade pokušava nanišanimi i zato nastavi

razgovarati s McCoyem kako bi privukao njegovu pažnju. Brade nije razumio što govori, ali je znao da će sve biti prekasno ako nešto odmah ne poduzme. Opalio je. U isti trenutak McCoyevo se lice zgrčilo, iz usta mu je navrla krv i pao je na pod raširenih ruku i nogu. Još se jednom pokušao podignuti i zatim se smirio. Coleman je blijeda lica kleknuo uz McCoya.

— Mrtav je — promrmlja.

Brade se teškom mukom držao na nogama i posljednjim je snagama, pokušavajući nadvladati silnu bol u ramenu, uperio revolver u Coleman.

— Što radiš ovdje? — upita Brade.

— Čuo sam pucnjavu — promrmlja Coleman.

Brade začuje iza sebe neki čudan zvuk. Pretpostavio je da bi to mogao biti McCoyev sluga.

— Moram nestati odavde što prije — reče i dalje držeći revolver uperen u Coleman.

Coleman mu pride i Brade se podboči o njegovo rame.

— Gospodine McCoy! — začuje kako netko zove.

— Brzo! — promrmlja Brade.

Coleman požuri prema vratima i odvuče Bradea do grma ispred vrata. Iz kuće je izašao čovjek, ogledao se, pojurio preko ceste do susjedne kuće i počeo lupati o vrata. Vrata su se otvorila i čovjek je nestao u kući.

— Moram se izgubiti odavde — prošapće Brade.

Coleman mu pomogne da se oslovi i polagano krene.

Brade se svom snagom borio s nesvjesticom i pokušavao koračati pridržavajući se za Coleman.

— Jesi li lud? Kamo me vodiš? — upita Brade.

— Nedaleko odavde je liječnik.

— Liječnik? Ne... to ne...

KVIZ

ALBUM RAZONODE • 112 STRANICA • 20 DINARA

LJETO

79

KOLOR-SKANDINAVIKE
NA TEMU MIS-a

KRŠALJKE • REBUS •

ANAGRAM •

TESTOVI • PRČE •

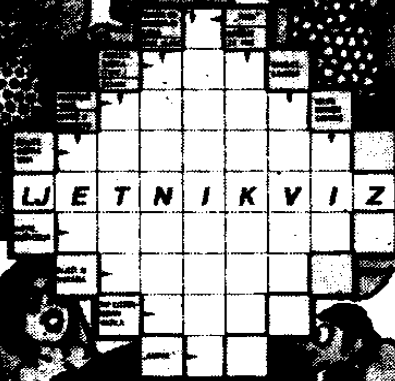
SAH • KUP

NA LJETNE TEME

TRI MILIJUNA DINARA

NAGRADE!

POTRAŽITE NA KIOSCIMA

– Ali ne možeš ovako nastaviti put. Pogoden si... – pokuša Coleman.

– Bit će bolje. Ne brini – mrmljao je Brade.

– Mislim da te metak pogodio u rame – reče Coleman. – Ne možeš ovako. Može ti se rana zagnojiti. Jesi li ikad čuo za gangrenu?

– Znam ja to... Ali ne volim ni liječnike... A tko si ti, molim te? Što hoćeš? Što namjeravaš?

– Ne brini... Liječnik kome te vodim moj je prijatelj. Možeš mu vjerovati. I ja ti dajem riječ...

– Mogu li ti zaista vjerovati?! – prekine ga Brade.

– Moraš mi vjerovati. Nemaš drugog izbora. Ne možeš ovdje ostat i iskrvariti.

Brade je znao da nema drugog izbora. Morao se osloniti na Colemanovu pomoć.

– Dakle, mogu ti vjerovati? – ponovi Brade. – Ne predstavljaš li zakon?

– Ne, ne predstavljam zakon. Barrem ne za sada... Možeš mi vjerovati.

Brade se prepustio Colemanu da ga vodi. Bol je već bila tako silna da je više nije mogao podnositi. Pred očima sve mu se odjednom zacrvnilo.

* * *

Brade se probudio u krevetu, lica okrenuta prema jastuku. Osjećao je da mu je rame povezano. Još ga je boljelo, ali manje. Otvorio je oči i ugledao kako sunce prodire kroz prozorska stakla. Jedino što je za sada shvaćao bilo je da nije u zatvoru.

Podigao je glavu i ugledao Colemanu kako spava u naslonjaču. U ruci je držao revolver. Brade se pokušao okrenuti. Lijeva mu je ruka bila u povezu. Osjećao je da je može pomaknuti premda ga je užasno

boljela. Uspravio se i sjeo na rub kreveta. Iako shrvan slabošću, znao je da je u njemu dovoljno snage čak i da krene na put. Začudeno je gledao Colemanu.

Podigao se i prišao prozoru. Vidio je da se nalaze na drugom katu neke kuće. S druge strane dvorišta bila je staja.

– Namjeravaš li otići? – javi se Coleman.

Colemanovo je lice bilo blijedo i umorno. Gledao ga je i dalje držeći u ruci revolver.

– Kako bi bilo da mi ispričaš sve o McCoyevoj uroti i tvojoj vezi s tim razbojnicima? – upita Coleman.

– A što ako ne želim? – odvrati Brade i sjedne na krevet.

– Je li ti jasno da si u neprilici? Mogu ti pomoći, ali ne ako ne želiš progovoriti.

– Ja? U neprilici? – začudi se Brade.

– Ne razumijem zašto si se pridružio ovim ljudima. Ne mogu te razumjeti... Jasno mi je što su namjeravali Logan i McCoy, ali ti... Razgovarao sam s ljudima u Lafayetteu. Ljudi govore dobro o tebi. Nemaju o tebi loše mišljenje. Čak i vlasti smatraju da si pošten. Kako si dospio u sve ovo?

– Imaš li dokaza da sam upleten u ovo?

– Pratio sam Loganov trag. Imao sam prilike vidjeti što radi.

Coleman je govorio polagano i strpljivo naglašavajući svaku riječ.

– Logan je s nekolicinom pripremao sve ovo. Stupili su u vezu s nekadašnjim odmetnicima. Naišao sam na njih u Lexingtonu. Vidio sam kad su zapalili tvoj posjed. Poslije sam ih na neko vrijeme izgrubio iz vida, ali...

– Što si vidio? – poviče Brade.

– Zapalili su tvoj posjed. Zar nisi o tome ništa znao? – začudeno će Coleman.

Brade nikad tako nešto nije mogao ni zamisliti, ali sada je pomalo sve shvaćao. Znači, Logan je potpalo njegovu farmu kako bi on pomislio da su sve to učinili sjevernjaci. Jedino još nije shvaćao Colemanovu ulogu u svemu tome. Logan ga je htio pridobiti za sebe, ali Coleman?

– Zašto si slijedio Logana? – upita Brade.

– Jesi li ikada čuo za suca Danielea Carlislea?

Brade je već čuo to ime. Bio je to jedan od ljudi koji je poslije rata htio srediti sve razmirice. Želio je da ljudi napokon počnu svakidašnji život i da se mogu vratiti svojim poslovima, bili oni sjevernjaci, južnjaci ili odmetnici. Bio je utjecajan čovjek i odmetnici Missourija imali su u njega povjerenje.

– Bio je to dobar čovjek – promrmlja Brade. – Samo je prerano umro.

– Bio je ubijen. Ubio ga je Bob Alan Logan.

– Kako? – začudeno će Brade.

– Radio sam za suca Carlislea. Bio sam u kući kad je bio ubijen. Vidio sam čovjeka koji ga je ubio. Bio je to Logan!

– Znači, progonio si Logana da ga ubiješ? – upita Brade.

Znao je da je Coleman imao dovoljno prilika da ubije Logana, a ipak ga nije ubio. Zašto?

– Ne. Slijedio sam ga, htijući doznati tko ga je potplatio da ubije suca – reče Coleman. – Logan je sve uredio tako da se činilo kao da je sudac želio spriječiti provalnika i bio ubijen dok ga je uhvatio na djelu. Ali ja znam da je umorstvo bilo političko. Znam! Uvjeren sam u to! Želio sam pronaći čovjeka koji stoji iza svega toga. Trebao sam dokaze.

– Znači da je iza svega toga stajao McCoy? – upita Brade.

– Da.

– Imaš li sada dokaze?

– Sada ih imam. Ti i Logan doveli ste me do toga čovjeka. Sad, kad je mrtav, sve je razjašnjeno. Zašto je pucao u tebe? – upita Coleman.

– Nije me ranio McCoy nego Logan – reče Brade. – Mislim da je shvatio da sam ih prozreo i želio me se riješiti. Uvidio je da sam otkrio da su nas prevarili.

– Kako to misliš?

– Logan nas je uvjerio da pomažemo odmetnicima. Mislili smo da se borimo protiv McCoya.

– Zar pljačkajući banke i napadajući gradove?!

– Ti, znači, ipak zastupaš zakon? Oduvijek si želio samo pravdu, zar ne?! – ogorčeno se nasmije Brade. – Čudiš se što smo vjerovali Loganu? Je li ti jasno kako smo živjeli? Oduzeli ste nam oružje, pravo glasa, moramo plaćati silne poreze, smatrate nas bespravnima. Željeli smo dobiti ono što nam pripada. Mi ne znamo za drugi način borbe nego revolverima. Logan nas je poznavao i znao je kako da nam pristupi. Rekao nam je da ima prijatelja u St. Louisu, koji će novcem koji mi opljačkamo ponovo uspostaviti naša prava.

– Nisi znao da je Adam McCoy njegov prijatelj? – upita Coleman.

– Nisam.

– Vjerujem ti. Govoriš istinu – zamišljeno će Coleman. U redu, McCoy i Logan su mrtvi. Sada mogu otvoriti istragu. Imam dovoljno dokaza. Uništiti ćemo sve što je preostalo od McCoyeve organizacije. Kad ti svjedočiš...

– To ne! Ne želim svjedočiti!

– Bit će povedena istraga u vezi s McCoyjevom smrću. Morat ćeš se pojaviti.

– Ne. Ne želim se pojaviti na sudu. Ja sam odmetnik. Ako me izvedeš pred porotu, prvo će me objesiti, a tek zatim suditi. Znaš da su u poroti uvijek samo sjevernjaci.

– Ali prekršio si zakon... Pljačkao si banke...

– Jesi li siguran u to? Možeš li se zakleti da sam učinio bilo što drugo protuzakonito osim što sam nosio oružje i pucao u McCoya kako bih spasio tvoj život? Imaš li dokaza da sam pljačkao banke?

– Ne... nemam dokaza...

– Poznaješ li bilo koga tko bi se mogao zakleti da sam bio pljačkaš?

– Ne.

– Možeš li tvrditi da sam u McCoya pucao bez razloga?

– Ne.

– Znači, ako me objese, bit će to zato što sam jahao u grupi Georgea Todda, a meni je rečeno da sam pomilovan.

Coleman ustane i pride prozoru.

– Možda imaš pravo... To što kažeš o porotnicima istina je.

– Znaš da imam pravo – potvrdi Brade.

Coleman baci revolver na krevet.

– Mislim da istragu mogu pokrenuti i bez tvoga svjedočenja – reče. – Odvjetnikova je dužnost štiti stranku – reče smiješeći se.

Brade uzme revolver i stavi ga u korice.

– Kao tvoj odvjetnik, savjetujem ti da nestaneš iz Missourija i da se ovamo više ne vraćaš.

– Čuo sam da zapadno od Missourija ima mnogo dobre zemlje – nasmiješi se Brade.

Bio je siguran da ga Amy čeka i odlučio je krenuti po nju.

KRAJ

SPECIJALNO IZDANJE

2 romana

U PRIPREMI:

G. F. Unger:
SUKOB DIVOVA

fokus

nije nevidljiv -
nalazi se
na svakom
kiosku!

fokus

revija
kakvu ste
željeli